

Sisäasiainministeriön tilinpäätöskannanotot vuodelta 2005

Hallinto

SISÄASIAINMINISTERIÖN JULKAISUJA 35/2006

Tekijät (toimielimestä, toimielimen nimi, puheenjohtaja, sihteeri)		Julkaisun laji	
		Toimeksiantaja Sisäasiainministeriö	
		Toimielimen asettamispäivä	
Julkaisun nimi (myös ruotsinkielisenä) Sisäasiainministeriön tilinpäätöskannanotot vuodelta 2005			
Julkaisun osat			
<p>Tiivistelmä</p> <p>Valtion talousarviosta annetun asetuksen (2004/254; jälj. talousarvioasetus) 66 i §:n mukaan ministeriön on annettava vuosittain viimeistään varainhoitovuotta seuraavan kesäkuun 15 päivänä perusteltu kannanotto hallinnonalansa tiliviraston ja valtion rahaston tilinpäätöksestä ja niistä toimenpiteistä, joihin tilinpäätös ja siitä annettu valtiontalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomus ja muut tiliviraston tai talousarvion ulkopuolella olevan valtion rahaston toimintaa ja taloutta sekä tilinpäätöstä koskevat selvitykset ja lausunnot antavat aihetta. Talousarvioasetuksessa on lisäksi seikkaperäisesti säädetty, mitä ministeriön on tilinpäätöskannanotossaan lausuttava sekä mitä on lausuttava virastosta, joka ei ole tilivirasto, mutta jolle ministeriö on asettanut tulostavoitteet.</p> <p>Kutakin tilivirastoa koskeva ministeriön tilinpäätöskannanotto on valmisteltu sisäasiainministeriön asianomaisessa alaisten virastojen ohjauksesta vastaavassa osastossa ja valmistelu on perustunut talousarvioasetuksen velvoitteisiin, sen perusteella annettuun sisäasiainministeriön sisäiseen ohjeeseen, sen liitteenä olleeseen lomakkeeseen, valtiontalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomukseen sekä tarvittaessa muuhun aineistoon. Lopullinen kannanotto on valmisteltu talousyksikössä ao. osastoa kuullen.</p> <p>Talousarvioasetuksen velvoitteiden lisäksi sisäasiainministeriö on valmistellut toimialakohtaiset (ulkomaalaishallinto, lääninhallinto, rekisterihallinto, poliisitoimi ja pelastustoimi) tilinpäätöskannanotot. Asiakirjassa kannanotot on ryhmitelty talousarvion lukujaottelun mukaiseen järjestykseen siten, että toimialakohtaisen kannanoton jälkeen tulevat toimialaan kuuluvien virastojen kannanotot.</p>			
Avainsanat (asiasanat) talousarvio, valtiontalous, tilinpäätös			
Muut tiedot Verkkoversion ISBN-numero 952-491-024-1			
Sarjan nimi ja numero Sisäasiainministeriön julkaisu 35/2006		ISSN 1236-2840	ISBN 952-491-023-3
Kokonaissivumäärä 95	Kieli suomi	Hinta 25 € + alv.	Luottamuksellisuus
Jakaja Sisäasiainministeriö		Kustantaja Sisäasiainministeriö	

Sisältö

ULKOMAALAISSHALLINTO	2
Ulkomaalaisvirasto	4
LÄÄNINHALLITUKSET	8
Etelä-Suomen lääninhallitus.....	10
Länsi-Suomen lääninhallitus	14
Itä-Suomen lääninhallitus	18
Oulun lääninhallitus	22
Lapin lääninhallitus.....	26
Länsstyrelsen på Åland	30
REKISTERIHALLINTO	33
Väestörekisterikeskus	35
POLIISITOIMI.....	40
Keskusrikospoliisi.....	42
Liikkuva poliisi	46
Suojelupoliisi.....	51
Helsingin kihlakunnan poliisilaitos	55
Poliisikoulu	59
Poliisiammattikorkeakoulu	63
Poliisin tekniikkakeskus	68
Poliisin tietohallintokeskus	71
PELASTUSTOIMI	74
Hätäkeskuslaitos	76
Pelastusopisto.....	80
Palosuojelurahasto.....	84
RAJAVARTIOLAITOS	88

**SISÄASIAINMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖSKANNANOTTO
ULKOMAALAISSHALLINNON TOIMINNASTA VUODELTA 2005**

Kannanottonaan sisäasiainministeriö, käytettävissään olleet tiedot huomioon ottaen edellyttää, että ulkomaalaisosasto luo valmiuksia maahanmuuttopolitiikan kehittämiseksi ja parantaa ulkomaalaishallinnon viranomaisten yhteistyötä kaikilta osin muun muassa päällekkäisen työn välttämiseksi. Lisäksi yhteistyötä ns. kolmannen sektorin kanssa tulee edelleen kehittää.

Ministeriö toteaa, että ulkomaalaisviraston toiminnan tehostaminen on johtanut varsinkin viraston palvelukyvyyn parantumiseen. Ministeriö kuitenkin edellyttää, että asioiden käsittelyprosessien kehittämistyötä ja käsittelyaikojen lyhentämistä määrätietoisesti jatketaan. Viraston erilaisia lupia koskevat käsitteilyajat ovat hyvästä kehityksestä huolimatta edelleen liian pitkiä. Ratkaisujen tulkinnan yhdenmukaisuuteen tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Ministeriön mielestä viraston käynnissä oleva sähköinen asioimishanke on avainasemassa viraston toiminnan tuottavuuden parantamisessa ja yhteistyön kehittämisessä muiden viranomaisten kanssa.

Sisäasiainministeriö edellyttää, että Ulkomaalaisviraston kannattavuutta ratkaisevasti parannetaan. Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus on saattava nousemaan hyväksyttävälle tasolle. Ministeriö pitää välttämättömänä suorite seurannan kattavuuden laajentamista ja työajan seurannan tehostamista pikaisesti. Ministeriö kiinnittää huomiota myös siihen, että viraston toiminnan ja talouden suunnittelu ja tuloraportointi on oikealla tavalla resursoitu.

Sisäasiainministeriö tulee asettamaan työryhmän koordinoimaan maahanmuuttohallinnon tulossuunnittelua ja seurantaa hyödyntäen muun muassa NETRA-järjestelmää.

Ministeriö tulee seuraamaan edellä todettujen toimenpiteiden etenemistä muun muassa seuraavien tulosneuvottelujen yhteydessä.

Sisäasiainministeri

Kari Rajamäki

Kansliapäällikkö

Ritva Viljanen

TIEDOKSI

Valtiovarainministeriö
Valtiontilintarkastajat
Valtiontalouden tarkastusvirasto
Valtiokonttori
SM/ sisäasiainministeri Rajamäki
SM/ alue- ja kuntaministeri Manninen
SM / kansliapäällikkö Viljanen
SM/valtiosihteeri Salmi
SM/valtiosihteeri Mykkänen
SM/erityisavustaja Kainulainen
SM/erityisavustaja Reina
SM/Ulkomaalaisosasto

Ulkomaalaisvirasto

SISÄASIAINMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖSKANNANOTTO ULKOMAALAVISVIRASTON TOIMINNASTA VUODELTA 2005

Kannanoton säädösperusta, jakelu ja julkisuus

Valtion talousarviosta annetun asetuksen (2004/254; jälj. talousarvioasetus) 66 i §:n mukaan ministeriön on annettava vuosittain viimeistään varainhoitovuotta seuraavan kesäkuun 15 päivänä perusteltu kannanotto hallinnonalansa tiliviraston ja valtion rahaston tilinpäätöksestä ja niistä toimenpiteistä, joihin tilinpäätös ja siitä annettu valtionalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomus ja muut tiliviraston tai talousarvion ulkopuolella olevan valtion rahaston toimintaa ja taloutta sekä tilinpäätöstä koskevat selvitykset ja lausunnot antavat aihetta.

Talousarvioasetuksessa on lisäksi seikkaperäisesti säädetty, mitä ministeriön on tilinpäätöskannanotossaan lausuttava sekä mitä on lausuttava virastosta, joka ei ole tilivirasto, mutta jolle ministeriö on asettanut tulostavoitteet.

Talousarvioasetuksessa on niin ikään säädetty, että ministeriön on lähetettävä kannanotonsa tiedoksi valtiovarainministeriölle, valtionalouden tarkastusvirastolle ja valtiokonttorille. Kannanotot sijoitetaan valtiokonttorin ylläpitämään yleisessä tietoverkossa saatavilla olevaan tietopalveluun, jollei kannanoton joidenkin osien osalta julkisuuslaista muuta johdu.

Kannanoton valmistelu

Kutakin tilivirastoa koskeva ministeriön tilinpäätöskannanotto on valmisteltu sisäasiainministeriön asianomaisessa, alaisten virastojen ohjauksesta vastaavassa osastossa ja valmistelu on perustunut talousarvioasetuksen velvoitteisiin, sen perusteella annettuun sisäasiainministeriön sisäiseen ohjeeseen, sen liitteenä olleeseen lomakkeeseen, valtionalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomukseen, tilinpäätösasiakirjaan sekä tarvittaessa muuhun aineistoon. Lopullinen kannanotto on valmisteltu talousyksikössä ao. osastoa kuullen.

Kannanoton valmistelussa huomioidut näkökohdat

Tilinpäätös ja toimintakertomus

Sisäasiainministeriön arvion mukaan Ulkomaalaisviraston tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen tiedot ovat riittäviä. Tilinpäätöksen ja toimintakertomuk-

sen rakenne ja asioiden esittämistapa eivät kuitenkaan ole kaikilta osin ministeriön mielestä riittävän selkeitä.

Tulostavoitteiden saavuttaminen

Sisäasiainministeriön ja Ulkomaalaisviraston välisessä tulossopimuksessa tavoitteeksi oli asetettu muun muassa hakemusten läpivientiaikojen lyhentyminen. Eräänä viraston palvelukyvyyn osoittajana käsittelyaikoihin liittyneet tavoitteet saavutettiinkin lähes kaikissa asiaryhmissä. Ratkaistujen asioiden määrä ei kuitenkaan yltänyt vireille tulleiden asioiden määrän tasolle, joka oli ollut tavoitteena. Taloudellisuus-, tuottavuus- ja kannattavuustavoitteita Ulkomaalaisvirasto ei saavuttanut, sen sijaan viraston maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus heikkeni, ollen ainoastaan 53 %.

Tärkeimpien tulostavoitteiden toteutumisesta on raportoitu tarkemmin valtion tilinpäätöskertomuksessa.

Sisäasiainministeriö pitää erityisen myönteisenä Ulkomaalaisviraston palvelukyvyyn kannalta pääosin kaikkien käsittelyaikojen lyhentymistä edelleen vuonna 2005. Valtion virastojen tuottavuushankkeeseen liittyvä Ulkomaalaisviraston prosessien sähköistäminen on edennyt alkuvaikeuksien rahoitusneuvottelujen ratkettua.

Virasto on myös itse kiinnittänyt kriittistä huomiota toiminnassaan olleisiin puuteisiin ja pyrkinyt aktiivisesti korjaamaan niitä. Vuonna 2004 tehdyt, toiminnan vakauttamista edistävät toimenpiteet ovat olleet onnistuneita.

Toimenpiteet palautteiden perusteella

Sisäasiainministeriö on aikaisemmin kiinnittänyt huomiota muun muassa pitkiin käsittelyaikoihin, joiden osalta kehitys on ollut myönteistä, vaikka tehostamistarpeita edelleen ilmenee. Maksullisen toiminnan alhainen kustannusvastaavuus on edelleen ongelma, jonka ministeriö edellyttää saatavan kestäväällä tavalla korjattua. Maksullisen toiminnan, joka koostuu yksinomaan julkisoikeudellista palvelu/suoritetuotannosta, keskeisimmät syyt ovat virastossa selvillä, joten edellytykset asian parantamisen ovat olemassa. Eräs yksittäinen tekijä on suoritelajikohtaisen työajan seurannan kehittäminen.

Valtiontalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomukset

Valtiontalouden tarkastusvirasto on sekä 2.5.2006 päivätyssä tilintarkastajan vuosiyhteenvedossa että 3.5.2006 päivätyssä Ulkomaalaisviraston tilintarkastuskertomuksessa vuodelta 2005 raportoinut havainnoista, jotka ennen muuta liittyvät tuloksellisuutta kuvaavaan laskentatoimen kehittämistarpeisiin erityisesti työ kustannusten kohdentamisen osalta.

Myös sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma, vaikka se sinänsä onkin arvioitu ristiriidattomaksi tarkastusviraston tarkastusjohtopäätöksen kanssa, on tarkastusviraston mukaan kehittämistarpeita.

Valtiontalouden tarkastusviraston varsinaisen, 3.5.2006 päivätyn Ulkomaalaisviraston tilintarkastuskertomuksen vuodelta 2005 Nro 211/53/05 mukaan tarkastusvirasto toteaa tilinpäätöslaskelmien ja sen liitetietojen osalta, että

-tilinpäätöslaskelmat on laadittu säännösten mukaisesti
-tilinpäätöslaskelmien liitteenä esitettävät tiedot on esitetty talousarvioasetuksen edellyttämällä tavalla
-tilinpäätösanalyysi on esitetty talousarvioasetuksen mukaisesti
-toiminnallisesta tehokkuudesta esitettyjen tietojen laskentaan sisältyy erityisesti työajan kohdentamisesta aiheutuvaa olennaista arvionvaraisuutta, jonka vuoksi tarkastusvirasto toteaa, ettei se voi pitää esitettyjä tietoja oikeina ja riittävinä.

Sen sijaan tuotoksesta ja laadunhallinnasta esitetyt tiedot ovat tarkastuskertomuksen mukaan osaltaan oikeat ja riittävät.

Sisäinen valvonta

Valtiontalouden tarkastusvirasto toteaa, että tuloksellisuuden laskentatoimen järjestämisessä esiintyvien työkustannusten puutteiden vuoksi Ulkomaalaisviraston on syytä ryhtyä asianmukaisiin toimenpiteisiin.

Talousarvion ja sitä koskevien keskeisten säännösten noudattaminen

Valtiontalouden tarkastusvirasto toteaa tarkastuksen perusteella, että talousarviota ja sitä koskevia keskeisiä säännöksiä on noudatettu.

Sen sijaan Valtiontalouden tarkastusvirasto edellyttää Valtiontalouden tarkastusvirastosta annetun lain 5 § 1momenttiin perustuen, että Ulkomaalaisvirasto ilmoittaa tarkastusvirastolle 15.8.2006 mennessä, mihin toimenpiteisiin se on ryhtynyt tuloksellisuuden laskentatoimensa kehittämiseksi siten, että se tuottaa talousarvioasetuksen 55 §:n edellyttämät tiedot.

Tilinpäätöskannanotto

Kannanottonaan sisäasiainministeriö, käytettävissään olleet tiedot huomioon ottaen toteaa, että Ulkomaalaisviraston toiminnan tehostaminen on johdannut varsinkin viraston palvelukyvyn parantumiseen.

Ministeriö kuitenkin edellyttää, että asioiden käsittelyprosessien kehittämistyötä ja käsittelyaikojen lyhentämistä määrätietoisesti jatketaan. Ministeriön mielestä viraston erilaisia lupia koskevat käsittelyajat ovat hyvästä kehityksestä huolimatta edelleen liian pitkiä. Ratkaisujen tulkinnan yhdenmukaisuuteen tulee kiinnittää erityistä huomiota.

Erityisesti tulee kehittää sähköistä asioiden käsittelyä. Ministeriön mielestä viraston sähköinen asioimishanke on avainasemassa viraston toiminnan tuottavuuden parantamisessa. Sisäasiainministeriö pitää välttämättömänä osana prosessien sähköistämistä, parantaa ulkomaalaishallinnon viranomaisten yhteistyötä kaikilta osin muun muassa päällekkäisen työn välttämiseksi. Lisäksi yhteistyötä ns. kolmannen sektorin kanssa tulee edelleen kehittää.

Sisäasiainministeriö edellyttää, että Ulkomaalaisviraston kannattavuutta ratkaisevasti parannetaan. Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus on saatava nousemaan hyväksyttävälle tasolle.

Ministeriö pitää välttämättömänä suoriteseurannan kattavuuden laajentamista ja työajan seurannan tehostamista pikaisesti.

Ministeriö kiinnittää huomiota, että viraston toiminnan ja talouden suunnittelu ja tulosraportointi on oikealla tavalla resursoitu.

Sisäasiainministeriö tulee asettamaan työryhmän koordinoimaan maahanmuuttohallinnon tulossuunnittelua ja seurantaan hyödyntäen muun muassa NETRA-järjestelmää.

Ministeriö pitää myönteisenä Ulkomaalaisviraston aktiivisuutta kansainvälisen toiminnan kehittämiseksi erityisesti Venäjän ja Yhdysvaltojen kanssa.

Ministeriö tulee seuraamaan edellä todettujen toimenpiteiden etenemistä muun muassa seuraavien tulosneuvottelujen yhteydessä.

Sisäasiainministeri

Kari Rajamäki

Kansliapäällikkö

Ritva Viljanen

TIEDOKSI

Valtiovarainministeriö
Valtiontilintarkastajat
Valtiontalouden tarkastusvirasto
Valtiokonttori
SM/ sisäasiainministeri Rajamäki
SM/ alue- ja kuntaministeri Manninen
SM/ kansliapäällikkö Viljanen
SM/valtiosihteeri Salmi
SM/valtiosihteeri Mykkänen
SM/erityisavustaja Kainulainen
SM/erityisavustaja Reina
SM/ulkomaalaisosasto

**SISÄASIAINMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖSKANNANOTTO
LÄÄNINHALLITUSTEN TOIMINNASTA VUODELTA 2005**

Kannanottonaan sisäasiainministeriö, käytettävissään olleet tiedot huomioon ottaen toteaa, että lääninhallitusten toiminta vuonna 2005 on ollut olennaisilta osin sille asetettujen tulostavoitteiden mukaista.

Ministeriö edellyttää, että valtiontalouden tarkastusviraston tarkastusraporteissaan esittämät huomautukset lähinnä työajan ja suoritteiden seurantaan ja laskentatoimeen sekä kustannusvastaavuuslaskelmien ja vertailutietojen esittämistapaan liittyen tulee korjata. Valtuuksien seuranta tulee järjestää siten, että tilinpäätöksessä voidaan esittää säännöksissä ja määräyksissä edellytetyt luotettavat tiedot sekä korjata hankintamenettelyihin liittyvät puutteet.

Talousarviolain ja -asetuksen edellyttämään seurannan ja raportoinnin kehittämiseen on panostettava niin lääninhallituksissa kuin niiden alaisessa hallinnossa. Sisäasiainministeriön johdolla tulee kehittää yhtenäistä suorite- ja työaikaseurantaa lääninhallinnossa.

Ministeriö pitää välttämättömänä laskentatoimen kehittämistä siten, että se tuottaa talousarvioasetuksen 55 §:n edellyttämät tiedot, etenkin lääninhallitusten työajanseuranta on saatettava asianmukaiseksi vuoden 2006 aikana.

Ministeriö kiinnittää huomiota myös tulossopimusjärjestelmän ja toimintakertomuksen kehittämiseen siten, että tulostavoitteet ovat riittävän selkeitä, jotta niiden määrällinen ja laadullinen seuranta olisi mahdollista ja tarkoituksenmukaista. Ministeriöiden velvollisuus on osaltaan konkretisoida tulostavoitteita mm. alue- ja paikallishallinnolle asetettavien palvelutavoitteiden muodossa. Toimintakertomuksesta tulisi ilmetä tulosopimuksessa sovittujen tulostavoitteiden toteutuminen kattavasti. Sisäasiainministeriön tulee yhdessä lääninhallitusten kanssa yhtenäistää toimintakertomusten esittämistapaa.

Alue- ja kuntaministeri

Hannes Manninen

Kansliapäällikkö

Ritva Viljanen

TIEDOKSI

Valtiovarainministeriö
Valtiontilintarkastajat
Valtiontalouden tarkastusvirasto
Valtiokonttori
SM/ sisäasiainministeri Rajamäki
SM/ alue- ja kuntaministeri Manninen
SM / kansliapäällikkö Viljanen
SM/valtiosihteeri Salmi
SM/valtiosihteeri Mykkänen
SM/erityisavustaja Kainulainen
SM/erityisavustaja Reina
SM/Alueiden ja hallinnon kehittämisosasto

Etelä-Suomen lääninhallitus

**SISÄASIAINMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖSKANNANOTTO
ETELÄ-SUOMEN LÄÄNINHALLITUKSEN TOIMINNASTA VUODELTA 2005****Kannanoton säädösperusta, jakelu ja julkisuus**

Valtion talousarviosta annetun asetuksen (2004/254; jälj. talousarvioasetus) 66 i §:n mukaan ministeriön on annettava vuosittain viimeistään varainhoitovuotta seuraavan kesäkuun 15 päivänä perusteltu kannanotto hallinnonalansa tiliviraston ja valtion rahaston tilinpäätöksestä ja niistä toimenpiteistä, joihin tilinpäätös ja siitä annettu valtionalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomus ja muut tiliviraston tai talousarvion ulkopuolella olevan valtion rahaston toimintaa ja taloutta sekä tilinpäätöstä koskevat selvitykset ja lausunnot antavat aihetta.

Talousarvioasetuksessa on lisäksi seikkaperäisesti säädetty, mitä ministeriön on tilinpäätöskannanotossaan lausuttava sekä mitä on lausuttava virastosta, joka ei ole tilivirasto, mutta jolle ministeriö on asettanut tulostavoitteet.

Talousarvioasetuksessa on niin ikään säädetty, että ministeriön on lähetettävä kannanotonsa tiedoksi valtiovarainministeriölle, valtioneuvostolle, valtionalouden tarkastusvirastolle ja valtiokonttorille. Kannanotot sijoitetaan valtiokonttorin ylläpitämään yleisessä tietoverkossa saatavilla olevaan tietopalveluun, jollei kannanoton joidenkin osien osalta julkisuuslaista muuta johdu.

Kannanoton valmistelu

Kutakin tilivirastoa koskeva ministeriön tilinpäätöskannanotto on valmisteltu sisäasiainministeriön asianomaisessa, alaisten virastojen ohjauksesta vastaavassa osastossa ja valmistelu on perustunut talousarvioasetuksen velvoitteisiin, sen perusteella annettuun sisäasiainministeriön sisäiseen ohjeeseen, sen liitteenä olleeseen lomakkeeseen, valtionalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomukseen, tilinpäätösasiakirjaan sekä tarvittaessa muuhun aineistoon. Lopullinen kannanotto on valmisteltu talousyksikössä ao. osastoa kuullen.

Kannanoton valmistelussa huomioon otetut näkökohdat

Etelä-Suomen lääninhallitus tilivirastona käsittää lääninhallituksen oman toiminnan lisäksi läänin maistraatit ja paikallispoliisin yksiköt.

Tilinpäätös ja toimintakertomus

Tilinpäätös ja toimintakertomus ovat selkeä ja tiivis kokonaisuus. Eri toimialojen yhtenäinen esittämistapa helpottaa luettavuutta, mutta tuloksellisuuden kuvauksessa olisi tekstiosassa havainnollista esittää muutamia kuvaavia suoritelukusarjoja, vaikkakin seurattavista suoritteista on oma liitteensä.

Poliisin osalta toimintakertomuksesta ei kaikilta osin selviä tuloksellisuuden kehitys ja tulossopimuksessa asetettujen tulostavoitteiden saavuttaminen.

Tulostavoitteiden saavuttaminen

Sisäasiainministeriön kanssa sovitut lääninhallituksen tulostavoitteet on saavutettu ja viraston toiminnan tuloksellisuus on ollut hyvä sekä tuloksellisuuden kehitys ollut seurattavien suoritteiden perusteella pääosin tavoitteiden mukaisena.

Lääninhallituksen siirtyminen hallinnonalan palvelukeskuksen asiakkaaksi on toteutettu hallitusti ottaen erityisesti huomioon henkilöstövaikutukset. Strategiseen henkilöstösuunnitteluun sen eri osa-alueilla on panostettu vahvasti. Henkilöstön osaamisen kehittämisen menetelmää on käytetty mielenkiintoisella tavalla hyväksi.

Lääninhallitus on toiminut tehokkaasti verkkoasioinnin kehittämisen vastuuvirastona luoden puitteita verkkopalvelustrategian toteuttamiseen. Konkreettisenä kehittämistoimena tavaraliikennelupaprosessin sähköistäminen on edennyt hyvin. Läänin valmiustoimikunnan työ on käynnistynyt hyvin. Lääninhallituksen alueellinen maanpuolustuskurssityö on laajaa ja hyvin järjestettyä.

Lääninhallitus on puuttunut erällä pelastustoimen alueilla havaitsemiinsa palokuntien toimintavalmiuden puutteisiin ja saanut aikaan myönteistä kehitystä.

Poliisitoimen valvonnan osalta tulostavoitteita ei saavutettu riittävästi, hälytyspalvelujen tavoitteet saavutettiin, rikostorjunnan osalta edettiin tavoitteiden suuntaisesti, mutta ei kaikilta osin (mm. huumerikollisuus).

Lupapalvelujen osalta tavoitteet saavutettiin hyvin.

Hälytystoimintaan käytetty työpanos on pienentynyt vaikka kysyntä on kasvanut, täten tuottavuus on parantunut. Kuitenkin hälytysten toimintavalmiusaika on pysynyt hyvällä tasolla. Rikostorjuntaan ja erityisesti sen prosessien kehittämiseen on panostettu aikaisempaa enemmän, mikä näkyy erityisesti omaisuusrikosten selvitysasteen parantumisena. Tutkinta-ajat on pystytty pitämään likimain vuoden 2004 tasolla.

Valvonnan osuus työajasta on pienentynyt, toisaalta liikennevalvontaan on satsattu enemmän. Valvonnan vaikuttavuus ei ole ollut riittävä, koska mm. katurvallisuus on indeksillä mitattuna heikentynyt.

Toimenpiteet aikaisempien palautteiden perusteella

Valtiontalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomuksessa vuodelta 2004 huomautetaan Etelä-Suomen lääninhallitusta tuloksellisuuden kuvauksesta ja maksullisen toiminnan kannattavuustietojen esittämisestä. Paikallispoliisin tuloksellisuuden kuvauksessa oli esitetty tuottavuus- ja kustannustiedot vain kahdelta vuodelta ja suorit tiedot vain yhdeltä vuodelta. Lisäksi liiketaloudellisten suoritteiden ja julkisoikeudellisten suoritteiden kustannuslaskelmat olivat vaihtaneet paikkaa. Nämä puutteet on uusimmassa tilinpäätöksessä korjattu, paitsi suorit tietojen kustannukset ovat edelleen vain yhdeltä vuodelta.

Valtiontalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomus

Tarkastuskertomuksessaan (16.5.2006) tarkastusvirasto on todennut seuraavaa:

”Koska lääninhallituksen oman toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmien laatimiseen sisältyy erityisesti työkustannusten kohdentamisesta aiheutuvaa epävarmuutta, ei lääninhallituksen oman toiminnan maksullisen ja yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmissa esitettyjä tietoja voida pitää oikeina ja riittävinä. Muilta osin lääninhallituksen oman toiminnan toiminnallisesta tehokkuudesta on esitetty oikeat ja riittävät tiedot.”

”Koska maistraattien toiminnallista tehokkuutta kuvaavien tietojen laskennassa ei ole huomioitu yhden maistraatin työaikatietoja ja toiminnallisesta tehokkuudesta on kustannusvastaavuuslaskelmia lukuun ottamatta esitetty vain yhden vuoden tiedot, ei maistraattien toiminnallisesta tehokkuudesta esitettyjä tietoja voida pitää oikeina ja riittävinä.”

”Paikallispoliisin esittämään yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmaan sisältyy työkustannusten kohdentamisesta aiheutuvaa epävarmuutta, minkä vuoksi paikallispoliisin yhteisrahoitteisesta toiminnasta esittämiä tietoja voida pitää oikeina ja riittävinä. Muilta osin paikallispoliisin toiminnallisesta tehokkuudesta on esitetty oikeat ja riittävät tiedot.”

”Tuloksellisuuden kuvauksen perustana olevaa laskentatointia ei voida pitää asianmukaisesti järjestettynä, sillä se ei lääninhallituksen oman toiminnan osalta tuota talousarvioasetuksen 55 §:n edellyttämiä tietoja.”

”Tarkastuksen perusteella voidaan lausua, että talousarviota ja sitä koskevia keskeisiä säännöksiä on noudatettu lukuun ottamatta talousarviolain 15 §:n 2 momentin edellyttämää maksullisen toiminnan kannattavuuden seuranta ja vuosituloksen esittämistä lääninhallituksen omasta toiminnasta.”

Kehittämistarpeita

Talousarviolain ja -asetuksen edellyttämää seurannan ja raportoinnin kehittämiseen on panostettava niin lääninhallituksessa kuin sen alaisessa hallinnossa. Kehittämistarve on koko hallinnonalan yhteinen ja koskee myös muita ohjaavia viranomaisia.

Toimintakertomuksesta tulisi ilmetä tulosopimuksessa sovittujen tulostavoitteiden toteutuminen kattavasti

Valtiontalouden tarkastusviraston tarkastusraportissaan esittämät huomautukset lähinnä työajan seurantaan ja laskentatoimeen liittyen on syytä ottaa huomioon.

Sisäasiainministeriön johdolla kehitetään yhtenäistä suoriteseurantaa ja työaikaseurantaa lääninhallinnossa. Ministeriöiden velvollisuus on osaltaan konkretisoida tulostavoitteita mm. alue- ja paikallishallinnolle asetettavien palvelutavoitteiden muodossa, jotta niiden määrällinen seuranta olisi mahdollista ja tarkoituksenmukaista

Kehittämistoimia seurataan normaalin tulossuunnittelun ja -raportoinnin yhteydessä.

Tilinpäätöskannanotto

Ministeriö pitää välttämättömänä laskentatoimen kehittämistä siten, että se tuottaa talousarvioasetuksen 55 §:n edellyttämät tiedot, etenkin lääninhallituksen työajanseuranta on saatettava asianmukaiseksi vuoden 2006 aikana.

Ministeriö kiinnittää huomiota myös tulossopimusjärjestelmän ja toimintakertomuksen kehittämiseen siten, että tulostavoitteet ovat riittävän selkeitä, jotta niiden määrällinen ja laadullinen seuranta olisi mahdollista ja tarkoituksenmukaista.

Alue- ja kuntaministeri

Hannes Manninen

Kansliapäällikkö

Ritva Viljanen

TIEDOKSI

Valtiovarainministeriö
 Valtiontilintarkastajat
 Valtiontalouden tarkastusvirasto
 Valtiokonttori
 SM/ sisäasiainministeri Rajamäki
 SM/ alue- ja kuntaministeri Manninen
 SM/ kansliapäällikkö Viljanen
 SM/valtiosihteeri Salmi
 SM/valtiosihteeri Mykkänen
 SM/erityisavustaja Kainulainen
 SM/erityisavustaja Reina
 SM/alueiden ja hallinnon kehittämisosasto

Länsi-Suomen lääninhallitus

SISÄASIAINMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖSKANNANOTTO LÄNSI-SUOMEN LÄÄNINHALLITUKSEN TOIMINNASTA VUODELTA 2005

Kannanoton säädösperusta, jakelu ja julkisuus

Valtion talousarviosta annetun asetuksen (2004/254; jälj. talousarvioasetus) 66 i §:n mukaan ministeriön on annettava vuosittain viimeistään varainhoitovuotta seuraavan kesäkuun 15 päivänä perusteltu kannanotto hallinnonalansa tiliviraston ja valtion rahaston tilinpäätöksestä ja niistä toimenpiteistä, joihin tilinpäätös ja siitä annettu valtionalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomus ja muut tiliviraston tai talousarvion ulkopuolella olevan valtion rahaston toimintaa ja taloutta sekä tilinpäätöstä koskevat selvitykset ja lausunnot antavat aihetta.

Talousarvioasetuksessa on lisäksi seikkaperäisesti säädetty, mitä ministeriön on tilinpäätöskannanotossaan lausuttava sekä mitä on lausuttava virastosta, joka ei ole tilivirasto, mutta jolle ministeriö on asettanut tulostavoitteet.

Talousarvioasetuksessa on niin ikään säädetty, että ministeriön on lähetettävä kannanotonsa tiedoksi valtiovarainministeriölle, valtioneuvoston tilintarkastajille, valtionalouden tarkastusvirastolle ja valtiokonttorille. Kannanotot sijoitetaan valtiokonttorin ylläpitämään yleisessä tietoverkossa saatavilla olevaan tietopalveluun, jollei kannanoton joidenkin osien osalta julkisuuslaista muuta johdu.

Kannanoton valmistelu

Kutakin tilivirastoa koskeva ministeriön tilinpäätöskannanotto on valmisteltu sisäasiainministeriön asianomaisessa, alaisten virastojen ohjauksesta vastaavassa osastossa ja valmistelu on perustunut talousarvioasetuksen velvoitteisiin, sen perusteella annettuun sisäasiainministeriön sisäiseen ohjeeseen, sen liitteenä olleeseen lomakkeeseen, valtionalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomukseen, tilinpäätösasiakirjaan sekä tarvittaessa muuhun aineistoon. Lopullinen kannanotto on valmisteltu talousyksikössä ao. osastoa kuullen.

Kannanoton valmistelussa huomioon otetut näkökohdat

Länsi-Suomen lääninhallitus tilivirastona käsittää lääninhallituksen oman toiminnan lisäksi läänin maistraatit ja paikallispoliisin yksiköt sekä valtakunnallisena organisaationa koko Häätäkeskuslaitoksen.

Tilinpäätös ja toimintakertomus

Tilinpäätös ja toimintakertomus ovat selkeä ja tiivis kokonaisuus. Eri toimialojen yhtenäinen esittämistapa helpottaa luettavuutta.

Paikallispoliisin osalta ei kaikilta osin selviä tuloksellisuuden kehitys ja tulosopimuksessa asetettujen tulostavoitteiden saavuttaminen.

Tilinpäätöksen tiedot ovat muilta osin oikeat ja riittävät, mutta valtiontalouden tarkastusviraston tarkastuskertomuksessa esitetty havainto hätäkeskusten maksullisen toiminnan tulojen virheellistä jaksotusta on otettava huomioon.

Tulostavoitteiden saavuttaminen

Virastona lääninhallituksen toiminnan tuloksellisuus on ollut hyvä ja tuloksellisuuden kehitys on ollut seurattavien suoritteiden perusteella pääosin positiivista. Lääninhallituksen laatu- ja strategiatyö on ollut määrätietoista ja järkevää. Se on ollut virikkeenä myös muiden lääninhallitusten vastaavalle työlle.

Alaisen hallinnon ohjaukseen on panostettu runsaasti ja mm. maistraattien tulosohjaus on ollut järkevää ja lääninhallituksen sekä kihlakunnanvirastojen ja maistraattien vuorovaikutus hyvää, erityisesti ottaen huomioon, että ohjattavia yksiköitä on paljon.

Lääninhallitus on kiinnittänyt huomiota henkilöstön osaamisen kehittämiseen ja työhyvinvointi-hankkeisiin ja siten lääninhallituksen työtyytyväisyysmittauksen tulokset ovat edelleen hyvällä tasolla.

Lääninhallitus on kehittänyt ansiokkaasti yhteistyötä pelastustoimen alueiden ja sidosryhmien kanssa sekä luonut asiassa hyviä käytäntöjä. Lääninhallitus on myös vaikuttanut, että pelastustoimen alueet ovat lisänneet panostustaan onnettomuuksien ennalta ehkäisyyn.

Turvallisuuden tila on läänissä poliisin tilastojen mukaan parantunut: rikoslakirikokset ovat vähentyneet, selvitysprosentit ovat kohonneet selvästi ja katurvallisuus oli indeksillä mitattuna vuotta 2004 parempi.

Valvonnan ja rikostorjunnan osalta edettiin tavoitteiden mukaisesti. Hälytyspalvelujen toimintavalmiusajassa jäätin asetetusta tavoitteesta.

Toimenpiteet aikaisempien palautteiden perusteella

Lääninhallitus on toteuttanut yhteisesti sovitut toimet.

Valtiontalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomus

Tarkastuskertomuksessaan (27.4.2006) tarkastusvirasto on todennut seuraavaa:

”Tarkastuksessa on todettu, että talousarvion 26.80.21.3 (Hätäkeskusten toimintamenot) on talousarvion mukaan suoriteperusteella vuodelle 2005 kuuluvia maksullisen toiminnan tuloja (arviolta 180 000 euroa) kirjattu talousarvion ja talousarvioasetuksen 5 a §:n vastaisesti vuodelle 2006. Talousarvion to-

teumalaskelman rakenne ei kaikilta osin vastaa valtiovarainministeriön määräystä (TM 0404/8.12.2004). Muilta osin tilinpäätöslaskelmat on laadittu säännösten mukaisesti.”

”Koska lääninhallituksen omasta toiminnasta on toiminnallista tehokkuutta kuvaavina tietoina esitetty menopohjaisia tietoja ja kustannusvastaavuuslaskelmat on laadittu arvioimalla maksulliseen toimintaan käytetty työaika, ei esitettyjä tietoja voida pitää oikeina ja riittävinä.”

”Koska Häätäkeskuslaitoksen toiminnasta on esitetty menopohjaisia tietoja eikä kustannusvastaavuuslaskelmia ole laadittu erikseen julkisoikeudellisesta ja muusta maksullisesta toiminnasta ja Häätäkeskuslaitoksen maksulliseen toimintaan käytetty työaika perustuu arvioon, ei Häätäkeskuslaitoksen toiminnallisesta tehokkuudesta esitettyjä tietoja voida pitää oikeina ja riittävinä.”

”Tuloksellisuuden kuvauksen perustana olevaa laskentatoimintaa ei voida pitää asianmukaisesti järjestettynä, sillä se ei lääninhallituksen oman toiminnan ja Häätäkeskuslaitoksen toiminnan osalta tuota talousarvioasetuksen 55 §:n edellyttämiä tietoja.”

Kehittämistarpeita

Talousarviolain ja -asetuksen edellyttämään seurannan ja raportoinnin kehittämiseen on panostettava niin lääninhallituksessa kuin sen alaisessa hallinnossa. Kehittämistarve on koko hallinnonalan yhteinen ja koskee myös muita ohjaavia viranomaisia.

Valtiontalouden tarkastusviraston tarkastusraportissaan esittämät huomautukset lähinnä työajan seurantaan liittyen on syytä ottaa huomioon.

Toimintakertomuksesta tulisi ilmetä tulossopimuksessa sovittujen tulostavoitteiden toteutuminen kattavasti. Tulossopimusjärjestelmää on syytä kehittää: tavoitteenasettelua selkeytettävä, tavoitteiden mittaamisjärjestelmää yksinkertaistettava sekä raportointia yhtenäistettävä ja tiivistettävä.

Sisäasiainministeriön johdolla kehitetään yhtenäistä suoriteseurantaa ja työaikaseurantaa lääninhallinnossa. Ministeriöiden velvollisuus on osaltaan konkretisoida tulostavoitteita mm. alue- ja paikallishallinnolle asetettavien palvelutavoitteiden muodossa, jotta niiden määrällinen seuranta olisi mahdollista ja tarkoituksenmukaista.

Kehittämistoimia seurataan normaalin tulossuunnittelun ja -raportoinnin yhteydessä.

Tilinpäätöskannanotto

Sisäasiainministeriö edellyttää, että Häätäkeskuslaitoksen kirjanpito ja sisäinen valvonta on saatettava ajan tasalle ja kunkin yksittäisen häätäkeskuksen taloushallinnon henkilöstö mitoitettava asianmukaisesti.

Ministeriö pitää välttämättömänä laskentatoimen kehittämistä siten, että se tuottaa talousarvioasetuksen 55 §:n edellyttämät tiedot, etenkin läänin-

hallituksen ja Häätäkeskuslaitoksen työajanseuranta on saatettava asianmukaiseksi vuoden 2006 aikana.

Ministeriö kiinnittää huomiota myös tulossopimusjärjestelmän ja toimintakertomuksen kehittämiseen siten, että tulostavoitteet ovat riittävän selkeitä, jotta niiden määrällinen ja laadullinen seuranta olisi mahdollista ja tarkoituksenmukaista.

Alue- ja kuntaministeri

Hannes Manninen

Kansliapäällikkö

Ritva Viljanen

TIEDOKSI

Valtiovarainministeriö
Valtiontilintarkastajat
Valtiontalouden tarkastusvirasto
Valtiokonttori
SM/ sisäasiainministeri Rajamäki
SM/ alue- ja kuntaministeri Manninen
SM/ kansliapäällikkö Viljanen
SM/valtiosihteeri Salmi
SM/valtiosihteeri Mykkänen
SM/erityisavustaja Kainulainen
SM/erityisavustaja Reina
SM/alueiden ja hallinnon kehittämisosasto

Itä-Suomen lääninhallitus

SISÄASIAINMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖSKANNANOTTO ITÄ-SUOMEN LÄÄNINHALLITUKSEN TOIMINNASTA VUODELTA 2005

Kannanoton säädösperusta, jakelu ja julkisuus

Valtion talousarviosta annetun asetuksen (2004/254; jälj. talousarvioasetus) 66 i §:n mukaan ministeriön on annettava vuosittain viimeistään varainhoitovuotta seuraavan kesäkuun 15 päivänä perusteltu kannanotto hallinnonalansa tiliviraston ja valtion rahaston tilinpäätöksestä ja niistä toimenpiteistä, joihin tilinpäätös ja siitä annettu valtiontalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomus ja muut tiliviraston tai talousarvion ulkopuolella olevan valtion rahaston toimintaa ja taloutta sekä tilinpäätöstä koskevat selvitykset ja lausunnot antavat aihetta.

Talousarvioasetuksessa on lisäksi seikkaperäisesti säädetty, mitä ministeriön on tilinpäätöskannanotossaan lausuttava sekä mitä on lausuttava virastosta, joka ei ole tilivirasto, mutta jolle ministeriö on asettanut tulostavoitteet.

Talousarvioasetuksessa on niin ikään säädetty, että ministeriön on lähetettävä kannanotonsa tiedoksi valtiovarainministeriölle, valtiontilintarkastajille, valtiontalouden tarkastusvirastolle ja valtiokonttorille. Kannanotot sijoitetaan valtiokonttorin ylläpitämään yleisessä tietoverkossa saatavilla olevaan tietopalveluun, jollei kannanoton joidenkin osien osalta julkisuuslaista muuta johdu.

Kannanoton valmistelu

Kutakin tilivirastoa koskeva ministeriön tilinpäätöskannanotto on valmisteltu sisäasiainministeriön asianomaisessa, alaisten virastojen ohjauksesta vastaavassa osastossa ja valmistelu on perustunut talousarvioasetuksen velvoitteisiin, sen perusteella annettuun sisäasiainministeriön sisäiseen ohjeeseen, sen liitteenä olleeseen lomakkeeseen, valtiontalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomukseen, tilinpäätösasiakirjaan sekä tarvittaessa muuhun aineistoon. Lopullinen kannanotto on valmisteltu talousyksikössä ao. osastoa kuullen.

Kannanoton valmistelussa huomioon otetut näkökohdat

Itä-Suomen lääninhallitus tilivirastona käsittää lääninhallituksen oman toiminnan lisäksi läänin maistraatit ja paikallispoliisin yksiköt.

Tilinpäätös ja toimintakertomus

Tilinpäätös ja toimintakertomus ovat paljon informaatiota sisältävä kokonaisuus. Eri toimialojen toiminnan tuloksellisuuden kuvauksessa on keskitytty tulostavoitteiden saavuttamisen kuvaamiseen, mikä on osaltaan perusteltua. Tekstiosa tiivistyisi kuitenkin, jos toimialoilta esitettäisiin muutamia kuvaavia suoritelukusarjoja ja tekstiä vastaavasti lyhennettäisiin, vaikka seurattavista suoritteista on oma liitteensä. Hallinnon (yhteiset palvelut) tulosalueella yksityiskohtainen raportointi on paikallaan, koska sisäasiainministeriö on ohjaava viranomaisena.

Tulostavoitteiden saavuttaminen

Sisäasiainministeriön kanssa sovitut lääninhallituksen tulostavoitteet on saavutettu ja viraston toiminnan tuloksellisuus on ollut hyvä sekä tuloksellisuuden kehitys ollut seurattavien suoritteiden perusteella pääosin tavoitteiden mukaista.

Lääninhallituksen siirtyminen hallinnonalan palvelukeskuksen asiakkaaksi on toteutettu hallitusti ottaen erityisesti huomioon henkilöstövaikutukset. Lääninhallituksen maistraattiyksikön toiminta on vakiintunut ja tuottaa hyvää tulosta. Maistraattiyksikkö on rohkaiseva esimerkki keskushallinnon tehtävien alueellistamisesta ja asiantuntemuksen kokoamisen eduista.

Pelastustoimen valistus- ja neuvontatoiminta on lisääntynyt läänissä ainakin osin lääninhallituksen toiminnan ansiosta.

Poliisitoimen valvonnan osalta tavoiteltu tulos on pääosin saavutettu. Hälytyspalveluissa tulostavoite on toteutunut. Rikostorjunnan kokonaistulos oli hyvä. Maksullisen ja lupapalvelujen toiminnan tavoitteet saavutettiin.

Turvallisuuden tila on Itä-Suomen läänissä kehittynyt myönteisesti: rikoslakirikosten suunta on vähentynyt, omaisuusrikosten selvitystaso on parantunut ja tutkinta-aika lyhentynyt, katuturvallisuus indeksillä mitattuna oli vuonna 2005 edellisen vuoden tasolla. Hälytyspalveluissa toimintavalmiusaika on pysynyt vuoden 2003 tasolla. Lupapalveluissa taloudellisuus on parantunut.

Toimenpiteet aikaisempien palautteiden perusteella

Lääninhallitus on toteuttanut yhteisesti sovitut toimet.

Valtiontalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomus

Tarkastuskertomuksessaan (23.5.2006) tarkastusvirasto on todennut seuraavaa:

”Lääninhallituksen maksullisesta toiminnasta on esitetty oikeat ja riittävät tiedot. Koska muihin lääninhallituksen omasta toiminnasta esitettyihin toiminnallista tehokkuutta koskeviin tietoihin sisältyy erityisesti työkustannusten kohdentamisesta aiheutuvaa epävarmuutta, ei muita lääninhallituksen oman toiminnan toiminnallisesta tehokkuudesta esitettyjä tietoja voida pitää oikeina ja riittävinä.”

”Suoritteista on esitetty niiden määriä koskevaa tietoa. Esitettyjä tietoja voidaan maistraattien osalta pitää riittävinä. Poliisin ja lääninhallituksen oman toiminnan osalta tulisi esittää nykyistä enemmän suoritteiden määriä koskevia tietoja ja vertailutiedot aikaisemmilta vuosilta. Tietojen esittämistapaa toimintakertomuksessa tulee selkeyttää.”

Kehittämistarpeita

Talousarviolain ja -asetuksen edellyttämään seurannan ja raportoinnin kehittämiseen on panostettava niin lääninhallituksessa kuin sen alaisessa hallinnossa. Kehittämistarve on koko hallinnonalan yhteinen ja koskee myös muita ohjaavia viranomaisia.

Valtiontalouden tarkastusviraston tarkastusraportissaan esittämät huomautukset lähinnä työajan ja suoritteiden seurantaan liittyen on syytä ottaa huomioon.

Tulossopimusjärjestelmää on syytä kehittää: tavoitteenasettelua selkeytettävä, tavoitteiden mittaamisjärjestelmää yksinkertaistettava sekä raportointia yhtenäistettävä ja tiivistettävä.

Yhteistyössä sisäasiainministeriön ja muiden lääninhallitusten kanssa yhtenäistetään toimintakertomuksen esittämistapaa.

Kehittämistoimia seurataan normaalin tulossuunnittelun ja -raportoinnin yhteydessä.

Tilinpäätöskannanotto

Ministeriö pitää välttämättömänä laskentatoimen kehittämistä siten, että se tuottaa talousarvioasetuksen 55 §:n edellyttämät tiedot, etenkin lääninhallituksen työajanseuranta on saatettava asianmukaiseksi vuoden 2006 aikana.

Ministeriö kiinnittää huomiota myös tulossopimusjärjestelmän ja toimintakertomuksen kehittämiseen siten, että tulostavoitteet ovat riittävän selkeitä, jotta niiden määrällinen ja laadullinen seuranta olisi mahdollista ja tarkoituksenmukaista.

Alue- ja kuntaministeri

Hannes Manninen

Kansliapäällikkö

Ritva Viljanen

TIEDOKSI

Valtiovarainministeriö
Valtiontilintarkastajat
Valtiontalouden tarkastusvirasto
Valtiokonttori
SM/ sisäasiainministeri Rajamäki
SM/ alue- ja kuntaministeri Manninen
SM/ kansliapäällikkö Viljanen
SM/valtiosihteeri Salmi
SM/valtiosihteeri Mykkänen
SM/erityisavustaja Kainulainen
SM/erityisavustaja Reina
SM/alueiden ja hallinnon kehittämisosasto

Oulun lääninhallitus

SISÄASIAINMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖSKANNANOTTO OULUN LÄÄNINHALLITUKSEN TOIMINNASTA VUODELTA 2005

Kannanoton säädösperusta, jakelu ja julkisuus

Valtion talousarviosta annetun asetuksen (2004/254; jälj. talousarvioasetus) 66 i §:n mukaan ministeriön on annettava vuosittain viimeistään varainhoitovuotta seuraavan kesäkuun 15 päivänä perusteltu kannanotto hallinnonalansa tiliviraston ja valtion rahaston tilinpäätöksestä ja niistä toimenpiteistä, joihin tilinpäätös ja siitä annettu valtionalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomus ja muut tiliviraston tai talousarvion ulkopuolella olevan valtion rahaston toimintaa ja taloutta sekä tilinpäätöstä koskevat selvitykset ja lausunnot antavat aihetta.

Talousarvioasetuksessa on lisäksi seikkaperäisesti säädetty, mitä ministeriön on tilinpäätöskannanotossaan lausuttava sekä mitä on lausuttava virastosta, joka ei ole tilivirasto, mutta jolle ministeriö on asettanut tulostavoitteet.

Talousarvioasetuksessa on niin ikään säädetty, että ministeriön on lähetettävä kannanotonsa tiedoksi valtiovarainministeriölle, valtiontilintarkastajille, valtionalouden tarkastusvirastolle ja valtiokonttorille. Kannanotot sijoitetaan valtiokonttorin ylläpitämään yleisessä tietoverkossa saatavilla olevaan tietopalveluun, jollei kannanoton joidenkin osien osalta julkisuuslaista muuta johdu.

Kannanoton valmistelu

Kutakin tilivirastoa koskeva ministeriön tilinpäätöskannanotto on valmisteltu sisäasiainministeriön asianomaisessa, alaisten virastojen ohjauksesta vastaavassa osastossa ja valmistelu on perustunut talousarvioasetuksen velvoitteisiin, sen perusteella annettuun sisäasiainministeriön sisäiseen ohjeeseen, sen liitteenä olleeseen lomakkeeseen, valtionalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomukseen, tilinpäätösasiakirjaan sekä tarvittaessa muuhun aineistoon. Lopullinen kannanotto on valmisteltu talousyksikössä ao. osastoa kuullen.

Kannanoton valmistelussa huomioon otetut näkökohdat

Oulun lääninhallitus tilivirastona käsittää lääninhallituksen oman toiminnan lisäksi läänin maistraatit ja paikallispoliisin.

Tilinpäätös ja toimintakertomus

Toimintakertomus on tiivis kokonaisuus. Eri toimialojen tietojen yhtenäisyyttä on lisätty. Valtiontalouden tarkastusviraston kehoitus vertailutiedon ja aikasarjojen lisäämisestä on syytä ottaa huomioon.

Paikallispoliisin osalta ei kaikilta osin selviä tuloksellisuuden kehitys ja tulosopimuksessa asetettujen tulostavoitteiden saavuttaminen.

Tulostavoitteiden saavuttaminen

Sisäasiainministeriön kanssa sovitut lääninhallituksen tulostavoitteet on saavutettu. Viraston toiminnan tuloksellisuus on ollut hyvä ja tuloksellisuuden kehitys positiivista. Välittömän työtunnin hinta on laskenut tai pysynyt ennallaan eri osastoilla. Julkisoikeudellisen maksullisen palvelutoiminnan kannattavuus on parantunut.

Lääninhallitus on edelleen toiminut aktiivisesti peruspalvelujen arvioinnin valtakunnallisessa menetelmällisessä kehittämisessä. Lääninhallituksen toimittama peruspalvelujen arvioinnin valtakunnallinen yhteenveto vuoden 2004 arvioinnista on korkeatasoinen ja entistäkin käyttökelpoisempi. Lääninhallitus on menestyksellisesti edistänyt ylikunnallista yhteistyötä ja alueellista valmius-toimintaa.

Kiinnittämällä huomiota henkilöstön työhyvinvointiin ja palkkausjärjestelmän oikeudenmukaiseen toteuttamiseen lääninhallituksen työtyytyväisyysmittauksen tulokset ovat palautuneet hyvälle tasolle.

Lääninhallitus on ansiokkaasti arvioinut pelastustoimen ja siihen kuuluvien peruspalvelujen tilaa sekä tehnyt pelastustoimen päällystöön kohdistuneen kyselytutkimuksen pelastustoimen alueuudistuksen onnistumisesta.

Poliisitoiminnan osalta valvonnan tulokset on saavutettu vain osittain. Hälytyspalveluissa toimintavalmiusaikaa koskevaa tavoitetta ei saavutettu. Rikostorjunnan tulostavoitteet pääosin saavutettiin. Maksullinen toiminta oli ylijäämäistä.

Omaisuusrikosten määrä on pienentynyt ja niiden selvitystaso on noussut, talousrikosten selvityskyky on parantunut. Hälytystehtävien määrän voimakas kasvu on vähentänyt valvontaan ja ennalta estävään toimintaan käytettävää työpanosta.

Toimenpiteet aikaisempien palautteiden perusteella

Lääninhallitus on omatoimisesti tarkentanut työajan seurantaan. Aikaisemmissa tilintarkastuskertomuksissa esitetty puute, että poliisin maksullisesta toiminnasta on perusteltua esittää erilliset kustannusvastaavuuslaskelmat, on korjattu uusimmassa tilinpäätösasiakirjassa.

Valtiontalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomus

Tarkastuskertomuksessaan (12.4.2006) tarkastusvirasto on todennut seuraavaa:

”Tilinpäätöslaskelmat on laadittu säännösten mukaisesti. Valtuuksia koskevis-
sa tiedoissa valtuuden jakautuminen uusiin ja uusittuihin valtuuksiin on ilmoi-
tettu virheellisesti. Valtuuksien kokonaismäärä on oikea.”

”Suoritteista ja julkishyödykkeistä on esitetty niiden määriä koskevia tietoja.
Esitettyjä tietoja voidaan maistraattien ja poliisin osalta pitää riittävinä. Läänin-
hallituksen omasta toiminnasta tulisi esittää nykyistä enemmän määrää ku-
vaavia sijaissuoritteita ja vertailutiedot aikaisemmilta vuosilta. Tietojen esit-
tämistapaa toimintakertomuksessa tulee selkeyttää.”

”Kirjanpidon tarkastuksessa on tullut esille joitakin keskitettyihin hankintame-
nettelyihin liittyviä puutteita, joiden johdosta lääninhallituksen on syytä ryhtyä
asianmukaisiin toimenpiteisiin.”

Kehittämistarpeita

Talousarviolain ja -asetuksen edellyttämään seurannan ja raportoinnin kehit-
tämiseen on panostettava niin lääninhallituksessa kuin sen alaisessa hallinnos-
sa. Kehittämistarve on koko hallinnonalan yhteinen ja koskee myös muita oh-
jaavia viranomaisia.

Valtiontalouden tarkastusviraston tarkastusraportissaan esittämät vaatimukset
toiminnan vertailutietoja ja tietojen esittämistapaa toimintakertomuksessa kos-
kien on syytä ottaa huomioon.

Toimintakertomuksesta tulisi ilmetä tulossopimuksessa sovittujen tulostavoit-
teiden toteutuminen kattavasti ja selkeästi. Tulossopimusjärjestelmää on syytä
kehittää: tavoitteenasettelua selkeytettävä, tavoitteiden mittaamisjärjestelmää
yksinkertaistettava sekä raportointia yhtenäistettävä ja tiivistettävä.

Sisäasiainministeriön johdolla kehitetään yhtenäistä suoriteseurantaa ja työ-
aikaseurantaa lääninhallinnossa. Ministeriöiden velvollisuus on osaltaan konk-
retisoida tulostavoitteita mm. alue- ja paikallishallinnolle asetettavien palvelu-
tavoitteiden muodossa, jotta niiden määrällinen seuranta olisi mahdollista ja
tarkoituksenmukaista.

Kehittämistoimia seurataan normaalin tulossuunnittelun ja -raportoinnin yh-
teydessä.

Tilinpäätöskannanotto

**Lääninhallituksen toiminta on ollut tuloksellista ja saavuttanut keskeiset
tulostavoitteensa annettujen menokehysten puitteissa.**

**Ministeriö kuitenkin edellyttää, että valtuuksien seuranta tulee järjestää
siten, että tilinpäätöksessä voidaan esittää säännöksissä ja määräyksissä**

edellytetyt luotettavat tiedot sekä korjata keskitettyihin hankintamenettelyihin liittyvät puutteet.

Ministeriö kiinnittää huomiota myös tulossopimusjärjestelmän ja toimintakertomuksen kehittämiseen siten, että tulostavoitteet ovat riittävän selkeitä, jotta niiden määrällinen ja laadullinen seuranta olisi mahdollista ja tarkoituksenmukaista.

Alue- ja kuntaministeri

Hannes Manninen

Kansliapäällikkö

Ritva Viljanen

TIEDOKSI

Valtiovarainministeriö
Valtiontilintarkastajat
Valtiontalouden tarkastusvirasto
Valtiokonttori
SM/ sisäasiainministeri Rajamäki
SM/ alue- ja kuntaministeri Manninen
SM/ kansliapäällikkö Viljanen
SM/valtiosihteeri Salmi
SM/valtiosihteeri Mykkänen
SM/erityisavustaja Kainulainen
SM/erityisavustaja Reina
SM/alueiden ja hallinnon kehittämisosasto

Lapin lääninhallitus

SISÄASIAINMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖSKANNANOTTO LAPIN LÄÄNINHALLITUKSEN TOIMINNASTA VUODELTA 2005

Kannanoton säädösperusta, jakelu ja julkisuus

Valtion talousarviosta annetun asetuksen (2004/254; jälj. talousarvioasetus) 66 i §:n mukaan ministeriön on annettava vuosittain viimeistään varainhoitovuotta seuraavan kesäkuun 15 päivänä perusteltu kannanotto hallinnonalansa tiliviraston ja valtion rahaston tilinpäätöksestä ja niistä toimenpiteistä, joihin tilinpäätös ja siitä annettu valtionalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomus ja muut tiliviraston tai talousarvion ulkopuolella olevan valtion rahaston toimintaa ja taloutta sekä tilinpäätöstä koskevat selvitykset ja lausunnot antavat aihetta.

Talousarvioasetuksessa on lisäksi seikkaperäisesti säädetty, mitä ministeriön on tilinpäätöskannanotossaan lausuttava sekä mitä on lausuttava virastosta, joka ei ole tilivirasto, mutta jolle ministeriö on asettanut tulostavoitteet.

Talousarvioasetuksessa on niin ikään säädetty, että ministeriön on lähetettävä kannanotonsa tiedoksi valtiovarainministeriölle, valtiontilintarkastajille, valtionalouden tarkastusvirastolle ja valtiokonttorille. Kannanotot sijoitetaan valtiokonttorin ylläpitämään yleisessä tietoverkossa saatavilla olevaan tietopalveluun, jollei kannanoton joidenkin osien osalta julkisuuslaista muuta johdu.

Kannanoton valmistelu

Kutakin tilivirastoa koskeva ministeriön tilinpäätöskannanotto on valmisteltu sisäasiainministeriön asianomaisessa, alaisten virastojen ohjauksesta vastaavassa osastossa ja valmistelu on perustunut talousarvioasetuksen velvoitteisiin, sen perusteella annettuun sisäasiainministeriön sisäiseen ohjeeseen, sen liitteenä olleeseen lomakkeeseen, valtionalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomukseen, tilinpäätösasiakirjaan sekä tarvittaessa muuhun aineistoon. Lopullinen kannanotto on valmisteltu talousyksikössä ao. osastoa kuullen.

Kannanoton valmistelussa huomioon otetut näkökohdat

Lapin lääninhallitus tilivirastona käsittää lääninhallituksen oman toiminnan lisäksi läänin maistraatit ja paikallispoliisin.

Tilinpäätös ja toimintakertomus

Lääninhallituksen toimintakertomus on ulkoasultaan ja esittämistavaltaan erittäin hyvä ja selkeä, mutta tietosisällön riittävyteen, taloudellisuuden ja tuotavuuden mittaamisen osalta, kohdistuu samoja vaatimuksia kuin muidenkin lääninhallitusten kohdalla.

Paikallispoliisin osalta ei kaikilta osin selviä tuloksellisuuden kehitys ja tulosopimuksessa asetettujen tulostavoitteiden saavuttaminen. Toimintaa kuvaava yhteenvetotaulukko on sinällään hyvä.

Tulostavoitteiden saavuttaminen

Sisäasiainministeriön kanssa sovitut lääninhallituksen tulostavoitteet on saavutettu. Viraston toiminta on ollut tuloksellista. Maksullisen palvelutoiminnan kustannusvastaavuus on parantunut, mutta on edelleen julkisoikeudellisten suoritteiden osalta epätydyttävä.

Lääninhallitus on hyödyntänyt peruspalvelujen arviointituloksia yhteistyössä alueellisten ja paikallisten toimijoiden kanssa. Lääninhallitus on muutenkin aktiivinen alueellisen yhteistyön edistäjä.

Lääninhallitus on toiminut pitkäjänteisesti ja määrätietoisesti henkilöstön työhyvinvoinnin turvaamiseksi ja parantamiseksi. Lääninhallituksen työtyytyväisyysindeksin luvut ovat jatkuvasti parantuneet.

Lääninhallitus on tehnyt aktiivista yhteistyötä naapurimaiden vastaavien aluehallintoviranomaisten kanssa ja osallistunut mm. Barents Rescue 2005 harjoituksen suunnitteluun ja toteutukseen.

Poliisin osalta toiminnalliset tulostavoitteet saavutettiin pääosin. Yleinen turvallisuus katuturvallisuusindeksillä ja liikenneturvallisuusindeksillä mitattuna on kehittynyt myönteisesti. Hälytystehtävien määrä on kasvanut voimakkaasti, mutta toimintavalmiusaika on pystytty pitämään kohtuullisena. Massarikosten määrä on kasvanut, mutta väkivaltarikosten määrä vähentynyt. Massarikosten selvitystaso ja tutkinta-aika on pysynyt vuosina 2003-2005 osapuilleen ennallaan. Palvelusten kasvu on vähentänyt valvontaan ja ennalta estävään toimintaan käytettävää työpanosta. Hälytyspalveluissa toimintavalmiusaika on huonontunut. Maksullinen toiminta on alijäämäistä ja sen taso on pysynyt suunnilleen samana.

Poliisitoimen tuloskehityksen parantamiselle pitemmällä tähtäimellä on hyvät edellytykset käynnissä olevien kehittämistoimien ja sidosryhmäyhteistyön vaikutuksesta.

Toimenpiteet aikaisempien palautteiden perusteella

Lääninhallitus on kehittänyt tuottavuuden ja taloudellisuuden mittausta sekä raportointia vuosikertomuksessa. Sisäiseen valvontaan liittyvää ohjeistusta on lisätty.

Valtiontalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomus

Tarkastuskertomuksessaan (17.5.2006) tarkastusvirasto on todennut seuraavaa:

”Koska lääninhallituksen oman toiminnan toiminnallisesta tehokkuudesta esitettyjen tietojen laskentaan sisältyy työajan kohdentamisesta aiheutuvaa arvonvaraisuutta, ei esitettyjä tietoja voida pitää oikeina ja riittävinä.”

”Maistraattien väestötietojärjestelmän tulosalueen liiketaloudellisista suoritteista laaditun kustannusvastaavuuslaskelman mukaan toiminnan tulot olivat 59 196 euroa. Koska tiedoista puuttuu 140 876 euroa kirjanpitoon kirjattuja tuloja ja niitä vastaavat kustannukset, ei maistraattien maksullisesta toiminnasta esitettyjä tietoja voida pitää oikeina ja riittävinä. Muilta osin maistraattien toiminnallisesta tehokkuudesta on esitetty oikeat ja riittävät tiedot.”

”Poliisin toiminnallisesta tehokkuudesta esitettyjä tietoja voidaan pitää oikeina ja riittävinä. Jatkossa tulee kuitenkin esittää myös vertailutiedot kahdelta edelliseltä vuodelta.”

”Tuloksellisuuden kuvauksen perustana olevaa laskentatoimintaa ei voida lääninhallituksen oman toiminnan osalta pitää asianmukaisesti järjestettynä, sillä se ei tuota talousarvioasetuksen 55 §:n edellyttämiä tietoja.”

”Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuman valmisteluun ja kattavuuteen tulee kiinnittää huomiota.

Kehittämistarpeita

Talousarviolain ja -asetuksen edellyttämään seurannan ja raportoinnin kehittämiseen on panostettava niin lääninhallituksessa kuin sen alaisessa hallinnossa. Kehittämistarve on koko hallinnonalan yhteinen ja koskee myös muita ohjaavia viranomaisia.

Valtiontalouden tarkastusviraston tarkastusraportissaan esittämät vaatimukset kustannusvastaavuuslaskelmien ja toiminnan vertailutietojen esittämistavasta toimintakertomuksessa on syytä ottaa huomioon.

Lääninhallituksen on kiinnitettävä edelleen entistä enemmän huomiota hallintotoiminnan tarkkuuteen, eheyteen, pitkäjänteisyyteen ja sääntöjenmukaisuuteen. Erityisesti tämä vaatimus koskee matkustuskäytäntöjä ja hankintojen yhteydessä noudatettavia menettelyjä.

Toimintakertomuksesta tulisi ilmetä tulossopimuksessa sovittujen tulostavoitteiden toteutuminen kattavasti ja selkeästi.

Tulossopimusjärjestelmää on syytä kehittää: tavoitteenasettelua selkeytettävä, tavoitteiden mittaamisjärjestelmää yksinkertaistettava sekä raportointia yhtenäistettävä ja tiivistettävä.

Sisäasiainministeriön johdolla kehitetään yhtenäistä suorite seurantaa ja työaikaseurantaa lääninhallinnossa. Ministeriöiden velvollisuus on osaltaan konkretisoida tulostavoitteita mm. alue- ja paikallishallinnolle asetettavien palvelutavoitteiden muodossa, jotta niiden määrällinen seuranta olisi mahdollista ja tarkoituksenmukaista.

Kehittämistoimia seurataan normaalin tulossuunnittelun ja -raportoinnin yhteydessä.

Tilinpäätöskannanotto

Lääninhallituksen toiminta on ollut tuloksellista ja saavuttanut keskeiset tulostavoitteensa annettujen menokehysten puitteissa.

Lääninhallituksen tulee tehostaa sisäistä valvontaa etenkin matkustuskäytäntöihin ja hankintoihin liittyen.

Ministeriö pitää välttämättömänä laskentatoimen kehittämistä siten, että se tuottaa talousarvioasetuksen 55 §:n edellyttämät tiedot, etenkin lääninhallituksen työajanseuranta on saatettava asianmukaiseksi vuoden 2006 aikana.

Ministeriö kiinnittää huomiota myös tulossopimusjärjestelmän ja toimintakertomuksen kehittämiseen siten, että tulostavoitteet ovat riittävän selkeitä, jotta niiden määrällinen ja laadullinen seuranta olisi mahdollista ja tarkoituksenmukaista.

Alue- ja kuntaministeri

Hannes Manninen

Kansliapäällikkö

Ritva Viljanen

TIEDOKSI

Valtiovarainministeriö
Valtiontilintarkastajat
Valtiontalouden tarkastusvirasto
Valtiokonttori
SM/ sisäasiainministeri Rajamäki
SM/ alue- ja kuntaministeri Manninen
SM/ kansliapäällikkö Viljanen
SM/valtiosihteeri Salmi
SM/valtiosihteeri Mykkänen
SM/erityisavustaja Kainulainen
SM/erityisavustaja Reina
SM/alueiden ja hallinnon kehittämisosasto

Länsstyrelsen på Åland

INRIKESMINISTERIETS STÄLLNINGSTAGANDE TILL BOKSLUTET FÖR LÄNSSTYRELSENS PÅ ÅLAND VERKSAMHET ÅR 2005

Författningsgrund, distribution och offentlighet

Enligt 66 i § i förordningen om statsbudgeten (2004/254) skall inrikesministeriet årligen senast den 15 juni efter finansåret ge ett motiverat ställningstagande till bokslutet för de räkenskapsverk och statliga fonder som hör till ministeriets förvaltningsområde. Ministeriets ställningstagande skall omfatta de åtgärder som föranleds av bokslutet och den revisionsberättelse som statens revisionsverk gjort upp om det samt andra redogörelser för och utlåtanden om verksamheten och ekonomin vid räkenskapsverket eller den statliga fonden utanför budgeten.

I förordningen om statsbudgeten beskrivs ingående vad ministeriet skall uttala sig om i sitt ställningstagande samt vad ministeriet skall yttra sig om i fråga om ett ämbetsverk som inte är ett räkenskapsverk, men för vilket ministeriet har ställt upp resultatmål.

I förordningen om statsbudgeten föreskrivs också, att ministeriet skall sända sitt ställningstagande för kännedom till finansministeriet samt till statsrevisorerna, statens revisionsverk och statskontoret. Ställningstagandena läggs ut på den informationstjänst som statskontoret administrerar och som finns tillgänglig i ett allmänt datanät, om inte något annat följer av offentlighetslagen när det gäller vissa delar av ställningstagandet.

Beredningen av ställningstagandet

Ministeriets ställningstagande till bokslutet för vart och ett räkenskapsverk har beretts på den avdelning inom inrikesministeriet som svarar för styrningen av den underordnade enheten i fråga. Beredningen har baserat sig på skyldigheterna i förordningen om statsbudgeten, inrikesministeriets interna anvisningar som getts på basis av förordningen i fråga, den blankett som är en bilaga till dem, den revisionsberättelse som statens revisionsverk gjort upp, bokslutet samt, vid behov, annat material. Det slutliga ställningstagandet har beretts vid ekonomienheten, varvid den tidigare nämnda avdelningen har hörts.

Synpunkter som beaktats vid beredningen

Bokslutet och verksamhetsberättelsen

Uppgifterna i bokslutet är riktiga och tillräckliga. Verksamhetsberättelsen är klar och tydlig och dess informationsvärde har utvecklats.

Uppnåendet av resultatmålen

De resultatmål som överenskommit med inrikesministeriet har uppnåtts. Den information som ämbetsverket presenterat om verksamhetens resultat, effektivitet och produktivitet är mer uttömmande än förut. Verksamhetens effektivitet och produktivitet har till största delen utvecklats i positiv riktning.

Länsstyrelsen har varit en aktiv aktör för statsförvaltningen i landskapet. Den utåtriktade informationen är god och länsstyrelsens verksamhet är mycket välkänd i landskapet. Länsstyrelsen mäter kundresponserna med en blankettenkät vars resultat är mycket goda.

Länsstyrelsen har genomfört avlösningsreformen omsorgsfullt och på ett lyckat sätt. Länsstyrelsen har fäst vikt vid att utveckla personalens arbetshälsa. Därigenom ligger mätningarna för arbetstillfredsställelsen fortsättningsvis på en hög nivå, även om de sjunkit en aning sedan föregående år.

Magistratsenheten har uppnått de riksomfattande målsättningarna för registerförvaltningen, dock så, att riktigheten av alla adressuppgifter inte har mätts. Uppgifterna inom förmyndarverksamheten har skötts inom utsatta tidsfrister.

Åtgärder på grund av tidigare återkoppling

Länsstyrelsen har utvecklat mätningen av effektiviteten och produktiviteten och deras rapportering i årsberättelsen.

Statens revisionsverks revisionsberättelse

I sin revisionsberättelse (19.5.2006) har revisionsverket konstaterat, att beskrivningen av resultatet av verksamhetens funktionella effektivitet försvagas av att beräkningarna av arbetstidskostnaderna innehåller en viss skönsmässighet, varför de givna uppgifterna inte kan anses riktiga och tillräckliga.

Utvecklingsbehov

Det rekommenderas att adressuppgifternas riktighet kontrolleras med hjälp av en metod som är jämförbar med den enkätundersökning som gjorts på fastlandet.

En enhetlig prestationsuppföljning och arbetstidsuppföljning utvecklas för länsförvaltningen under ledning av inrikesministeriet. Ministerierna är för sin

INRIKESMINISTERIET

del skyldiga att konkretisera resultatmålen bl.a. i form av servicemålsättningar för den regionala och lokala förvaltningen, så att det är möjligt och ändamålsenligt att följa upp dem kvantitativt.

Utvecklingsåtgärderna följs upp i samband med den normala resultatplaneringen och -rapporteringen.

Ställningstagande till bokslutet

Uppgifterna i bokslutet och verksamhetsberättelsen är i väsentliga delar tillräckliga. Länsstyrelsens verksamhet har uppnått resultat och nått sina viktigaste resultatmål inom de givna utgiftsramarna. Ministeriet anser, att det är nödvändigt att länsstyrelsens arbetstidsuppföljning fås i tillbörligt skick under 2006 med beaktande av ämbetsverkets särdrag.

Ministeriet fäster uppmärksamhet också vid utvecklandet av systemet med resultatavtal och verksamhetsberättelse, så att resultatmålen är tillräckligt entydiga för att en kvantitativ och kvalitativ uppföljning skall vara möjlig och ändamålsenlig.

Region- och kommunminister

Hannes Manninen

Kanslichef

Ritva Viljanen

FÖR KÄNNEDOM

Finansministeriet
Statsrevisorerna
Statens revisionsverk
Statskontoret
IM/inrikesminister Rajamäki
IM/ region- och kommunminister Manninen
IM/kanslichef Viljanen
IM/ statssekreterare Salmi
IM/statssekreterare Mykkänen
IM/specialmedarbetare Kainulainen
IM/specialmedarbetare Reina
IM/avdelningen för utveckling av regioner och offentlig förvaltning

**SISÄASIAINMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖSKANNANOTTO
REKISTERIHALLINNON TOIMINNASTA VUODELTA 2005**

Kannanottonaan sisäasiainministeriö, käytettävissään olleet tiedot huomioon ottaen toteaa, että Väestörekisterikeskuksen toiminta vuonna 2005 on ollut olennaisilta osin sille asetettujen tulostavoitteiden mukaista. Hankkeet ovat edenneet ministeriön näkemyksen mukaan suunnitellusti. Tulorahoitus on ollut odotetun mukaista.

Sisäasiainministeriö edellyttää kuitenkin, että Väestörekisterikeskus raportoi sisäasiainministeriölle kahden kuukauden määräajassa ministeriön kannanotoista ja valtiontalouden tarkastusviraston esittämistä tarkastushavainnoista sekä niistä toimenpiteistä, joihin Väestörekisterikeskus on havaintojen perusteella ryhtynyt tai aikoo ryhtyä.

Erityisen tärkeänä sisäasiainministeriö pitää alijäämäisen varmennepalvelutoiminnan kehittämistä siten, että toiminnan alijäämäisyys toimikorttivarmenteen osalta poistuu viimeistään vuoteen 2008 mennessä. Henkilökorttivarmenteen osalta asia tulee selvittää.

Sisäasiainministeriön, lääninhallitusten ja maistraattien tulee yhteistyössä tehdä 30.11.2006 mennessä esitys niistä toimenpiteistä, joilla parannetaan sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen havainnollisuutta ja lääninhallitusten välistä yhteismitallisuutta maistraatteja koskevan raportoinnin osalta sekä toimialakohtaisen tuloksellisuuden laskentatoimen kehittämiseksi.

Maistraattien välisessä resurssimitoituksessa käytettävät mittarit tulee valmistua vuoden 2006 loppuun mennessä. Jo vuoden 2007 määrärahajakoa tehtäessä ko. mittareita tulee käyttää mahdollisimman täysimääräisesti.

Alue- ja kuntaministeri

Hannes Manninen

Kansliapäällikkö

Ritva Viljanen

TIEDOKSI

Valtiovarainministeriö
Valtiontilintarkastajat

Valtiontalouden tarkastusvirasto
Valtiokonttori
SM/ sisäasiainministeri Rajamäki
SM/ alue- ja kuntaministeri Manninen
SM / kansliapäällikkö Viljanen
SM/valtiosihteeri Salmi
SM/valtiosihteeri Mykkänen
SM/erityisavustaja Kainulainen
SM/erityisavustaja Reina
SM/Alueiden ja hallinnon kehittämisosasto

Väestörekisterikeskus

SISÄASIAINMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖSKANNANOTTO VÄESTÖREKISTERIKESKUKSEN TOIMINNASTA VUODELTA 2005

Kannanoton säädösperusta, jakelu ja julkisuus

Valtion talousarviosta annetun asetuksen (2004/254; jälj. talousarvioasetus) 66 i §:n mukaan ministeriön on annettava vuosittain viimeistään varainhoitovuotta seuraavan kesäkuun 15 päivänä perusteltu kannanotto hallinnonalansa tiliviraston ja valtion rahaston tilinpäätöksestä ja niistä toimenpiteistä, joihin tilinpäätös ja siitä annettu valtionalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomus ja muut tiliviraston tai talousarvion ulkopuolella olevan valtion rahaston toimintaa ja taloutta sekä tilinpäätöstä koskevat selvitykset ja lausunnot antavat aihetta.

Talousarvioasetuksessa on lisäksi seikkaperäisesti säädetty, mitä ministeriön on tilinpäätöskannanotossaan lausuttava sekä mitä on lausuttava virastosta, joka ei ole tilivirasto, mutta jolle ministeriö on asettanut tulostavoitteet.

Talousarvioasetuksessa on niin ikään säädetty, että ministeriön on lähetettävä kannanotonsa tiedoksi valtiovarainministeriölle, valtiontilintarkastajille, valtionalouden tarkastusvirastolle ja valtiokonttorille. Kannanotot sijoitetaan valtiokonttorin ylläpitämään yleisessä tietoverkossa saatavilla olevaan tietopalveluun, jollei kannanoton joidenkin osien osalta julkisuuslaista muuta johdu.

Kannanoton valmistelu

Kutakin tilivirastoa koskeva ministeriön tilinpäätöskannanotto on valmisteltu sisäasiainministeriön asianomaisessa alaisten virastojen ohjauksesta vastaavassa osastossa ja valmistelu on perustunut talousarvioasetuksen velvoitteisiin, sen perusteella annettuun ohjeeseen, sen liitteenä olleeseen, lomakkeeseen, valtionalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomukseen sekä tarvittaessa muuhun aineistoon. Lopullinen kannanotto on valmisteltu talousyksikössä ao. osastoa kuullen.

Kannanoton valmistelussa huomioidut näkökohdat

Tilinpäätös ja toimintakertomus

Sisäasiainministeriön arvion mukaan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen tiedot ovat olennaisilta osin riittäviä. Ministeriö kuitenkin edellyttää Väestörekisterikeskuksen reagoivan sisäasiainministeriön tilinpäätöskannanotossa ja valtiontalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomuksessa esittämiin epäkohtiin niiden korjaamiseksi.

Sisäasiainministeriön käsityksen mukaan Väestörekisterikeskuksen toimintakertomus ja tilinpäätösasiakirja on laadittu riittävän selkeästi ottaen huomioon toiminnan monipuolisuus. Edellä todetusta huolimatta ministeriö pitää tärkeänä edelleen kehittää viraston toimintakertomusta esitysteknisesti havainnollisemmaksi.

Tulostavoitteiden saavuttaminen

Sisäasiainministeriö arvioi Väestörekisterikeskuksen toiminnan olleen kertomusvuonna tuloksellista perustellen näkemystään sillä, että viraston keskeiset hankkeet etenivät olennaisilta osin suunnitellusti, asetetuista tulostavoitteista useimmat toteutuivat ja tulorahoitus oli odotetun mukainen.

Edelleen ministeriön mukaan Väestörekisterikeskus on saavuttanut hyvin vuodelle 2005 tulossopimuksessa asetetut tavoitteet. Erityisen myönteisenä ministeriö mainitsee toteutetun Laatu- yksikön alueellistamisen onnistuneeksi asetetun aikataulun, toiminnallisuuden ja henkilöstöpolitiikan kannalta. Ministeriö toteaa myös Väestörekisterikeskuksen strategiatyön olevan vankalla pohjalla. Tietopalvelujen osalta työ on ollut onnistunutta. Erityisen myönteisenä ministeriö pitää myös sitä, että Väestörekisterikeskus on yhdessä maistraattien ja tietojen päivittämiseen osallistuvien sidosryhmien kanssa pystynyt säilyttämään väestötietojärjestelmän korkean laatutason väestön vakinaisen osoitteen osalta. Ministeriön käytössä olevien tietojen perusteella myös muiden tietojen laatu on ollut odotusten mukainen tai kehityskulku myönteinen.

Toimenpiteet palautteiden perusteella

Sisäasiainministeriö ja valtiontalouden tarkastusvirasto ovat aikaisemmissa Väestörekisterikeskukselle antamissaan palautteissa edellyttäneet selvitystä siitä, mihin toimenpiteisiin Väestörekisterikeskus aikoo ryhtyä maksullisen toiminnan kannattavuuden parantamiseksi. Väestörekisterikeskus toimitti asiasta 10.8.2005 päivätyn muistion, jossa esitettyjä toimenpiteitä ministeriö pitää oikean suuntaisina.

Lisäksi sisäasiainministeriö edellytti Väestörekisterikeskukselta toimenpiteitä tilinpäätös- ja toimintakertomusasiakirjan selkiyttämiseksi. Ministeriön näkemyksen mukaan vuoden 2005 osalta onkin tapahtunut kehitystä, mutta pitää edelleen asiakirjaa paikoin monimutkaisena ja esittämistavaltaan hankalasti hahmottavana.

Sisäasiainministeriö edellyttää korjaavia toimenpiteitä toiminnan tehokuutta esittävässä tiedoissa tunnuslukujen osalta siten, että niiden esittäminen on

mahdollista kaikilta toimintaloikoilta. Lisäksi ministeriö edellyttää Väestörekisterikeskuksen noudattavan vastaisuudessa kaikkia toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen laadinnasta annettuja ohjeita.

Edellä esitettyjen kehittämistoimenpiteiden toteutumisen arvioimiseksi ministeriö edellyttää Väestörekisterikeskuksen toimittavan ministeriölle 8.9.2006 mennessä seuraavat tiedot:

- Väestörekisterikeskuksen toimintakertomus ja tilinpäätös vuodelta 2005, joissa Valtiontalouden tarkastusviraston raportissaan yksilöimät lasku- ja kirjoitusvirheet on korjattu
- alustava ehdotus tunnuslukujen täydentämiseksi siten, että kaikki toimintalohkot tulisivat katetuiksi
- selvitys tilikaudella mahdollisesti meneillään olevista takaisinperinnöistä
- selvitys ulkomaanvirkamatkoista

Vuotta 2006 koskevissa tuloskeskusteluissa ministeriön kanssa Väestörekisterikeskus esitti huolensa siitä, että erilaisten tavoitteiden määrä kasvaa jatkuvasti todeten nykyisten tavoitteiden määrän olevan riittävän. Ministeriö ilmoittaa tekevänsä asian osalta voitavansa, jottei liiallinen tavoiteasetanta vaikuta kielteisesti Väestörekisterikeskuksen toimintaedellytyksiin, resurssien kohdentamiseen ja tuloksellisuuteen.

Sisäasiainministeriö jatkaa aktiivista yhteistyötä Väestörekisterikeskuksen kanssa muun muassa toiminnallista tehokkuutta kuvaavien tunnuslukujen kehittämistyössä osana Väestörekisterikeskuksen talousraportoinnin kehittämistä.

Valtiontalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomukset

Valtiontalouden tarkastusvirasto on 3.5.2006 päivätyssä vuosiyhteenvedossa Väestörekisterikeskuksen vuoden 2005 tarkastuksesta todennut muun muassa, että toiminnallista tehokkuutta kuvaavissa tiedoissa on ollut lähinnä teknisiä virheitä.

Tarkastusvirasto on myös kiinnittänyt huomiota Väestörekisterikeskuksen sisäisen virkamatkaohjeen noudattamiseen erityisesti ulkomaanvirkamatkojen osalta ja muistuttanut ohjeen noudattamatta jättämisestä.

Valtiontalouden tarkastusviraston varsinaisen, 3.5.2006 päivätyn Väestörekisterikeskuksen tilintarkastuskertomuksen vuodelta 2005 Nro 218/53/05 mukaan tarkastusvirasto toteaa tilinpäätöslaskelmien ja sen liitetietojen osalta, että

- tilinpäätöslaskelmat on laadittu säännösten mukaisesti
- tilinpäätöslaskelmien liitteenä esitettävät tiedot on esitetty talousarvioasetuksen edellyttämällä tavalla, ja
- tilinpäätösanalyysi on esitetty talousarvioasetuksen mukaisesti

Tuloksellisuuden kuvauksen osalta tarkastusvirasto toteaa, että

-kustannusvastaavuuslaskelmissa esitetyt tiedot ovat luotettavia ja riittäviä todeten kuitenkin, että huolimatta liiketaloudellisen toiminnan kannattavuudesta

kokonaisuutena, varmennepalvelutoiminta on ollut huomattavan alijäämäistä. Tarkastusvirasto toteaa edelleen, että myös julkisoikeudellinen maksullinen palvelutoiminta on edelleen ollut vahvasti alijäämäistä, varmennepalvelujen lisäksi myös kokonaisuutena.

Tarkastusvirasto lausuu myös, että toiminnallisesta tehokkuudesta esitettyjä tietoja ei kokonaisuudessaan voida pitää oikeina ja riittävinä, koska tunnuslukulaskelmiin sisältyy joitakin sekä lasku- että yksikkövirheitä eikä tunnuslukuja ole esitetty kaikilta toiminnan lohkoilta.

Sisäinen valvonta

Sisäisen valvonnan osalta tarkastusvirastolla ei ole olennaista huomautettavaa.

Talousarvion ja sitä koskevien keskeisten säädösten noudattaminen

Valtiontalouden tarkastusvirasto toteaa tarkastuksen perusteella, että talousarviota ja sitä koskevia keskeisiä säännöksiä on noudatettu.

Tilinpäätöskannanotto

Kannanottonaan sisäasiainministeriö, käytettävissään olleet tiedot huomioon ottaen toteaa, että Väestörekisterikeskuksen toiminta vuonna 2005 on ollut olennaisilta osin sille asetettujen tulostavoitteiden mukaista. Hankkeet ovat edenneet ministeriön näkemyksen mukaan suunnitellusti. Tulorahoitus on ollut odotetun mukaista.

Sisäasiainministeriö edellyttää kuitenkin, että Väestörekisterikeskus raportoi sisäasiainministeriölle kahden kuukauden määräajassa ministeriön kannanotoista ja valtiontalouden tarkastusviraston esittämistä tarkastushavainnoista sekä niistä toimenpiteistä, joihin Väestörekisterikeskus on havaintojen perusteella ryhtynyt tai aikoo ryhtyä.

Erityisen tärkeänä sisäasiainministeriö pitää alijäämäisen varmennepalvelutoiminnan kehittämistä siten, että toiminnan alijäämäisyys toimikorttivarmenteen osalta poistuu viimeistään vuoteen 2008 mennessä. Henkilökorttivarmenteen osalta asia tulee selvittää.

Alue- ja kuntaministeri

Hannes Manninen

Kansliapäällikkö

Ritva Viljanen

TIEDOKSI

Valtiovarainministeriö
Valtiontilintarkastajat
Valtiontalouden tarkastusvirasto
Valtiokonttori
SM/ sisäasiainministeri Rajamäki
SM/ alue- ja kuntaministeri Manninen
SM/ kansliapäällikkö Viljanen
SM/valtiosihteeri Salmi
SM/valtiosihteeri Mykkänen
SM/erityisavustaja Kainulainen
SM/erityisavustaja Reina
SM/alueiden ja hallinnon kehittämisosasto

SISÄASIAINMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖSKANNANOTTO POLIISITOIMEN TOIMINNASTA VUODELTA 2005

Kannanottonaan sisäasiainministeriö, käytettävissään olleet tiedot huomioon ottaen toteaa, että poliisitoimi on pääsääntöisesti saavuttanut sille asetetut tulostavoitteet.

Turvallisuuden taso katuturvallisuusindeksillä parantui hivenen edellisestä vuodesta, mutta oli selvästi heikompi kuin vuosina 2002 - 2003. Liikenneturvallisuus pysyi liikenneturvallisuusindeksillä mitattuna vuoden 2004 tasolla. Liikenneonnettomuuksissa kuolleiden määrä oli edellisen vuoden tasolla. Automaattisen liikennevalvonnan piirissä olevan tiestön määrä lisääntyi.

Poliisin hälytystehtävien määrä kasvoi edelleen vuonna 2005 ja oli noin 10 % korkeammalla tasolla kuin vuonna 2002.

Vuonna 2005 poliisin tietoon tuli noin 784 000 rikosta, mikä on hieman vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Rikoslakirikokset ilman liikenne- ja huumerikoksia ovat vähentyneet vuoden 2002 tasosta 13 %. Rikosten selvitystason parantuminen jatkui edelleen vuoden 2005 aikana. Selvitettyjen omaisuusrikosten määrä nousi 39,6 %:iin (vuonna 2004 37,3 %) ja rikoslakirikoksista (mukaan lukien liikennerikokset) selvisi 67,2 %:a (vuonna 2004 65 %).

Poliisille ilmoitettujen talousrikosten määrä pysyi suunnilleen edellisen vuoden tasolla. Sen sijaan poliisin tutkittavana olevien tai tutkintaa odottavien talousrikosten määrä pieneni, koska vuoden aikana saatiin tutkittua enemmän talousrikoksia kuin uusia talousrikoksia tuli päätettyjen tilalle. Usean vuoden ajan kasvanut talousrikosten keskimääräinen tutkinta-aika kääntyi vuoden aikana laskusuuntaan, mutta keskimääräinen tutkinta-aika on edelleen liian korkea. Eriytyisen myönteisenä voidaan pitää sitä, että poliisin talousrikoksissa haltuun saaman rikoshyödyn määrä oli vuonna 2005 suurempi kuin koskaan aikaisemmin.

Vuonna 2004 perustetut poliisin, tullin ja rajavartiolaitoksen yhteinen valtakunnallinen rikostiedustelu- ja analyysikeskus sekä alueelliset rikostiedustelu- ja analyysiryhmät toimivat jo vuonna 2005 suunnitellusti, mutta kehitystyötä on syytä edelleen voimakkaasti jatkaa.

Huumausainerikollisuuden kasvu on viime vuosien aikana pysähtynyt ja kääntynyt jopa laskusuuntaan. Myös järjestäytyneiden rikollisryhmien määrän kasvu on pysähtynyt, vaikka niihin kuuluvien jäsenten määrä on lisääntynyt viime vuosina. Järjestäytyneen rikollisuuden keskeinen torjuntamenetelmä, alueel-

listen, valtakunnallisten ja kansainvälisten torjuntakohteiden järjestelmällinen määrittely ja valinta on todettu tehokkaaksi keinoiksi niin kansallisesti kuin EU:n tasolla suoritetuissa arvioinneissa. Tätä työtä on määrätietoisesti jatkettava. Omaisuusrikosten selvitystason nostamiseen tulee edelleen panostaa.

Suunniteltaessa paikallispoliisin piirijakojen uudistusta ja yhteistoiminta-alueiden laajentamista on poliisin määriteltävä kriteerit, joilla lähipalvelut voidaan turvata tasapuolisesti.

Poliisin ylijohdon on kehitettävä ja linjattava poliisihallinnon viestintää ja julkisuuden hallintaa siten, että koko poliisitoimi noudattaa samoja menettelyitä ja toimintatapoja.

Poliisitoiminnan strategista suunnittelua ja resurssisuunnittelua tulee kehittää. Strategisten perusteiden määrittely on jatkuvaa poliisin ylijohdossa ylläpidettävää pitkäjänteistä suunnittelua. Ylijohdon tehtävänä on yksiköiden resurssi-suunnitelmien tasapainottaminen ja sopeuttaminen määrärahakehykseen. Rahoituksenjakopäätösten tekemistä on aikaistettava nykytilanteesta. Strategiseen suunnitteluun kuuluu myös toteuman seuranta ja analysointi.

Sisäasiainministeriön tilivirastona sekä poliisin ylijohdon poliisin yksiköille kohdistaman taloudellisen ohjauksen toteutumisen ja rahankäytön tarkoituksenmukaisuuden seurantaa on parannettava sekä lisättävä toiminnan ja talouden valvontaa tehostamalla controller-toimintaa ja sisäistä tarkastusta.

Sisäasiainministeri

Kari Rajamäki

Kansliapäällikkö

Ritva Viljanen

TIEDOKSI

Valtiovarainministeriö
Valtiontilintarkastajat
Valtiontalouden tarkastusvirasto
Valtiokonttori
SM/ sisäasiainministeri Rajamäki
SM/ alue- ja kuntaministeri Manninen
SM / kansliapäällikkö Viljanen
SM/valtiosihteeri Salmi
SM/valtiosihteeri Mykkänen
SM/erityisavustaja Kainulainen
SM/erityisavustaja Reina
SM/Poliisiosasto

Keskusrikospoliisi

SISÄASIAINMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖSKANNANOTTO KESKUSRIKOSPOLIISIN TOIMINNASTA VUODELTA 2005

Kannanoton säädösperusta, jakelu ja julkisuus

Valtion talousarviosta annetun asetuksen (2004/254; jälj. talousarvioasetus) 66 i §:n mukaan ministeriön on annettava vuosittain viimeistään varainhoitovuotta seuraavan kesäkuun 15 päivänä perusteltu kannanotto hallinnonalansa tiliviraston ja valtion rahaston tilinpäätöksestä ja niistä toimenpiteistä, joihin tilinpäätös ja siitä annettu valtiontalouden tarkastusviraston tilintarkastuskerromus ja muut tiliviraston tai talousarvion ulkopuolella olevan valtion rahaston toimintaa ja taloutta sekä tilinpäätöstä koskevat selvitykset ja lausunnot antavat aihetta.

Talousarvioasetuksessa on lisäksi seikkaperäisesti säädetty, mitä ministeriön on tilinpäätöskannanotossaan lausuttava sekä mitä on lausuttava virastosta, joka ei ole tilivirasto, mutta jolle ministeriö on asettanut tulostavoitteet.

Talousarvioasetuksessa on niin ikään säädetty, että ministeriön on lähetettävä kannanotonsa tiedoksi valtiovarainministeriölle, valtiontilintarkastajille, valtiontalouden tarkastusvirastolle ja valtiokonttorille. Kannanotot sijoitetaan valtiokonttorin ylläpitämään yleisessä tietoverkossa saatavilla olevaan tietopalveluun, jollei kannanoton joidenkin osien osalta julkisuuslaista muuta johdu.

Kannanoton valmistelu

Kutakin tilivirastoa koskeva ministeriön tilinpäätöskannanotto on valmisteltu sisäasiainministeriön asianomaisessa, alaisten virastojen ohjauksesta vastaavassa osastossa. Valmistelu on perustunut talousarvioasetuksen velvoitteisiin, sen perusteella annettuun sisäasiainministeriön sisäiseen ohjeeseen, sen liitteenä olleeseen lomakkeeseen, valtiontalouden tarkastusviraston tilintarkastuskerromukseen sekä tarvittaessa muuhun aineistoon (sisäasiainministeriön poliisiosaston tulossopimukset 2005–2006, sisäasiainministeriön poliisiosaston tulossopimukset 2005–2006 (tarkistukset vuodelle 2006), Keskusrikospoliisin tilinpäätösasiakirja 2005 ja Keskusrikospoliisin kustannusraportti, kustannusvastaavuuslaskelmat). Lopullinen kannanotto on valmisteltu talousyksikössä ao. osastoa kuullen.

Kannanoton valmistelussa huomioidut näkökohdat

Tilinpäätös ja toimintakertomus

Sisäasiainministeriön näkemyksen mukaan Keskusrikospoliisin tilinpäätöslaskelmat on laadittu säädösten mukaisesti. Tilinpäätöslaskelmien liitteenä esitettävät tiedot sekä tilinpäätösanalyysi on esitetty talousarvioasetuksen edellyttämällä tavalla. Toiminnallista tehokkuutta, tuotosta ja laadunhallintaa kuvaavat tunnusluvut on esitetty oikeina ja riittävinä. Poliisinyljohdolle laaditut kustannusraportit sekä kustannusvastaavuuslaskelmat on laadittu ohjeiden mukaisesti. Ministeriön mielestä Keskusrikospoliisin toimintakertomus on esitystavaltaan selkeä.

Tulostavoitteiden saavuttaminen

Sisäasiainministeriö toteaa, että järjestäytyneiden rikollisryhmien ja niiden jäsenten lukumäärä Suomessa ei ole kasvanut. Tilannekuva järjestäytyneestä rikollisuudesta on tarkka ja ajantasainen. Kokonaisuudessaan vakavan rikollisuuden torjuntamenetelmät ovat kansainvälisesti vertailtuna erittäin korkealla tasolla.

Pimeän ulkomaisen työvoiman valvontaan osoitetulla hankerahoituksella keskusrikospoliisi on kyennyt löytämään selkeitä yhtymäkohtia järjestäytyneeseen rikollisuuden ja talousrikollisuuden välillä sekä puuttumaan kyseiseen toimintaan. Ministeriön mielestä järjestäytyneen rikollisuuden torjunnan painottuminen on ollut keskusrikospoliisin strategian mukaista. Tutkittujen rikosilmoitusten määrä on ollut laskeva, mikä liittyy yleiseen kehitykseen poliisihallinnossa esimerkiksi huumausainerikosten osalta. Vuonna 2005 Aasian luonnonkatastrofiin liittyvään tutkintaan osallistuminen vaikutti merkittävästi siihen, missä määrin muita asioita voitiin ottaa tutkittavaksi. Talousrikostorjunnassa ero tulostavoitteiden ja toteutuman välittä selittyy osin sillä, että rikoshyödyn pois saaminen toteutuu useissa erissä, jotka eivät ajoitu välttämättä tasaisesti vuodenkaan tarkastelujaksolla.

Maksullisen palvelutoiminnan ja muiden tuottojen osalta Keskusrikospoliisi saavutti sille tulossopimuksessa asetetut tuottotavoitteet.

Ministeriö toteaa vielä, että Keskusrikospoliisi on kehittänyt asiantuntijapalveluja ja kehittämistoimintoja, joiden vaikutus ilmenee pitkällä aikavälillä rikostorjunnan tehokkuuden parantumisenä ja tuottavuuden kasvuna koko poliisihallinnossa.

Sisäasiainministeriön näkemyksen mukaan Keskusrikospoliisin tulossopimukseen sisältyneet vaikuttavuustavoitteet saavutettiin olennaisilta osin, vaikkakin määrällisiä tavoitteita ei saavutettu kaikkien yksittäisten mittarin osalta.

Sisäasiainministeriö toteaa, että toimintakertomuksessa on käsitelty selkeästi keskeisimmät tulossopimuksessa sovitut avainprosessikohtaiset tavoitteet. Myös toimintakertomuksen ulkoasua on kehitetty. Ministeriö pitää hyvänä, että tulostavoitteiden toteutumista on kuvattu riittävästi myös tunnuslukuja käyttäen. Onnistuneena toimintana ministeriö pitää myös Aasian luonnonkatastro-

fiin liittyvää tutkintaa, järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaa sekä asiantuntijapalvelujen kehittämistä.

Edellä todettujen myönteisten kehitystoimien lisäksi ministeriö pitää tärkeänä jatkaa toiminnan kehittämistyötä muun muassa uuden asianhallintajärjestelmän, talousrikostorjunnan, terrorismirikosten tutkintavalmiuden kohottamisen ja telepakkokeinojärjestelmän osalta. Ministeriö katsoo myös, että vuonna 2005 uudistettua tulostulostusjärjestelmää tarkistetaan sopivin aikavälein.

Keskusrikospoliisin oma-aloitteisen kehittämistyön lisäksi ministeriö katsoo vielä, että tulossopimusjärjestelmää on tarpeen kehittää – tulossopimusten tavoitteenasettelua tulee selkeyttää, tavoitteiden mittaamisjärjestelmää yksinkertaistettava sekä tulosraportointia yhtenäistettävä ja tiivistettävä.

Kehittämistoimenpiteiden seuranta ja raportointi

Kehittämistoimenpiteiden etenemistä seurataan tulosneuvotteluissa, seuraavan kerran vuonna 2007. Telepakkokeinojen rikostorjunnallisen vaikuttavuuden arviointi antaa mahdollisuuden selvittää tutkintamenetelmien käyttämisen oikeudellisia edellytyksiä ja kustannustehokkuutta.

Valtiontalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomukset

Valtiontalouden tarkastusviraston 27.4.2006 päivätyn Keskusrikospoliisin tilintarkastuskertomuksen vuodelta 2005 Nro 220/53/05 mukaan

- tilinpäätöslaskelmat on laadittu säännösten mukaan ja tilinpäätöslaskelmien liitteenä esitettävät tiedot on esitetty talousarvioasetuksen edellyttämällä tavalla
- tilinpäätösanalyysi on esitetty talousarvioasetuksen mukaisesti

Tuloksellisuuden kuvauksen osalta tarkastusvirasto toteaa, että

- toiminnallisesta tehokkuudesta on esitetty oikeat ja riittävät tiedot
- tuotoksesta ja laadunhallinnasta esitettyjä tietoja voidaan tarkastetuilta osilta pitää oikeina ja riittävinä

Sisäinen valvonta

Sisäisen valvonnan osalta ei tarkastuksessa ole tullut esiin olennaista huomautettavaa.

Talousarvion ja sitä koskevien keskeisten säännösten noudattaminen

Tarkastuksen perusteella tarkastusvirasto lausuu, että talousarviota ja sitä koskevia keskeisiä säännöksiä on noudatettu.

Tilinpäätöskannanotto

Kannanottonaan sisäasiainministeriö, käytettävissään olleet tiedot huomioon ottaen toteaa, että Keskusrikospoliisi on varsin hyvin saavuttanut tulosopimuksen mukaiset vaikuttavuustavoitteet. Sen sijaan määrällisestä tavoitteesta on jääty useiden yksittäisten mittareiden osalta.

Ministeriö pitää myönteisenä, että Keskusrikospoliisi on pannut vireille useitakin kehittämishankkeita. Niitä tulee ministeriön mielestä määrätietoisesti jatkaa ja ottaa huomioon suunnitellut poliisitoimen uudistussuunnitelmat, erityisesti mahdollinen poliisipiirien lukumäärän vähentäminen tulee ottaa huomioon kehitettäessä Keskusrikospoliisin omaa alueorganisaatiota.

Uudistussuunnitelmien käynnistämisestä ja etenemisestä Keskusrikospoliisin tulee ennakoivasti raportoida entistä tiiviimmin ministeriötä, esimerkiksi turvallisuusasiain johtoryhmässä ja tulosneuvotteluissa.

Koska osa mainituista kehittämisalueista on varsin laaja-alaisia, pitää ministeriö tarpeellisena, että Keskusrikospoliisi määrittelee selkeät toimintalinjat ja vastuuttaa asianomaiset tahot koordinoimaan kehitystyötä.

Sisäasiainministeri

Kari Rajamäki

Kansliapäällikkö

Ritva Viljanen

TIEDOKSI

Valtiovarainministeriö
Valtiontilintarkastajat
Valtiontalouden tarkastusvirasto
Valtiokonttori
SM/ sisäasiainministeri Rajamäki
SM/ alue- ja kuntaministeri Manninen
SM / kansliapäällikkö Viljanen
SM/valtiosihteeri Salmi
SM/valtiosihteeri Mykkänen
SM/erityisavustaja Kainulainen
SM/erityisavustaja Reina
SM/Poliisiosasto

Liikkuva poliisi

SISÄASIAINMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖSKANNANOTTO LIKKUVAN POLIISIN TOIMINNASTA VUODELTA 2005

Kannanoton säädösperusta, jakelu ja julkisuus

Valtion talousarviosta annetun asetuksen (2004/254; jälj. talousarvioasetus) 66 i §:n mukaan ministeriön on annettava vuosittain viimeistään varainhoitovuotta seuraavan kesäkuun 15 päivänä perusteltu kannanotto hallinnonalansa tiliviraston ja valtion rahaston tilinpäätöksestä ja niistä toimenpiteistä, joihin tilinpäätös ja siitä annettu valtionalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomus ja muut tiliviraston tai talousarvion ulkopuolella olevan valtion rahaston toimintaa ja taloutta sekä tilinpäätöstä koskevat selvitykset ja lausunnot antavat aihetta.

Talousarvioasetuksessa on lisäksi seikkaperäisesti säädetty, mitä ministeriön on tilinpäätöskannanotossaan lausuttava sekä mitä on lausuttava virastosta, joka ei ole tilivirasto, mutta jolle ministeriö on asettanut tulostavoitteet.

Talousarvioasetuksessa on niin ikään säädetty, että ministeriön on lähetettävä kannanotonsa tiedoksi valtiovarainministeriölle, valtioniintarkastajille, valtionalouden tarkastusvirastolle ja valtiokonttorille. Kannanotot sijoitetaan valtiokonttorin ylläpitämään yleisessä tietoverkossa saatavilla olevaan tietopalveluun, jollei kannanoton joidenkin osien osalta julkisuuslaista muuta johdu.

Kannanoton valmistelu

Kutakin tilivirastoa koskeva ministeriön tilinpäätöskannanotto on valmisteltu sisäasiainministeriön asianomaisessa alaisten virastojen ohjauksesta vastaavassa osastossa ja valmistelu on perustunut talousarvioasetuksen velvoitteisiin, sen perusteella annettuun sisäasiainministeriön sisäiseen ohjeeseen, sen liitteenä olleeseen, lomakkeeseen, valtionalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomukseen sekä tarvittaessa muuhun aineistoon (sisäasiainministeriön poliisiosaston tulossopimukset 2005 - 2006, sisäasiainministeriön poliisiosaston tulossopimukset 2005 - 2006 (tarkistukset vuodelle 2006) Liikkuvan poliisin tilinpäätösasiakirja 2005 ja Liikkuvan poliisin kustannusraportti, kustannusvastaavuuslaskelmat). Lopullinen kannanotto on valmisteltu talousyksikössä ao. osastoa kuullen.

Kannanoton valmistelussa huomioidut näkökohdat

Tilinpäätös ja toimintakertomus

Sisäasiainministeriön näkemyksen mukaan Liikkuvan poliisin tilinpäätöslaskelmat on laadittu säännösten mukaisesti ja tilinpäätöslaskelmien liitteenä esitettävät tiedot sekä tilinpäätösanalyysi on esitetty talousarvioasetuksen edellyttämällä tavalla. Ministeriön mielestä myös Liikkuvan poliisin toiminnallista tehokkuutta, tuotosta ja laadunhallintaa kuvaavat tunnusluvut on esitetty oikeina ja riittävinä. Poliisin ylijohdolle laaditut kustannusraportit sekä kustannusvastaavuuslaskelmat on laadittu ohjeiden mukaisesti. Liikkuvan poliisin toimintakertomus on esitystavaltaan selkeä.

Tulostavoitteiden saavuttaminen

Ministeriö toteaa, että vuonna 2005 liikenneonnettomuuksissa kuolleiden lukumäärä, 368 ihmistä, oli ennakkotietojen mukaan edellisen vuoden tasolla. Eniten ihmisiä kuoli kohtaamisonnettomuuksissa ja seuraavaksi eniten tieltä suistumisissa. Tieliikenteessä henkilövahinko-onnettomuudet ja loukkaantuneiden määrä kasvoi. Sen sijaan vesiliikenteen turvallisuus parani vuoteen 2004 verrattuna.

Liikenneturvallisuuden osalta kehitys ei kuitenkaan ollut kaikilta osin valtioneuvoston asettamien tavoitteiden mukaista. Tämä on ministeriön käsityksen mukaan ollut seurausta useastakin tekijästä kuten esimerkiksi liikennevalvonnan määrän alhaisesta tasosta suhteessa lisääntyneisiin liikennemääriin.

Rattijuoppojenmäärä liikennevirrassa laski 16:sta 15:een 10 000 kuljettajaa kohti. Sen sijaan törkeäksi liikenneturvallisuuden vaarantamiseksi luokitellut liikkuvan poliisin toteamat nopeusrajoitusten rikkomiset lisääntyivät 10 % vuoteen 2004 verrattuna.

Liikennevalvonnan tuottavuus kuitenkin parani jonkin verran henkilötyövuotta kohti laskettuna, mitattuna keskeisillä suoritteilla. Liikennevalvontaan käytetty kokonaistyöaika väheni 10,3 % johtuen suurelta osin yleisurheilun MM-kisojen turvaamistehtäviin osallistumisesta. Hälytystoiminnan kustannukset kasvoivat 24,7 % ja rikostorjunnan kustannukset 7 % vuoteen 2004 verrattuna.

Kun liikennevalvonnan tehokkuutta arvioidaan tulossopimukseen kirjattujen tehokkuusmittareiden valossa, ministeriön näkemys on, että Liikkuva poliisi pystyi tehokkaaseen toimintaan. Liikennevalvonta kohdistettiin tulossopimuksessakin mainittuihin riskikäyttäytymisen muotoihin. Valvontatulosten perusteella pitkäkestoista nopeusvalvontaa on perusteltua jatkaa. Raskaan liikenteen valvonnan osuus liikennevalvonnasta lisääntyi jonkin verran vuoteen 2004 verrattuna.

Tulossopimusten mukaan Liikkuva poliisi osallistui yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseen paikallispoliisin kanssa. Hälytyspalvelujen osalta Liikkuva poliisi osallistui lähimmän partion periaatteen mukaisesti kiireellisten hälytystehtävien hoitamiseen. Tavoitteeksi asetettu määrä ylittyi 500 tehtävällä. Lisäksi Liikkuva poliisi osallistui tavoitteiden mukaisesti erilaisiin

rikostorjuntahankkeisiin liittyneisiin valvontaiskuihin ja välitti rikoshavaintoja muille poliisiyksiköille.

Liikkuva poliisi saavutti sille tulossopimuksessa asetetut tavoitteet maksullisen toiminnan tuottojen sekä muiden tuottojen osalta. Mutta, kun kulujen karsimisessa ei täysin onnistuttu, maksullinen toiminta jäi alijäämäiseksi.

Liikkuva poliisi on raportoinut toimintakertomuksessa tarkemmin keskeisimmät tulossopimuksessa sovitut avainprosessikohtaiset tavoitteet ja niiden analyysin.

Sisäasiainministeriö on pitänyt myös myönteisenä muun muassa seuraavia, keskeisiä Liikkuvan poliisin toiminnan tuloksia

- liikenteen riskikäyttäytymisen vähentäminen
- kiireellisen poliisiavun antaminen kansalaisille
- rikostorjuntahankkeisiin osallistuminen ja rikoshavaintojen välittäminen
- valtakunnallinen ajokoulutus poliisihallinnolle ja sidosryhmille
- PTR- yhteistyön kehittäminen

Kehittämistarpeet, niiden seuranta ja raportointi

Valtion maksuperustelain mukaiset Liikkuvan poliisin liiketaloudellisten suoritteiden kustannusvastaavuuslaskelmat vuodelta 2005 osoittivat 15 000 €n alijäämää. Alijäämä muodostui täysin poliisin ajoneuvokoulutuskeskuksessa annetusta koulutuksesta. Koska alijäämä muodostui selkeästi rajatusta, yksittäisestä toiminnosta, ministeriö katsoo, että kustannusvastaavuuden saavuttamisen edellyttämät toimet voidaan keskittää pelkästään mainittuun toimintoon kannattavuuden parantamiseksi.

Ministeriön mielestä myös Liikkuvan poliisin harjoittamaa liikennevalvontaa tulee edelleen kehittää. On arvioitavissa, että uudella valvontateknologian käyttöönotolla voidaan sekä tehostaa valvontaa että saada aikaan kustannussäästöjä pidemmällä aikavälillä.

Edellä mainittujen kehittämistoimien etenemisestä on tarkoitus raportoida vuotta 2007 koskevilla tulosneuvotteluissa.

Ministeriö katsoo, että Liikkuvan poliisin toimintaedellytysten ja tuloksellisuuden parantamiseksi tulossopimusjärjestelmän kehittämisellä on oma merkityksensä. Kehittämisen painopisteinä tulisi olla ainakin tulostavoitteiden selkeyttäminen, tavoitteiden saavuttamista kuvaavan mittausjärjestelmän yksinkertaistaminen sekä tulosraportoinnin yhtenäistäminen ja tiivistäminen.

Valtiontalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomukset

Valtiontalouden tarkastusvirasto on sekä 11.4.2006 Liikkuvan poliisin tilintarkastuksesta vuodelta 2005 laaditussa tilintarkastajan vuosiyhteenvedossa että 11.4.2006 päivätyssä Liikkuvan poliisin tilintarkastuskertomuksessa Nro 221/53/05 vuodelta 2005 todennut seuraavaa:

Tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot

- tilinpäätöslaskelmat on laadittu säännösten mukaisesti
- tilinpäätöslaskelmien liitteenä esitettävät tiedot on esitetty talousarvioasetuksen edellyttämällä tavalla
- tilinpäätösanalyysi on esitetty talousarvioasetuksen mukaisesti

Tuloksellisuuden kuvaus

- toiminnallisesta tehokkuudesta on esitetty oikeat ja riittävät tiedot
- tuotoksesta ja laadunhallinnasta esitettyjä tietoja voidaan tarkastetuilta osilta pitää oikeina ja riittävinä

Sisäinen valvonta

- sisäisen valvonnan osalta ei tarkastuksessa ole tullut esiin olennaista huomautettavaa

Talousarvion ja sitä koskevien säännösten noudattaminen

- tarkastuksen perusteella voidaan lausua, että talousarviota ja sitä koskevia keskeisiä säännöksiä on noudatettu

Tilinpäätöskannanotto

Kannanottonaan sisäasiainministeriö, käytettävissään olleet tiedot huomioidaan ottaen toteaa, että Liikkuva poliisi on olennaisilta osin saavuttanut sille tulossopimuksessa asetetut tulostavoitteet. Myönteisenä ministeriö pitää Liikkuvan poliisin painopistealueen, raskaan liikenteen valvonnan onnistuneisuutta, kuitenkin todeten, että raskaan liikenteen valvonnan kehittämistä on jatkettava määrätietoisesti selvitysmiehen ehdotusten pohjalta. Tämän lisäksi ministeriö pitää tärkeänä myös muun liikennevalvonnan kehittämistä uutta valvontateknologiaa hyväksi käyttäen.

Ministeriö edellyttää, että maksullisessa toiminnassa saavutetaan valtion maksuperustelain mukainen kustannusvastaavuus viimeistään vuonna 2007. Tällöin on välttämätöntä ryhtyä toimiin kustannusten karsimiseksi. Myös hinnoittelupolitiikkaa tulee arvioida pikaisesti. Koska maksullisen toiminnan alijäämäisyyden syyt ovat tiedossa, niin onko perusteltua ylläpitää kannattamatonta ajoneuvokoulutusta vai voidaanko vastaava palvelu toteuttaa edullisemmin yhteistyössä muiden turvallisuusviranomaisten kanssa.

Sisäasiainministeri

Kari Rajamäki

Kansliapäällikkö

Ritva Viljanen

TIEDOKSI

Valtiovarainministeriö
Valtiontilintarkastajat
Valtiontalouden tarkastusvirasto
Valtiokonttori
SM/ sisäasiainministeri Rajamäki
SM/ alue- ja kuntaministeri Manninen
SM/ kansliapäällikkö Viljanen
SM/valtiosihteeri Salmi
SM/valtiosihteeri Mykkänen
SM/erityisavustaja Kainulainen
SM/erityisavustaja Reina
SM/poliisiosasto

Suojelupoliisi

SISÄASIAINMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖSKANNANOTTO SUOJELUPOLIISIN TOIMINNASTA VUODELTA 2005

Kannanoton säädösperusta, jakelu ja julkisuus

Valtion talousarviosta annetun asetuksen (2004/254; jälj. talousarvioasetus) 66 i §:n mukaan ministeriön on annettava vuosittain viimeistään varainhoitovuotta seuraavan kesäkuun 15 päivänä perusteltu kannanotto hallinnonalansa tiliviraston ja valtion rahaston tilinpäätöksestä ja niistä toimenpiteistä, joihin tilinpäätös ja siitä annettu valtionalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomus ja muut tiliviraston tai talousarvion ulkopuolella olevan valtion rahaston toimintaa ja taloutta sekä tilinpäätöstä koskevat selvitykset ja lausunnot antavat aihetta.

Talousarvioasetuksessa on lisäksi seikkaperäisesti säädetty, mitä ministeriön on tilinpäätöskannanotossaan lausuttava sekä mitä on lausuttava virastosta, joka ei ole tilivirasto, mutta jolle ministeriö on asettanut tulostavoitteet.

Talousarvioasetuksessa on niin ikään säädetty, että ministeriön on lähetettävä kannanotonsa tiedoksi valtiovarainministeriölle, valtioneuvoston tilintarkastajille, valtionalouden tarkastusvirastolle ja valtiokonttorille. Kannanotot sijoitetaan valtiokonttorin ylläpitämään yleisessä tietoverkossa saatavilla olevaan tietopalveluun, jollei kannanoton joidenkin osien osalta julkisuuslaista muuta johdu.

Kannanoton valmistelu

Kutakin tilivirastoa koskeva ministeriön tilinpäätöskannanotto on valmisteltu sisäasiainministeriön asianomaisessa alaisten virastojen ohjauksesta vastaavassa osastossa ja valmistelu on perustunut talousarvioasetuksen velvoitteisiin, sen perusteella annettuun ohjeeseen, sen liitteenä olleeseen, lomakkeeseen, valtionalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomukseen sekä tarvittaessa muuhun aineistoon (poliisin tulossopimukset 2005-2006 sekä suojelupoliisin tilinpäätös ja toimintakertomus 2005). Lopullinen kannanotto on valmisteltu talousyksikössä ao. osastoa kuullen.

Kannanoton valmistelussa huomioidut näkökohdat

Tilinpäätös ja toimintakertomus

Sisäasiainministeriön katsoo, että Suojelupoliisin tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen tiedot ovat oikeita ja riittäviä. Suojelupoliisin tilinpäätös liitteineen on laadittu säännösten mukaisesti. Tilinpäätöslaskelmat on laadittu määräysten mukaisesti. Suojelupoliisin toimintakertomus sisältää hyvin tiivistettynä keskeiset tiedot Suojelupoliisin toiminnasta.

Tulostavoitteiden saavuttaminen

Sisäasiainministeriön arvion mukaan Suojelupoliisin toiminnan vaikuttavuus on kehittynyt viimeisen viiden vuoden aikana myönteisesti sekä Suojelupoliisin oman toiminnan onnistuneisuutta kuvaavan mittarin että kansalaiskyselyn tulosten perusteella. Ministeriö katsoo, että Suojelupoliisi on saavuttanut tulossopimuksen mukaiset tavoitteet kaikkien avainprosessien osalta. Valvonnassa turvallisuusselvittelymenettely on vakiintunut. Rikostorjunnassa muun muassa kansainväliset ja kansalliset velvoitteet terrorismin torjuntaan liittyen on hoidettu. Luvatonta tiedustelutoimintaa on torjuttu ennakolta kaikilla tasoilla. Valtion sisäisen turvallisuuden uhkien torjunnan osalta tavoitteet on myös saavutettu. Lupapalveluissa ulkomaalaisten lupa-asioiden lausuntomenettely on toteutettu tavoitteiden suuntaisesti.

Suojelupoliisin maksullinen toiminta muodostuu pääosin turvallisuusselvityksistä. Ministeriön tietojen mukaan mainittu toiminta on kuitenkin alijäämäistä, joten kustannusvastaavuuden saattamiseksi valtion maksuperustelain vaatimusten mukaisesti, tulee Suojelupoliisin tarkastella sekä turvallisuusselvitysten kustannus- että hinnoittelurakennetta. Ministeriö pitää vielä tärkeänä, että Suojelupoliisi raportoi ministeriölle edellä esitettyjen toimien vaikutuksista turvallisuusselvitysten kannattavuuteen.

Suojelupoliisin toimintaedellytysten parantamiseksi tulisi kuitenkin tulossopimusjärjestelmää kehittää etenkin tulostavoitteiden selkeyttämiseksi ja tulostavoitteiden saavuttamista kuvaavan mittariston yksinkertaistamiseksi. Myös tulosraportointia tulisi yhtenäistää ja tiivistää.

Valtiontalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomus

Valtiontalouden tarkastusvirasto on Suojelupoliisin 11.5.2006 päivätyssä tilintarkastuskertomuksessa Dro 222/53/05 todennut seuraavaa:

Tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot

- tilinpäätöslaskelmat on laadittu säännösten mukaisesti
- tilinpäätöslaskelmien liitteenä esitettävät tiedot on esitetty talousarvioasetuksen edellyttämällä tavalla
- tilinpäätösanalyysi on esitetty talousarvioasetuksen mukaisesti

Tuloksellisuuden kuvaus

- koska toimintakertomuksessa ei ole esitetty taloudellisuuden ja tuottavuuden tunnuslukuja eikä niiden sijasta esimerkiksi kustannus- ja henkilötyövuositietoja vertailutietoineen, ei toiminnallisesta tehokkuudesta esitettyjä tietoja voida pitää oikeina ja riittävinä
- tuotoksesta ja laadunhallinnasta esitettyjä tietoja voidaan tarkastetuilta osilta pitää oikeina ja riittävinä

Sisäinen valvonta

- sisäisen valvonnan osalta ei tarkastuksessa ole tullut esiin olennaista huomautettavaa

Talousarvion ja sitä koskevien keskeisten säännösten noudattaminen

- tarkastuksen perusteella voidaan lausua, että talousarviota ja sitä koskevia keskeisiä säännöksiä on noudatettu

Tilinpäätöskannanotto

Kannanottonaan sisäasiainministeriö, käytettävissään olleet tiedot huomioidaan ottaen toteen, että Suojelupoliisin toiminta on vuonna 2005 ollut sille asetettujen tulostavoitteiden mukaista. Ministeriön mielestä on ensiarvoisen tärkeää, että Suojelupoliisi varmistaa laillisuusvalvonnan korkean tason selvitysmies Jonkan ehdotusten mukaisesti.

Ministeriö katsoo, että suojelupoliisin toiminnan edistämiseksi tulisi tiettyjä menettelytapoja kehittää. Tällaisia ovat ministeriön mielestä ainakin tulospolisjärjestelmän kehittäminen varsinkin tulostavoitteiden selkiyttämisen osalta, tulosten saavuttamista kuvaavan mittariston yksinkertaistaminen sekä tulosraportoinnin yhtenäistäminen ja tiivistäminen.

Ministeriö edellyttää, että pääosin turvallisuusselvitysten laatimisesta aiheutuva maksullisen palvelutoiminnan alijäämäisyys tulee saada korjatuksi vastaamaan valtion maksuperustelain vaatimuksia mahdollisimman nopeasti. Tämä edellyttää ministeriön mielestä mainittujen selvitysten laatimisesta aiheutuvien kustannusten karsimista ja hinnoitteluperusteiden tarkistamista. Ministeriö katsoo, että alijäämäisyys tulee saada poistumaan viimeistään vuoden 2007 loppuun mennessä. Suojelupoliisin tulee raportoida kannattavuuden parantamiseksi tehtävien toimien etenemisestä ministeriölle esimerkiksi käytävien tuloskeskustelujen yhteydessä.

Sisäasiainministeri

Kari Rajamäki

Kansliapäällikkö

Ritva Viljanen

TIEDOKSI

Valtiovarainministeriö
Valtiontilintarkastajat
Valtiontalouden tarkastusvirasto
Valtiokonttori
SM/ sisäasiainministeri Rajamäki
SM/ alue- ja kuntaministeri Manninen
SM/ kansliapäällikkö Viljanen
SM/valtiosihteeri Salmi
SM/valtiosihteeri Mykkänen
SM/erityisavustaja Kainulainen
SM/erityisavustaja Reina
SM/poliisiosasto

Helsingin kihlakunnan poliisilaitos

SISÄASIAINMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖSKANNANOTTO HELSINGIN KIHlakUNNAN POLIISILAITOKSEN TOIMINNASTA VUODELTA 2005

Kannanoton säädösperusta, jakelu ja julkisuus

Valtion talousarviosta annetun asetuksen (2004/254; jälj. talousarvioasetus) 66 i §:n mukaan ministeriön on annettava vuosittain viimeistään varainhoitovuotta seuraavan kesäkuun 15 päivänä perusteltu kannanotto hallinnonalansa tiliviraston ja valtion rahaston tilinpäätöksestä ja niistä toimenpiteistä, joihin tilinpäätös ja siitä annettu valtionalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomus ja muut tiliviraston tai talousarvion ulkopuolella olevan valtion rahaston toimintaa ja taloutta sekä tilinpäätöstä koskevat selvitykset ja lausunnot antavat aihetta.

Talousarvioasetuksessa on lisäksi seikkaperäisesti säädetty, mitä ministeriön on tilinpäätöskannanotossaan lausuttava sekä mitä on lausuttava virastosta, joka ei ole tilivirasto, mutta jolle ministeriö on asettanut tulostavoitteet.

Talousarvioasetuksessa on niin ikään säädetty, että ministeriön on lähetettävä kannanotonsa tiedoksi valtiovarainministeriölle, valtioneuvoston tilintarkastajille, valtionalouden tarkastusvirastolle ja valtiokonttorille. Kannanotot sijoitetaan valtiokonttorin ylläpitämään yleisessä tietoverkossa saatavilla olevaan tietopalveluun, jollei kannanoton joidenkin osien osalta julkisuuslaista muuta johdu.

Kannanoton valmistelu

Kutakin tilivirastoa koskeva ministeriön tilinpäätöskannanotto on valmisteltu sisäasiainministeriön asianomaisessa, alaisten virastojen ohjauksesta vastaavassa osastossa ja valmistelu on perustunut talousarvioasetuksen velvoitteisiin, sen perusteella annettuun sisäasiainministeriön sisäiseen ohjeeseen, sen liitteenä olleeseen lomakkeeseen, valtionalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomukseen, tilinpäätösasiakirjaan sekä tarvittaessa muuhun aineistoon (sisäasiainministeriön poliisiosaston tulossopimukset 2005-2006, sisäasiainministeriön tulossopimukset)

2005-2006 ; tarkistukset vuodelle 2006, Helsingin kihlakunnan poliisilaitoksen tilinpäätösasiakirja 2005 ja Helsingin kihlakunnan poliisilaitoksen kustannusraportti, kustannusvastaavuuslaskelmat 2005). Lopullinen kannanotto on valmisteltu talousyksikössä ao. osastoa kuullen.

Kannanoton valmistelussa huomioidut näkökohdat

Tilinpäätös ja toimintakertomus

Sisäasiainministeriön mukaan Helsingin kihlakunnan poliisilaitoksen tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen tiedot ovat oikeita ja riittäviä; ne on laadittu säännösten mukaisesti. Toiminnallista tehokkuutta kuvaavat tiedot on esitetty poliisin avainprosesseittain suorite-, kustannus-, taloudellisuus- ja henkilötöyövuositietoina. Tuotoksia ja laadunhallintaa kuvaavat tunnusluvut on esitetty oikeina ja riittävinä. Poliisin ylijohdolle laaditut, tulosohjauksen kannalta välttämättömät tiedot ovat sisältyneet kustannusraportteihin ja kustannusvastaavuuslaskelmiin, jotka on laadittu ohjeiden mukaisesti.

Tulostavoitteiden saavuttaminen

Sisäasiainministeriön ja Helsingin kihlakunnan poliisilaitoksen välisessä tulossopimuksessa sovittujen tulostavoitteiden toteutuminen on ministeriön näemyksen mukaan esitetty johdonmukaisesti, analyttisesti ja kattavasti sekä sanallisesti että numeerisesti viraston toimintakertomuksessa. Tulostavoitteiden toteutuminen on kuvattu tulossopimuksen rakenteen mukaisesti avainprosessikohtaisesti.

Sisäasiainministeriö on tyytyväinen toteutuneeseen kehitykseen. Tärkeimmistä tavoitteista katuturvallisuus on kehittynyt indeksillä mitattuna myönteiseen suuntaan. Hälytystehtävien määrä on viiden vuoden tarkastelujaksolla nousussa. Siitä huolimatta viraston toimintavalmius on pysynyt ennallaan ja toiminnalle asetetuissa tavoitteissa on pysytty. Helsingin kihlakunnan poliisilaitoksen tietoon tullut rikollisuus on vähentynyt erityisesti omaisuusrikollisuuden laskun johdosta. Rikosten selvitystaso on noussut.

Myönteisestä kehityssuunnasta huolimatta tulossopimuksessa mainittuja valvonnan tavoitteita ei kaikilta osin saavutettu. Tuloksellisuuden osalta kehitys oli kuitenkin vuoteen 2004 verrattuna myönteinen. Toimintavalmiusajat ovat eräiltä osin pidentyneet. Arvion mukaan siihen voi olla eräänä syynä Helsingin liikennemäärien kasvaminen. Rikostorjunnan osalta toiminnalliset tavoitteet on suurelta osin saavutettu muun muassa selvitystason parantamiseksi. Talousrikostutkinnassa tutkinta-aikaa on nostanut hyvin vanhojen juttujen tutkinnan kesto. Lupapalveluille asetetut toiminnalliset ja laadulliset tavoitteet saavutettiin. Sen sijaan kannattavuuden näkökulmasta tavoite ei toteutunut. Kustannusvastaavuuden tavoitteena ollutta 98 %:ia ei saavutettu. Toteumaksi tuli 87 %. Maksullisen toiminnan tuottotavoite sinänsä ylittyi selvästi, mutta silti kokonaisuudessaan maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus jäi alijäämäiseksi.

Toimenpiteet palautteiden perusteella

Valtiontalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomus

Valtiontalouden tarkastusvirasto on 7.4.2006 päivätyssä Helsingin kihlakunnan poliisilaitoksen tilintarkastuskertomuksessa vuodelta 2005 todennut muun muassa, että viraston tilinpäätöslaskelmat on laadittu säännösten mukaisesti,

tilinpäätöslaskelmien liitteenä esitettävät tiedot on esitetty talousarvioasetuksen edellyttämällä tavalla ja että tilinpäätösanalyysi on esitetty talousarvioasetuksen mukaisesti.

Valtiontalouden tarkastusvirasto on todennut myös toiminnallista tehokkuutta koskevinä tietoina esitetyt avainprosessikohtaiset suorite-, kustannus-, taloudellisuus- ja henkilötyövuositiedot oikeiksi ja riittäviksi.

Valtiontalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomuksen mukaan tuotoksesta ja laadunhallinnasta avainprosessieittain esitettyjä katu- ja liikenneturvallisuuksia kuvaavia tietoja sekä rikosten selvitysprosenttitietoja voidaan pitää oikeina ja riittävinä.

Sisäinen valvonta

Tarkastusviraston mukaan sisäisen valvonnan osalta ei tarkastuksessa ole tullut esiin olennaista huomautettavaa.

Talousarvion ja sitä koskevien keskeisten säännösten noudattaminen

Tarkastuksensa perusteella valtiontalouden tarkastusvirasto lausuu, että talousarviota ja sitä koskevia keskeisiä säännöksiä on noudatettu.

Tilinpäätöskannanotto

Kannanottonaan sisäasiainministeriö, käytettävissään olleet tiedot huomioiden ottaen toteaa, että Helsingin kihlakunnan poliisilaitos on varsin hyvin saavuttanut sille asetetut tulostavoitteet.

Viraston asiakaslähtöinen ja analyttinen toimintatapa ovat edesauttaneet merkittävästi myönteiseen turvallisuuskehitykseen. Ministeriö toteaa myös, että aktiivinen pitkän tähtäimen kehittämisote parantaa tuottavuutta vastaisuudessa.

Toisaalta ministeriö katsoo, että tulossopimusjärjestelmää tulee edelleen kehittää varsinkin tulostavoitteiden selkeyttämisen, tavoitteiden saavuttamista koskevan mittaamisjärjestelmän ja tulosraportoinnin yksinkertaistamisen, yhtenäistämisen ja tiivistämisen osalta.

Sisäasiainministeri

Kari Rajamäki

Kansliapäällikkö

Ritva Viljanen

TIEDOKSI

Valtiovarainministeriö
Valtiontilintarkastajat
Valtiontalouden tarkastusvirasto
Valtiokonttori
SM/ sisäasiainministeri Rajamäki
SM/ alue- ja kuntaministeri Manninen
SM / kansliapäällikkö Viljanen
SM/valtiosihteeri Salmi
SM/valtiosihteeri Mykkänen
SM/erityisavustaja Kainulainen
SM/erityisavustaja Reina
SM/Poliisiosasto

Poliisikoulu

SISÄASIAINMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖSKANNANOTTO POLIISIKOULUN TOIMINNASTA VUODELTA 2005

Kannanoton säädösperusta, jakelu ja julkisuus

Valtion talousarviosta annetun asetuksen (2004/254; jälj. talousarvioasetus) 66 i §:n mukaan ministeriön on annettava vuosittain viimeistään varainhoitovuotta seuraavan kesäkuun 15 päivänä perusteltu kannanotto hallinnonalansa tiliviraston ja valtion rahaston tilinpäätöksestä ja niistä toimenpiteistä, joihin tilinpäätös ja siitä annettu valtionalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomus ja muut tiliviraston tai talousarvion ulkopuolella olevan valtion rahaston toimintaa ja taloutta sekä tilinpäätöstä koskevat selvitykset ja lausunnot antavat aihetta.

Talousarvioasetuksessa on lisäksi seikkaperäisesti säädetty, mitä ministeriön on tilinpäätöskannanotossaan lausuttava sekä mitä on lausuttava virastosta, joka ei ole tilivirasto, mutta jolle ministeriö on asettanut tulostavoitteet.

Talousarvioasetuksessa on niin ikään säädetty, että ministeriön on lähetettävä kannanotonsa tiedoksi valtiovarainministeriölle, valtioneuvoston tilintarkastajille, valtionalouden tarkastusvirastolle ja valtiokonttorille. Kannanotot sijoitetaan valtiokonttorin ylläpitämään yleisessä tietoverkossa saatavilla olevaan tietopalveluun, jollei kannanoton joidenkin osien osalta julkisuuslaista muuta johdu.

Kannanoton valmistelu

Kutakin tilivirastoa koskeva ministeriön tilinpäätöskannanotto on valmisteltu sisäasiainministeriön asianomaisessa alaisten virastojen ohjauksesta vastaavassa osastossa ja valmistelu on perustunut talousarvioasetuksen velvoitteisiin, sen perusteella annettuun sisäasiainministeriön sisäiseen ohjeeseen, sen liitteenä olleeseen lomakkeeseen, valtionalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomukseen sekä tarvittaessa muuhun aineistoon (poliisin tulossopimukset 2005–2006, poliisikoulun tilinpäätös ja toimintakertomus 2005). Lopullinen kannanotto on valmisteltu talousyksikössä ao. osastoa kuullen.

Kannanoton valmistelussa huomioidut näkökohdat*Tilinpäätös ja toimintakertomus*

Sisäasiainministeriön näkemyksen mukaan tilinpäätöksen tiedot ovat oikeita ja riittäviä (jäljempänä todetuin poikkeuksin) ja Poliisikoulun tilinpäätöslaskelmat on laadittu säännösten mukaisesti.

Sisäasiainministeriö toteaa, että Poliisikoulun toimintakertomus sisältää runsaasti sinällään kuvaavaa grafiikkaa ja taulukoita, mutta niihin perustuva sisällöllinen analyysi ja sen perusteella tehtävät johtopäätökset puuttuvat. Ministeriön näkemyksen mukaan vuosittaisen vertailun tulee olla parempaa. Tämä ongelma on osittain seurausta juuri edellä mainituista sisällöllisen analyysin ja johtopäätösten puutteellisuuksista.

Ministeriö katsoo, että toiminnan tuloksista on syytä raportoida sekä sanallisesti että tunnuslukuja käyttäen. Ministeriön mielestä poliisikoulu on valmistellut sinänsä tarpeellista toiminnan tuloksellisuutta kuvaavaa aineistoa, jota se omassa toiminnassaan tarvitsee, mutta ajatellen valtion tilinpäätöskannanottoa, aineistoa voisi karsia käsittämään Poliisikoulun toiminnan kannalta olennaisimmat tiedot.

Ministeriön näkemyksen mukaan Poliisikoulun tuloksellisuus on kokonaisuutena tarkastellen parantunut. Koulutuksen laadullisille ja määrällisille tavoitteille asetetut tavoitteet ovat toteutuneet sekä poliisin perustutkinnon että alipäällystökoulutuksen osalta. Ministeriö viittaa kyselytuloksesta saatuun palautteeseen, jonka mukaan poliisi omaa hyvät ammatilliset valmiudet.

Tulostavoitteiden saavuttaminen

Sisäasiainministeriö toteaa, että Poliisikoulun perustutkintokoulutukseen hakijoiden määrä ja hakukelpoisten hakijoiden määrä kasvoi 39 % vuoteen 2004 verrattuna. Naisten osuus kaikista hakijoista on laskenut kahteen edelliseen vuoteen verrattuna noin 2,5 %, kun vuotuiseksi tavoitteeksi on asetettu 1 %:n lisäys. Vuona 2005 koulutuksen aloittaneista naisia on alle 20 %.

Ministeriön tulkinnan mukaan Poliisikoulun perustutkintokoulutuksen tuottavuus on säilynyt hyvänä. Asetetut tavoitteet saavutettiin olennaisilta osin. Ruotsinkielisen koulutuksen osalta aloittaneiden määrässä ei kuitenkaan päästy tavoitteeseen.

Poliisin perustutkinnon läpäisyprosentti oli 95. Alipäällystökoulutuksessa läpäisyprosentti oli 100.

Poliisin ammatillinen erikoiskoulutus käynnistyi suunnitelmien mukaisesti vuonna 2005 teknisen rikostutkinnan erikoistumiskoulutuksella. Muun koulutuksen osalta kysyntää on ollut enemmän kuin mihin koulutusresurssit ovat riittäneet.

Talouden näkökulmasta (kustannustehokkuus) poliisin koulutettavapäivän hinta on toteutunut suunnitelmien mukaisesti.

Myönteisenä ministeriö pitää Poliisikouluun hakukelpoisten määrän kasvua, peruskoulutuksen korkeatasoisen laadun säilymistä. Myönteistä on myös se, että alipääällystökoulutuksen uudistus on toteutunut suunnitellulla tavalla. Tärkeänä ministeriö pitää myös sitä, että ammatillinen erikoiskoulutus on käynnistynyt.

Edellä todetuista myönteisistä kehityspiirteistä huolimatta ministeriön mielestä on tärkeitä, että tilinpäätösraportointi keskittyy keskeisiin Poliisikoulun kannalta olennaisten seikkojen esittämiseen ja analysointiin.

Tarvittavista kehittämistoimista tulee laajimmin raportoida vuoden 2007 tulosneuvotteluissa. Ministeriö pitää tarpeellisena kehittää tulossopimusjärjestelmää muun muassa tulossopimuksen tavoiteasettelun selkeyttämisen ja tulosten mittaamisen yksinkertaistamisen kannalta. Myös tulosraportointia on syytä yhtenäistää ja tiivistää.

Valtiontalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomus

Valtiontalouden tarkastusvirasto on Poliisikoulun 9.5.2006 päivätyssä tilintarkastuskertomuksessa Nro 224/53/05 todennut seuraavaa:

Tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot

- tilinpäätöslaskelmat on laadittu säädösten mukaisesti
- tilinpäätöslaskelmien liitteenä esitettävät tiedot on esitetty talousarvioasetuksen edellyttämällä tavalla
- tilinpäätösanalyysi on esitetty talousarvioasetuksen mukaisesti

Tuloksellisuuden kuvaus

- toiminnallisesta tehokkuudesta on esitetty oikeat ja riittävät tiedot
- tuotoksesta ja laadunhallinnasta esitettyjä tietoja voidaan tarkastetuilta osin pitää oikeina ja riittävinä

Sisäinen valvonta

- sisäisen valvonnan osalta ei tarkastuksessa ole tullut esiin olennaista huomautettavaa

Talousarvion ja sitä koskevien keskeisten säännösten noudattaminen

- tarkastuksen perusteella voidaan lausua, että talousarviota ja sitä koskevia keskeisiä säännöksiä on noudatettu

Tilinpäätöskannanotto

Kannanottonaan sisäasiainministeriö, käytettävissään olleet tiedot huomioon ottaen toteaa, että Poliisikoulu on saavuttanut tulostavoitteensa olennaisilta osin.

Ministeriö kuitenkin korostaa, että Poliisikoulun tulee toimintakertomuksessa keskittyä koulun toiminnan kannalta olennaisiin kysymyksiin. Tästä näkökulmasta katsoen poliisikoulun on syytä harkita sinänsä hyvän ja laajan toiminnan tuloksia kuvaavan grafiikan ja taulukoiden tarpeellisuutta tilinpäätöskannanottoon liittyen. Mikäli Poliisikoulu kuitenkin katsoo tarpeelliseksi laatia runsaasti edellä mainittua tausta-aineistoa, on ministeriön mielestä olennaista analysoida sitä ja esittää sen perusteella johtopäätöksiä myös poliisin ylijohdolle, mihin suuntaan Poliisikoulun toimintaa on kehitettävä.

Ministeriö pitää tärkeänä, että Poliisikoulu laajentaa erikoistumiskoulutusta vastaamaan analyysitoiminnan koulutustarpeita. Edelleen ministeriö korostaa oppilaitosten yhdistämisen tehokasta suunnittelua ja toteutusta annetussa aikataulussa.

Sisäasiainministeri

Kari Rajamäki

Kansliapäällikkö

Ritva Viljanen

TIEDOKSI

Valtiovarainministeriö
Valtiontilintarkastajat
Valtiontalouden tarkastusvirasto
Valtiokonttori
SM/ sisäasiainministeri Rajamäki
SM/ alue- ja kuntaministeri Manninen
SM/ kansliapäällikkö Viljanen
SM/valtiosihteeri Salmi
SM/valtiosihteeri Mykkänen
SM/erityisavustaja Kainulainen
SM/erityisavustaja Reina
SM/poliisiosasto

Poliisiammattikorkeakoulu

SISÄASIAINMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖSKANNANOTTO POLIISIAMMATTIKORKEAKOULUN TOIMINNASTA VUODELTA 2005

Kannanoton säädösperusta, jakelu ja julkisuus

Valtion talousarviosta annetun asetuksen (2004/254; jälj. talousarvioasetus) 66 i §:n mukaan ministeriön on annettava vuosittain viimeistään varainhoitovuotta seuraavan kesäkuun 15 päivänä perusteltu kannanotto hallinnonalansa tiliviraston ja valtion rahaston tilinpäätöksestä ja niistä toimenpiteistä, joihin tilinpäätös ja siitä annettu valtionalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomus ja muut tiliviraston tai talousarvion ulkopuolella olevan valtion rahaston toimintaa ja taloutta sekä tilinpäätöstä koskevat selvitykset ja lausunnot antavat aihetta.

Talousarvioasetuksessa on lisäksi seikkaperäisesti säädetty, mitä ministeriön on tilinpäätöskannanotossaan lausuttava sekä mitä on lausuttava virastosta, joka ei ole tilivirasto, mutta jolle ministeriö on asettanut tulostavoitteet.

Talousarvioasetuksessa on niin ikään säädetty, että ministeriön on lähetettävä kannanotonsa tiedoksi valtiovarainministeriölle, valtioneuvoston tilintarkastajille, valtionalouden tarkastusvirastolle ja valtiokonttorille. Kannanotot sijoitetaan valtiokonttorin ylläpitämään yleisessä tietoverkossa saatavilla olevaan tietopalveluun, jollei kannanoton joidenkin osien osalta julkisuuslaista muuta johdu.

Kannanoton valmistelu

Kutakin tilivirastoa koskeva ministeriön tilinpäätöskannanotto on valmisteltu sisäasiainministeriön asianomaisessa alaisten virastojen ohjauksesta vastaavassa osastossa ja valmistelu on perustunut talousarvioasetuksen velvoitteisiin, sen perusteella annettuun ohjeeseen, sen liitteenä olleeseen, lomakkeeseen, valtionalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomukseen sekä tarvittaessa muuhun aineistoon (poliisin tulossopimukset 2005–2006, Poliisiammattikorkeakoulun tilinpäätös ja toimintakertomus 2005). Lopullinen kannanotto on valmisteltu talousyksikössä ao. osastoa kuullen.

Kannanoton valmistelussa huomioidut näkökohdat

Tilinpäätös ja toimintakertomus

Sisäasiainministeriön arvion mukaan Poliisiammattikorkeakoulun tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen tiedot ovat oikeita ja riittäviä. Tilinpäätös liitteineen on laadittu säännösten mukaisesti.

Tulostavoitteiden saavuttaminen

Poliisiammattikorkeakoulun koulutuspäivän hinta on viimeisen kolmen vuoden aikana noussut 23 %, kun koulutettavapäivien määrä on samana ajanjaksona laskenut 8 %.

Koulutustoiminnassa päällystötutkinnon hakijamäärä laski tarkasteluvuonna 179:stä 124:ään. Vuotuisista vaihteluista huolimatta hakijoita poliisipäällystön tutkintokoulutukseen on ollut riittävästi. Naisopiskelijoiden osuuden lisäys on ollut tavoitteen mukainen. Ruotsinkieliseen päällystökoulutukseen haki 45 henkilöä ja suomenkielisen tutkinnon kanssa yhteiset valintakriteerit täytti näistä hakijoista 14.

Vaikka opiskelijoiden alueellinen jakautuma on kehittynyt parempaan suuntaan, se ei vielä vastaa tavoitteita. Opiskelijavalinnan ongelmana on ollut nimenomaan hakijoiden alueellinen jakautuminen suhteessa ennakoituun alueelliseen koulutustarpeeseen. Etenkin tämä koskee hakijoita Lapin läänistä ja sekä Länsi- ja Itä-Suomen läänien pohjoisosista. Ruotsinkielinen poliisipäällystön tutkintokoulutus käynnistyi ensimmäistä kertaa ammattikorkeakoulututkintoon johtavana koulutuksena.

Tutkimustoiminnan sekä asiantuntija- ja kehittämistyön voidaan kokonaisuutena arvioida pysyneen hyvällä tasolla. Tutkimus- ja kehittämistoiminnan osalta vaikuttavuusmittarit kehittyivät julkaisujen määrää lukuun ottamatta suotuisasti. Ministeriön arvion mukaan tutkimustoiminta pysyi määrällisesti lähellä edellisen vuoden tasoa. Tutkimuksen toiminnallisen tehokkuuden tasoa voidaan luonnehtia pääosin hyväksi.

Ministeriö arvioi, että koulutuksen määrälliset tavoitteet ovat toteutuneet suunnitellusti. Henkilötyövuosiin suhteutettuna asiantuntijalausunnot, toimikuntajäsenyydet sekä verkostoituminen tiedeyhteisöön paranivat.

Ministeriö pitää myös myönteisenä sitä, että Poliisiammattikorkeakoulu on aktiivisesti osallistunut yhteisrahoitteisiin tutkimushankkeisiin. Näin on rahoituspohjaa ollut mahdollista laajentaa.

Ministeriön näkemyksen mukaan poliisipäällystön tutkinnon sisällön ja rakenteen kehittäminen on edennyt suunnitelmien mukaisesti. Poliisiammattikorkeakoulu on nostanut oppimisympäristön laadun kehittämisen keskeiseksi kehittämiskohteeksi, jota ministeriö pitää tärkeänä.

Valtiontalouden tarkastusviraston 12.5. päivätty vuosiyhteenvedo sekä tilintarkastuskertomus Dnro 225/53/05 vuoden 2005 tilintarkastuksesta

Tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot

Valtiontalouden tarkastusviraston vuosiyhteenvedossa todetaan, että yhteensä 48751 € suoriteperusteisesti vuodelle 2005 kuuluvia menoja on kohdennettu vuodelle 2006.

Edelleen vuosiyhteenvedon mukaan palkat ja palkkiot eivät täysin täsmää kirjanpidon kanssa. Myöskään kokonaispoistojen määrä ei täsmää kirjanpidossa ilmoitettavien poistojen kanssa. Tarkastusvirasto kuitenkin toteaa, että ero ei ole tietojen luotettavuuden kannalta olennainen. Liitteet on tarkastuksessa muutoin todettu asianmukaisesti laadituiksi.

Valtiontalouden tarkastusviraston vuosiyhteenvedon mukaan tilinpäätökseen sisältyvässä toimintakertomuksessa esitetyssä tuloksellisuuden kuvauksessa ei ole täysimääräisesti hyödynnetty tulossopimuksen varsin selkeätä rakennetta.

Taloudellisuus ja tuottavuus

Tarkastusvirasto toteaa, että kaikkien taloudellisuustavoitteiden toteutumaa ei ole esitetty ja selkeä vertailu tavoitteisiin puuttuu. Terminologiassa on ollut horjuvuutta, kun osin tietoja on mainittu kustannuksiksi, vaikka kyseessä on ollut menoperusteisuus.

Vuosiyhteenvedossa tarkastusvirasto toteaa edelleen, että tuottavuuden osalta vertailu tulossopimuksen tavoitteisiin puuttuu.

Tulossopimuksessa on eräänä olennaisena tavoitteena asetettu tavoite koulutettavapäivän hinnalle. Tilinpäätöksen mukaan toteutunut hinta oli lähes kaksinkertainen tavoitteeseen nähden. Hintaaeron todettiin johtuneen hinnoitteluperusteiden erilaisuudesta.

Edellä todetusta huolimatta tarkastusvirasto toteaa vuosiyhteenvedossaan, että tilinpäätöksessä taloudellisuudesta ja tuottavuudesta esitetyt tiedot ovat sinänsä luotettavia, mutta tarkastusviraston mukaan niitä ei voi pitää riittävinä.

Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotoista laadittu kustannusvastaavuuslaskelma ei ole tarkastusviraston mukaan rakenteeltaan Valtiokonttorin määräysten mukainen. Kustannusvastaavuuslaskelmasta puuttuu erilliskustannusten Valtiokonttorin määräysten mukainen erittely. Tarkastusviraston mukaan laskelmaa ei voida pitää oikeana yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuden kuvaajana.

Tuotosta ja laadunhallintaa koskevat tiedot

Tarkastusviraston vuosiyhteenvedon mukaan tilinpäätöksessä suoritteista ja julkishyödykkeistä sekä palvelukyvyistä esitetyt tiedot voidaan pitää riittävinä.

Poliisiammattikorkeakoulun tilintarkastuskertomuksessa vuodelta 2005 Nro 225/53/05 tarkastusvirasto toteaa seuraavaa:

Tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot

- tilinpäätöslaskelmat on laadittu säännösten mukaisesti
- tilinpäätösanalyysi on esitetty talousarvioasetuksen mukaisesti

Tuloksellisuuden kuvaus

-koska yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelman rakenne poikkeaa kustannusten erittelyjen osalta olennaisesti laskelmasta annetun määräyksen edellyttämästä rakenteesta ja erityisesti yhteiskustannusten laskentaan ja erityisesti yhteiskustannusten laskentaan sisältyy olennaista arvionvaraisuutta ja muut toiminnallisesta tehokkuudesta esitetyt tiedot ovat menopohjaisia, ei esitettyjä tietoja voida pitää oikeina ja riittävinä.

Sisäinen valvonta

-tuloksellisuuden laskentatointa tulee kehittää siten, että toiminnallisesta tehokkuudesta voidaan tilinpäätöksessä esittää talousarvioasetuksen 55 §:n edellyttämät tiedot. Sisäisen valvonnan osalta ei tarkastuksessa ole tullut esiin muuta olennaista huomautettavaa.

Talousarvion ja sitä koskevien keskeisten säännösten noudattaminen

-tarkastuksen perusteella voidaan lausua, että talousarviota ja ja sitä koskevia keskeisiä säännöksiä on noudatettu.

Tilinpäätöskannanotto

Kannanottonaan sisäasiainministeriö, käytettävissään olleet tiedot huomioon ottaen toteaa, että Poliisiammattikorkeakoulu on saavuttanut pääosin sille asetetut tulostavoitteet.

Ministeriö korostaa, että poliisikoulutuksen uudelleen organisoinnin yhteydessä henkilöstön kannustaminen on avainasemassa. Edelleen ministeriö korostaa oppilaitosten yhdistämisen tehokasta suunnittelua ja toteutusta annetussa aikataulussa sekä erityisesti alueellistamisnäkökohtien huomioimista.

Ministeriö korostaa, että Poliisiammattikorkeakoulun tutkimustoiminnan tulee olla aikaisempaa ohjatumpaa ja koordinoitumpaa. Lisäksi tutkimustoiminnan suunnittelussa tulee tehdä parempaa yhteistyötä ministeriön kanssa. Tutkimustoiminnan tulee myös selkeästi tukea sisäisen turvallisuuden ohjelman tavoitteita ottaen huomioon myös ministeriön tutkimusstrategia.

*Ministeriö katsoo, että Poliisiammattikorkeakoulun tulee vastaisuudessa kiinnittää erityistä huomiota toimintamenojen kirjaamiseen oikealle vuodelle sekä toiminnan taloudellisuus- ja tuottavuustavoitteiden esittämiseen asianmukaisesti asetettuihin tulostavoitteisiin nähden. Välttämätöntä on ministeriön mielestä myös laatia maksullisen palvelutoiminnan kustannusvas-
taavuuslaskelma Valtiokonttorin määräysten mukaisena.*

Ministeriö toteaa vielä, että tuloksellisuuden laskentatoimen kehittämiseen tulee kohdistaa voimavaroja siten, että viraston tilinpäätöksessä voidaan kaikilta osin esittää talousarvioasetuksen 55§:n edellyttämät tiedot.

Sisäasiainministeri

Kari Rajamäki

Kansliapäällikkö

Ritva Viljanen

TIEDOKSI

Valtiovarainministeriö
Valtiontilintarkastajat
Valtiontalouden tarkastusvirasto
Valtiokonttori
SM/ sisäasiainministeri Rajamäki
SM/ alue- ja kuntaministeri Manninen
SM/ kansliapäällikkö Viljanen
SM/valtiosihteeri Salmi
SM/valtiosihteeri Mykkänen
SM/erityisavustaja Kainulainen
SM/erityisavustaja Reina
SM/poliisiosasto

Poliisin tekniikkakeskus

SISÄASIAINMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖSKANNANOTTO POLIISIN TEKNIKKAKESKUKSEN TOIMINNASTA VUODELTA 2005

Kannanoton säädösperusta, jakelu ja julkisuus

Valtion talousarviosta annetun asetuksen (2004/254; jälj. talousarvioasetus) 66 i §:n mukaan ministeriön on annettava vuosittain viimeistään varainhoitovuotta seuraavan kesäkuun 15 päivänä perusteltu kannanotto hallinnonalansa tiliviraston ja valtion rahaston tilinpäätöksestä ja niistä toimenpiteistä, joihin tilinpäätös ja siitä annettu valtionalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomus ja muut tiliviraston tai talousarvion ulkopuolella olevan valtion rahaston toimintaa ja taloutta sekä tilinpäätöstä koskevat selvitykset ja lausunnot antavat aihetta.

Talousarvioasetuksessa on lisäksi seikkaperäisesti säädetty, mitä ministeriön on tilinpäätöskannanotossaan lausuttava sekä mitä on lausuttava virastosta, joka ei ole tilivirasto, mutta jolle ministeriö on asettanut tulostavoitteet.

Talousarvioasetuksessa on niin ikään säädetty, että ministeriön on lähetettävä kannanotonsa tiedoksi valtiovarainministeriölle, valtioneuvoston tilintarkastajille, valtionalouden tarkastusvirastolle ja valtiokonttorille. Kannanotot sijoitetaan valtiokonttorin ylläpitämään yleisessä tietoverkossa saatavilla olevaan tietopalveluun, jollei kannanoton joidenkin osien osalta julkisuuslaista muuta johdu.

Kannanoton valmistelu

Kutakin tilivirastoa koskeva ministeriön tilinpäätöskannanotto on valmisteltu sisäasiainministeriön asianomaisessa alaisten virastojen ohjauksesta vastaavassa osastossa ja valmistelu on perustunut talousarvioasetuksen velvoitteisiin, sen perusteella annettuun ohjeeseen, sen liitteenä olleeseen, lomakkeeseen, valtionalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomukseen sekä tarvittaessa muuhun aineistoon (poliisin tulossopimukset 2005-2006, poliisin tekniikkakeskuksen tilinpäätös ja toimintakertomus 2005). Lopullinen kannanotto on valmisteltu talousyksikössä ao. osastoa kuullen.

Kannanoton valmistelussa huomioidut näkökohdat

Tilinpäätös ja toimintakertomus

Sisäasiainministeriön näkemyksen mukaan Poliisin tekniikkakeskuksen tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen tiedot ovat oikeita ja riittäviä. Tilinpäätös liitteineen on laadittu säännösten mukaisesti.

Tulostavoitteiden saavuttaminen

Ministeriö toteaa, että Poliisin tekniikkakeskus on suoriutunut perustehtävästään hyvin. Toimintoihin on kuitenkin vaikuttanut viraston alueellistamisesta seuranneet näkökohdat erityisesti toiminnan suunnittelun ja resursoinnin kannalta.

Ministeriö toteaa, että vuoden 2005 toiminnalliset tulostavoitteet saavutettiin pääosin kaikilla tulosalueilla. Taloudelliselta kannalta viraston arvioiden toiminta kokonaisuudessaan ylitti suunnitellun tavoitteen. Tietyillä tulosalueilla syntyi alijäämää, suhteellisesti eniten asekorjaamopalvelujen osalta.

Ministeriön mielestä Poliisin tekniikkakeskuksen toiminnassa on erityisen myönteistä poliisin ”inhouse”- toiminnan toteuttaminen tarkoituksenmukaisesti ja valtion kannalta taloudellisesti. Myönteistä on ollut myös viraston rooli poliisin teknisen välineistön kehittämisessä (esim. voima- ja suojavälineet, automaattinen liikennevalvonta).

Ministeriö katsoo, että Poliisin tekniikkakeskuksen alueellistamisen myötä tilaaja-tuottaja – mallin nettobudjetointi on uudelleen arvioitava. Viraston toimintakertomusta on tarpeen kehittää erityisesti raportoinnin ja viraston toiminnallista tehokkuutta koskevilta osin. Ministeriön mielestä on välttämätöntä, että viraston taloudellinen tulos on esitettävissä toimialueittain.

Muilta osin ministeriö toteaa, että tulossopimusjärjestelmää on kehitettävä tulostavoitteiden asetannan selkeyttämisen, tulosten saavuttamista koskevan mittamisjärjestelmän yksinkertaistamisen ja raportoinnin yhtenäistämisen ja tiivistämisen kannalta.

Tilinpäätöskannanotto

Kannanottonaan sisäasiainministeriö, käytettävissään olleet tiedot huomioon ottaen toteaa, että Poliisin tekniikkakeskuksen alueellistamisen vaikutukset viraston toiminnan suunnitteluun ja resursointiin tulee tarkoin arvioida siten, että toiminnan tarkoituksenmukainen jatkuminen voi toteutua. Lisäksi tulee varautua uusiin tehtäviin. Erityisen tärkeänä viraston johdon tehtävänä ministeriö pitää siirtyvän henkilöstön kaikinpuolista tukemista uuteen ympäristöön siirryttäessä.

Ministeriö pitää tärkeänä, että toiminta tietyillä tulosalueilla, merkittävimmän asekorjaamopalvelujen osalta saadaan muuttumaan kannattavaksi valtion maksuperustelain tarkoittamalla tavalla. Ministeriö toteaa myös, että

alueellistamisen vaikutukset tilaaja-tuottajamalliin on syytä arvioida uudelleen.

Toimintakertomusta on tarpeen kehittää niin, että toiminnallinen tehokkuus on selkeästi arvioitavissa ja että taloudellinen tulos on esitettävissä toimialueittain.

Sisäasiainministeri

Kari Rajamäki

Kansliapäällikkö

Ritva Viljanen

TIEDOKSI

Valtiovarainministeriö
Valtiontilintarkastajat
Valtiontalouden tarkastusvirasto
Valtiokonttori
SM/ sisäasiainministeri Rajamäki
SM/ alue- ja kuntaministeri Manninen
SM / kansliapäällikkö Viljanen
SM/valtiosihteeri Salmi
SM/valtiosihteeri Mykkänen
SM/erityisavustaja Kainulainen
SM/erityisavustaja Reina
SM/Poliisiosasto

Poliisin tietohallintokeskus

SISÄASIAINMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖSKANNANOTTO POLIISIN TIETOHALLINTOKESKUKSEN TOIMINNASTA VUODELTA 2005

Kannanoton säädösperusta, jakelu ja julkisuus

Valtion talousarviosta annetun asetuksen (2004/254; jälj. talousarvioasetus) 66 i §:n mukaan ministeriön on annettava vuosittain viimeistään varainhoitovuotta seuraavan kesäkuun 15 päivänä perusteltu kannanotto hallinnonalansa tiliviraston ja valtion rahaston tilinpäätöksestä ja niistä toimenpiteistä, joihin tilinpäätös ja siitä annettu valtiontalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomus ja muut tiliviraston tai talousarvion ulkopuolella olevan valtion rahaston toimintaa ja taloutta sekä tilinpäätöstä koskevat selvitykset ja lausunnot antavat aihetta.

Talousarvioasetuksessa on lisäksi seikkaperäisesti säädetty, mitä ministeriön on tilinpäätöskannanotossaan lausuttava sekä mitä on lausuttava virastosta, joka ei ole tilivirasto, mutta jolle ministeriö on asettanut tulostavoitteet.

Talousarvioasetuksessa on niin ikään säädetty, että ministeriön on lähetettävä kannanottonsa tiedoksi valtiovarainministeriölle, valtiontilintarkastajille, valtiontalouden tarkastusvirastolle ja valtiokonttorille. Kannanotot sijoitetaan valtiokonttorin ylläpitämään yleisessä tietoverkossa saatavilla olevaan tietopalveluun, jollei kannanoton joidenkin osien osalta julkisuuslaista muuta johdu.

Kannanoton valmistelu

Kutakin tilivirastoa koskeva ministeriön tilinpäätöskannanotto on valmisteltu sisäasiainministeriön asianomaisessa alaisten virastojen ohjauksesta vastaavassa osastossa ja valmistelu on perustunut talousarvioasetuksen velvoitteisiin, sen perusteella annettuun ohjeeseen, sen liitteenä olleeseen, lomakkeeseen, valtiontalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomukseen sekä tarvittaessa muuhun aineistoon (poliisin tulossopimukset 2005-2006, poliisin tietohallintokeskuksen toimintakertomus vuodelta 2005). Lopullinen kannanotto on valmisteltu talousyksikössä ao. osastoa kuullen.

Kannanoton valmistelussa huomioidut näkökohdat

Tilinpäätös ja toimintakertomus

Sisäasiainministeriön arvion mukaan Poliisin tietohallintokeskuksen tilinpää-

töksen ja toimintakertomuksen tiedot ovat oikeita ja riittäviä ja ovat laaditut säännösten mukaisesti. Toimintakertomus sisältää tiivistettynä keskeiset tiedot ja analyysin Poliisin tietohallintokeskuksen toiminnasta vuonna 2005. Vaikka toimintaa kuvaava yhteenvetotaulukko on sinällään valaiseva ministeriö toteaa, että viraston tuloksellisuuden kehitys ja tulossopimuksessa asetettujen tulostavoitteiden saavuttaminen jää epäselväksi.

Tulostavoitteiden saavuttaminen

Ministeriön näkemyksen mukaan Poliisin tietohallintokeskus saavutti tulostavoitteet pääosin. Ministeriö arvioi, että viraston tuloksellisuus niin käyttötoimintojen kuin tietojärjestelmien kehittämisenkin osalta on kehittynyt myönteisesti. Myös järjestelmien ylläpidon taloudellisuus (kustannustehokkuus) on parantunut. Asiakastyytyväisyys on pysynyt hyvänä. Ministeriö toteaa myönteisenä näkökohtana, että viraston toimeenpanemien projektien toteutuminen on ollut suunnitelmien mukaista.

Poliisin tietohallintokeskuksen kehittämisen, erityisesti toiminnan rahoitukseen kannalta, on ministeriön mielestä syytä kiinnittää huomiota tilaaja-tuottajamallin toimivuuteen. Ministeriö arvioi myös, että tulossopimusjärjestelmää on tarpeen kehittää tavoitteiden asettamisen selkeyden, tulosten mittaamisen yksinkertaistamisen ja raportoinnin yhtenäisyyden ja tiiviynä kannalta. Ministeriö pitää tärkeänä myös projektihallinnan tehostamista.

Tilinpäätöskannanotto

Kannanottonaan sisäasiainministeriö, käytävissään olleet tiedot huomioon ottaen toteaa, että Poliisin tietohallintokeskuksen tulee noudattaa sisäasiainministeriön vahvistamia hankintamenettelyitä ja hyväksikäyttää ministeriön hankintatiimin ja talousyksikön hankintaryhmän asiantuntemusta.

Viraston johdon tulee kehittää viraston antamia palveluita.

Ministeriön tekemissä tarkastuksissa on havaittu viraston tietoturvaan liittyviä vakavia puutteita. Ministeriö edellyttää, että Poliisin tietohallintokeskus ryhtyy välittömästi toimenpiteisiin viraston tietoturvassa havaittujen puutteiden korjaamiseen. Viraston toiminnan luonne huomioon ottaen viraston tietoturvassa ei saa olla mitään puutteita.

Ministeriö muistuttaa Poliisin tietohallintokeskusta sitä, että valtion matkustussäännön noudattaminen on ehdotonta ja se koskee koko henkilöstöä. Ministeriön näkemyksen mukaan Poliisin tietohallintokeskuksen on syytä laatia kirjalliset ohjeet virkamatkakäytäntöjen yhdenmukaistamiseksi, josta ilmenee myös oman auton käyttöä koskevat periaatteet.

Ministeriö viittaa valtionalouden tarkastusviraston 19.4.2006 päivättyyn väliraporttiin, koskien Poliisin tietohallintokeskuksen hankintoja, eräitä viranhoitotapoja ja kirjanpidon sisäisen valvonnan ohjeistusta sekä viraston matkamääräyskäytäntöä.

Ministeriö viittaa myös valtionalouden tarkastusviraston selvitykseen, jossa se on kiinnittänyt huomiota eläkkeelle lähdön johdosta hankittuun lahjaan,

joka taloudellisesti on sinänsä vaatimaton, mutta ei ole ollut keskusrikospoliisin 24.9.2003 antaman ohjeen sallimissa rajoissa.

Ministeriö viittaa edelleen valtiontalouden tarkastusviraston 19.4.2006 päivättyyn tilintarkastajan väliraporttiin koskien valtion omaisuutena olevien luottokorttien käyttöä. Ministeriö edellyttää valtion omaisuuteen kuuluvien luottokorttien käytön osalta tarkistuksia, tarvittaessa ohjeistusta.

Ministeriö korostaa, että viraston toimintamäärärahat ovat, ilman eduskunnan erikseen toteamaa perustelua, käytettävissä vain viraston tavanomaisten toimintojen rahoittamiseen.

Ministeriö muistuttaa vielä, että Poliisin tietohallintokeskuksen tulee tehostaa ajoneuvojensa kustannusseurantaa.

Ministeriö edellyttää, että Poliisin tietohallintokeskus antaa 30.9.2006 mennessä kirjallisen selvityksen esitetyistä puutteista ja niistä toimenpiteistä, joihin virasto on ryhtynyt puutteiden korjaamiseksi.

Sisäasiainministeri

Kari Rajamäki

Kansliapäällikkö

Ritva Viljanen

TIEDOKSI

Valtiovarainministeriö
Valtiontilintarkastajat
Valtiontalouden tarkastusvirasto
Valtiokonttori
SM/ sisäasiainministeri Rajamäki
SM/ alue- ja kuntaministeri Manninen
SM/ kansliapäällikkö Viljanen
SM/valtiosihteeri Salmi
SM/valtiosihteeri Mykkänen
SM/erityisavustaja Kainulainen
SM/erityisavustaja Reina
SM/poliisiosasto

SISÄASIAINMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖSKANNANOTTO PELASTUSTOIMEN TOIMINNASTA VUODELTA 2005

Kannanottonaan sisäasiainministeriö, käytettävissään olleet tiedot huomioon ottaen toteaa, että pelastustoimen toiminta vuonna 2005 on ollut olennaisilta osin sille asetettujen tulostavoitteiden mukaista.

Ministeriö edellyttää, että tarkastusviraston tilintarkastuskertomuksissaan esitetyt puutteet korjataan.

Ministeriö toteaa, että Häätäkeskuslaitosta koskee myös valtion talousarviolainsäädäntö kaikkine velvoitteineen. Ministeriö kiinnittää Häätäkeskuslaitoksen huomiota myös siihen, että toiminnan tuloksellisuutta koskeva asianmukainen arviointi edellyttää sovittujen tulostavoitteiden mittaamista samoin perustein kuin tavoiteasetannassa on edellytetty.

Sisäasiainministeriö edellyttää, että Häätäkeskuslaitos jatkossa priorisoi uudet hankkeensa voimavarojensa mukaan. Häätäkeskuslaitoksen tulee huolehtia vuonna 2005 toteutettavaksi aiottujen, kesken olevien kehittämishankkeiden saattamisesta valmiiksi vuoden 2006 loppuun mennessä. Ministeriö edellyttää, että sisäisen turvallisuuden ohjelmaan liittyvien tekstiviestinä vastaanotettavien hätäilmoitusten selvitystyötä ja toimeenpanoa nopeutetaan. Etenemisestä tulee raportoida ministeriölle kuukausittain. Ministeriö pitää tärkeänä käydä asiaan liittyvää keskustelua seuraavissa tulosneuvotteluissa.

Hätäkeskuslaitoksen toiminnan laatutasoa pitää kehittää suhteessa muiden hallinnonalojen toimintaan. Tämän vuoksi ministeriö edellyttää, että eri hallinnonaloille ulottuvien toimien suunnittelussa, valmistelussa ja toimeenpanossa kaikki asianomaiset tahot saavat tarvittavan informaation. Tulosohejaavia ministeriöitä on informoitava hyvän hallinnon periaatteiden mukaisesti.

Pääkaupunkiseudun hätäkeskuksen käynnistämiseen liittyvistä ongelmista on tehtävä erityisselvitys sekä ratkaisuehdotuksista tehtävä esitys ministeriölle 30.9.2006 mennessä.

Hätäkeskuslaitoksen tulee kehittää palvelujaan ja niiden laatua. Laitoksen tulee ryhtyä myös voimalliseen johtamisen kehittämiseen.

Edellä on esitetty seikkoja, joihin Häätäkeskuslaitoksen toiminnasta vastaavan johdon on ryhdyttävä. Mainituista kehittämistä edellyttämistä toimenpiteistä on raportoiva ministeriölle erikseen sovittavalla tavalla.

Ministeriö pitää myönteisenä Pelastusopiston valmistelemaa opetuksen ja opiskelun arviointijärjestelmää, jonka arvioidaan tuovan uusia välineitä toiminnan seuraamiseen ja kehittämiseen.

Ministeriön arvion mukaan vuonna 2005 alkanut siviilikriisinhallintakoulutus on käynnistynyt tavoitteiden mukaisesti. Pelastusopiston tulee jatkossakin tukea siviilikriisinhallinnan koulutuskeskuksen toimintaa kaikin tavoin ja ottaa huomioon siviilikriisinhallinnan koulutuksen vaikutukset Pelastusopiston toimintaan myös kansainvälisellä tasolla.

Tietotekniseltä kannalta katsottuna PRONTO- tietokannan järjestelmävastuun siirto ministeriöltä Pelastusopistolle onnistui hyvin. Ministeriön käsityksen mukaan tämä järjestely antaa hyvät lähtökohdat koko pelastusalaa palvelevan järjestelmän kehittämiseksi tulevaisuudessa.

Erityisen tärkeätä ministeriön mielestä on Pelastusopiston liiketaloudellisesti hinnoiteltavien suoritteiden kannattavuuden parantaminen. Julkisten markkinoiden toimivuus ja kilpailuneutraliteetti eivät kestä toimintaan liittyvää, jatkuvaa valtion talousarviosta rahoitettavaa hintatukea.

Ministeriö korostaa, että Pelastusopisto seuraa tarkoin ammatillisen peruskoulutuksen tarpeita pelastuslaitoksissa ja huolehtii siitä, että alalle koulutetaan tarvetta vastaava määrä henkilöstöä. Tämän lisäksi keskeistä on, että alan koulutus vastaa yhä kasvaneita vaatimuksia.

Pelastustoimen tulee edelleen kehittää palvelukykyä ja turvallisuuskulttuuria sekä luoda valmiuksia kansainvälisiin tehtäviin ottaen huomioon kansainvälisten katastrofien kokemukset ja osallistumalla kehittämistoimintaan Euroopan Unionissa ja kansainvälisissä järjestöissä.

Sisäasiainministeri

Kari Rajamäki

Kansliapäällikkö

Ritva Viljanen

TIEDOKSI

Valtiovarainministeriö
 Valtiontilintarkastajat
 Valtiontalouden tarkastusvirasto
 Valtiokonttori
 SM/ sisäasiainministeri Rajamäki
 SM/ alue- ja kuntaministeri Manninen
 SM / kansliapäällikkö Viljanen
 SM/valtiosihteeri Salmi
 SM/valtiosihteeri Mykkänen
 SM/erityisavustaja Kainulainen
 SM/erityisavustaja Reina
 SM/Pelastusosasto

Hätäkeskuslaitos

SISÄASIAINMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖSKANNANOTTO HÄTÄKESKUSLAITOKSEN TOIMINNASTA VUODELTA 2005

Kannanoton säädösperusta, jakelu ja julkisuus

Valtion talousarviosta annetun asetuksen (2004/254; jälj. talousarvioasetus) 66 i §:n mukaan ministeriön on annettava vuosittain viimeistään varainhoitovuotta seuraavan kesäkuun 15 päivänä perusteltu kannanotto hallinnonalansa tiliviraston ja valtion rahaston tilinpäätöksestä ja niistä toimenpiteistä, joihin tilinpäätös ja siitä annettu valtionalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomus ja muut tiliviraston tai talousarvion ulkopuolella olevan valtion rahaston toimintaa ja taloutta sekä tilinpäätöstä koskevat selvitykset ja lausunnot antavat aihetta.

Talousarvioasetuksessa on lisäksi seikkaperäisesti säädetty, mitä ministeriön on tilinpäätöskannanotossaan lausuttava sekä mitä on lausuttava virastosta, joka ei ole tilivirasto, mutta jolle ministeriö on asettanut tulostavoitteet.

Talousarvioasetuksessa on niin ikään säädetty, että ministeriön on lähetettävä kannanotonsa tiedoksi valtiovarainministeriölle, valtiontilintarkastajille, valtionalouden tarkastusvirastolle ja valtiokonttorille. Kannanotot sijoitetaan valtiokonttorin ylläpitämään yleisessä tietoverkossa saatavilla olevaan tietopalveluun, jollei kannanoton joidenkin osien osalta julkisuuslaista muuta johdu.

Kannanoton valmistelu

Kutakin tilivirastoa koskeva ministeriön tilinpäätöskannanotto on valmisteltu sisäasiainministeriön asianomaisessa alaisten virastojen ohjauksesta vastaavassa osastossa ja valmistelu on perustunut talousarvioasetuksen velvoitteisiin, sen perusteella annettuun ohjeeseen, sen liitteenä olleeseen, lomakkeeseen, valtionalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomukseen sekä tarvittaessa muuhun aineistoon (Hätäkeskuslaitoksen toimintakertomus ja valtionalouden tarkastusviraston Länsi-Suomen lääninhallituksen tilintarkastuskertomukseen ja tilintarkastajan vuosiyhteenvetoon). Lopullinen kannanotto on valmisteltu talousyksikössä ao. osastoa kuullen.

Kannanoton valmistelussa huomioidut näkökohdat

Tilinpäätös ja toimintakertomus

Sisäasiainministeriö toteaa, että Häätäkeskuslaitoksen toimintakertomuksessa on esitetty tulostavoitteiden toteutuminen vuoden 2005 tulossopimuksessa sovitun mukaisesti. Toimintakertomuksen rakenne on selkeä tulosten saavuttamisen arvioinnin kannalta. Ministeriö toteaa muutoin, että toimintakertomuksessa ei ole tarkkaa tilinpäätöslaskelmien tai määrärahojen käytön analyysiä. Ministeriön pyynnöstä Häätäkeskuslaitos on toimittanut 29.3.2006 päivätyn selvityksen laitoksen tilinpäätöksen siirtävästä erästä. Maksullisen toiminnan osalta ministeriö katsoo, että tuotto- ja kululaskelman tiedot eivät ole luotettavia ja korjaukset on tehtävä vuoden 2006 aikana.

Häätäkeskuslaitoksen toimintakertomus ei sisällä arviointia sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisuudesta ja riittävytydestä eikä näin ollen myöskään lausumaa sisäisen valvonnan tilasta ja kehittämistarpeista. Tämän vuoksi ministeriöllä ei ole edellytyksiä määrittää kantaansa Häätäkeskuslaitoksen johdon velvollisuuksiin kuuluvan, valtion talousarvioasetuksen 69§:n edellyttämään, sisäisen valvonnan järjestämiseen.

Tulostavoitteiden saavuttaminen

Häätäkeskustoiminta on siirtynyt valtion vastattavaksi häätäkeskuslaissa säädettyllä tavalla. Ministeriön näkemyksen mukaan Häätäkeskuslaitos on saavuttanut olennaisilta osin virastolle asetetut vaikuttavuustavoitteet kuten myös toiminnalliset tulostavoitteet jäljempänä esitetyin poikkeuksin.

Ministeriö toteaa, että eräiltä osin esitetyt tulokset poikkeavat tulossopimuksessa sovitusta tavoitteista. Yhteistyöviranomaisten asiakastytyväisyydelle asetetun tulostavoitteen toteutumista ei ole mitattu lainkaan - sanallisesti toteutumaa on tosin arvioitu. Henkisten voimavarojen hallinnan ja kehittämisen osalta Häätäkeskuslaitos on todennut, että asetettuja tavoitteita ei saavuteta. Mittaritiedot puuttuvat osittain.

Kehittämishankkeet

Häätäkeskuslaitoksen toimintakertomus sisältää kehittämishankkeet (11 kpl) tulossopimukseen kirjatun mukaisesti. Hankkeiden yhteydessä on yleensä kuvaus hankevaiheen tilanteesta. Hankkeiden kesto poikkeaa merkittävästi toisistaan. Osa hankkeista ei ole toteutunut aikataulun mukaisesti.

Toimenpiteet ja kehittämisehdotukset

Ministeriö pitää ymmärrettävänä, että Häätäkeskuslaitoksen toiminta on ensi sijassa keskittynyt organisoitumisensa saattamiseksi päätökseen koko valtakunnan tasolla, jolloin on ollut tärkeintä huolehtia laitoksen substanssitehtävien järjestämisestä. Ministeriö kuitenkin muistuttaa Häätäkeskuslaitosta siitä, että toimintakertomuksen sisältö vaatimuksineen on talousarvioasetuksessa säädetty. Häätäkeskuslaitoksen tulee sisällyttää talousarvioasetuksen edellyttämät tiedot vastaisuudessa laitoksen toimintakertomukseen.

Hätäkeskuslaitoksen toimialaan liittyvä viranomaisyhteistyö ja sen onnistuminen on erittäin tärkeää, joten yhteistyöviranomaisten asiakastyytyväisyysmitaus on tarpeen tehdä sopivin ajanjaksoin.

Tilinpäätöskannanotto

Kannanottonaan sisäasiainministeriö, käytettävissään olleet tiedot huomioon ottaen toteaa, että Hätäkeskuslaitos on yleisesti ottaen saavuttanut sovitut, tärkeimmät toiminnalliset tulostavoitteensa. Ministeriö kuitenkin toteaa, että Hätäkeskuslaitosta koskee valtion talousarviolainsäädäntö kaikkine velvoitteineen. Ministeriö kiinnittää Hätäkeskuslaitoksen huomiota siihen, että toiminnan tuloksellisuutta koskeva asianmukainen arviointi edellyttää sovitujen tulostavoitteiden mittaamista samoin perustein kuin tavoiteasetannassa on edellytetty.

Ministeriö edellyttää, että Hätäkeskuslaitos huolehtii vuoden 2005 maksullisen toiminnan suoritteiden puuttuvasta laskutuksesta. Lisäksi ministeriö edellyttää yhtyen Valtiontalouden tarkastusviraston kantaan, että viraston maksulliseen palvelutoimintaan liittyvät kustannusvastaavuuslaskelmat tehdään ohjeiden edellyttämällä tavalla.

Sisäasiainministeriö edellyttää, että Hätäkeskuslaitos jatkossa priorisoi uudet hankkeensa voimavarojensa mukaan. Hätäkeskuslaitoksen tulee huolehtia vuonna 2005 toteutettavaksi aiottujen, kesken olevien kehittämishankkeiden saattamisesta valmiiksi vuoden 2006 loppuun mennessä. Ministeriö edellyttää, että sisäisen turvallisuuden ohjelmaan liittyvien tekstiviestinä vastaanotettavien hätäilmoitusten selvitystyö nopeasti toimeenpannaan ja toteutetaan. Etenemisestä tulee raportoida ministeriölle kuukausittain. Ministeriö pitää tärkeänä käydä asiaan liittyvää keskustelua seuraavissa tulosneuvotteluissa.

Hätäkeskuslaitoksen toiminta sivuaa useiden hallinnonalojen toimintoja. Tämän vuoksi ministeriö edellyttää, että eri hallinnonaloille ulottuvien toimien suunnittelussa, valmistelussa ja toimeenpanossa kaikki asianomaiset tahot saavat tarvittavan informaation. Tulosohjaavia ministeriöitä on informoitava hyvän hallinnon periaatteiden mukaisesti.

Pääkaupunkiseudun hätäkeskuksen käynnistämiseen liittyvistä ongelmista on tehtävä erityisselvitys sekä ratkaisuehdotuksista tehtävä esitys ministeriölle 30.9.2006 mennessä.

Hätäkeskuslaitoksen tulee edelleen kehittää palvelujaan ja niiden laatua. Laitoksen tulee ryhtyä myös voimalliseen johtamisen kehittämiseen.

Edellä on esitetty seikkoja, joihin Häätokeskuslaitoksen toiminnasta vastaavan johdon on ryhdyttävä. Mainituista kehittämistä edellyttämistä toimenpiteistä on raportoiva ministeriölle erikseen sovittavalla tavalla.

Sisäasiainministeri

Kari Rajamäki

Kansliapäällikkö

Ritva Viljanen

TIEDOKSI

Valtiovarainministeriö
Valtiontilintarkastajat
Valtiontalouden tarkastusvirasto
Valtiokonttori
SM/ sisäasiainministeri Rajamäki
SM/ alue- ja kuntaministeri Manninen
SM/ kansliapäällikkö Viljanen
SM/valtiosihteeri Salmi
SM/valtiosihteeri Mykkänen
SM/erityisavustaja Kainulainen
SM/erityisavustaja Reina
SM/pelastusosasto

Pelastusopisto

SISÄASIAINMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖSKANNANOTTO PELASTUSOPISTON TOIMINNASTA VUODELTA 2005

Kannanoton säädösperusta, jakelu ja julkisuus

Valtion talousarviosta annetun asetuksen (2004/254; jälj. talousarvioasetus) 66 i §:n mukaan ministeriön on annettava vuosittain viimeistään varainhoitovuotta seuraavan kesäkuun 15 päivänä perusteltu kannanotto hallinnonalansa tiliviraston ja valtion rahaston tilinpäätöksestä ja niistä toimenpiteistä, joihin tilinpäätös ja siitä annettu valtionalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomus ja muut tiliviraston tai talousarvion ulkopuolella olevan valtion rahaston toimintaa ja taloutta sekä tilinpäätöstä koskevat selvitykset ja lausunnot antavat aihetta.

Talousarvioasetuksessa on lisäksi seikkaperäisesti säädetty, mitä ministeriön on tilinpäätöskannanotossaan lausuttava sekä mitä on lausuttava virastosta, joka ei ole tilivirasto, mutta jolle ministeriö on asettanut tulostavoitteet.

Talousarvioasetuksessa on niin ikään säädetty, että ministeriön on lähetettävä kannanotonsa tiedoksi valtiovarainministeriölle, valtiontilintarkastajille, valtionalouden tarkastusvirastolle ja valtiokonttorille. Kannanotot sijoitetaan valtiokonttorin ylläpitämään yleisessä tietoverkossa saatavilla olevaan tietopalveluun, jollei kannanoton joidenkin osien osalta julkisuuslaista muuta johdu.

Kannanoton valmistelu

Kutakin tilivirastoa koskeva ministeriön tilinpäätöskannanotto on valmisteltu sisäasiainministeriön asianomaisessa alaisten virastojen ohjauksesta vastaavassa osastossa ja valmistelu on perustunut talousarvioasetuksen velvoitteisiin, sen perusteella annettuun ohjeeseen, sen liitteenä olleeseen, lomakkeeseen, valtionalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomukseen sekä tarvittaessa muuhun aineistoon (Pelastusopiston tilinpäätös, tulossopimus). Lopullinen kannanotto on valmisteltu talousyksikössä ao. osastoa kuullen.

Kannanoton valmistelussa huomioidut näkökohdat

Tilinpäätös ja toimintakertomus

Sisäasiainministeriön näkemyksen mukaan Pelastusopiston toimintakertomus on asianmukaisesti laadittu ja sisältää olennaisilta osin oikeat ja riittävät tiedot. Ministeriön toteaa myös, että tilinpäätös ja toimintakertomus on laadittu annettujen määräysten ja ohjeiden mukaisesti. Tilinpäätös on rakenteeltaan selkeä.

Ministeriö kuitenkin viittaa valtioneuvoston jäsenien huomautukseen tilinpäätösasiakirjan otsikoinnin ja laskelmien keskinäisen järjestyksen huomioon ottamisesta vuoden 2006 tilinpäätöksen laadinnassa. Vuoden 2005 toimintakertomuksesta puuttuva osio ”Tulosanalyysi ja johtopäätökset” on ehdottomasti sisällytettävä vuoden 2006 tilinpäätökseen.

Tulostavoitteiden saavuttaminen

Ministeriö toteaa, että Pelastusopisto on saavuttanut hyvin keskeiset tulostavoitteensa. Ammatillisen peruskoulutuksen tuottaminen on tapahtunut entistä tehokkaammin ja edullisimmin. Ministeriö pitää myönteisenä Pelastusopiston valmistelemaa opetuksen ja opiskelun arviointijärjestelmää, jonka arvioidaan tuovan uusia välineitä toiminnan seuraamiseen ja kehittämiseen. Ministeriön arvion mukaan vuonna 2005 alkanut siviilikriisinhallintakoulutus on käynnistynyt tavoitteiden mukaisesti. Tietotekniseltä kannalta katsottuna PRONTO-tietokannan järjestelmävuosiin siirto ministeriöltä Pelastusopistolle onnistui hyvin. Ministeriön käsityksen mukaan tämä järjestely antaa hyvät lähtökohdat koko pelastusalaan palvelevan järjestelmän kehittämiseksi tulevaisuudessa.

Toimenpiteet palautteiden perusteella

Pelastusopisto on vuotta 2004 koskevan palautteen perusteella käynnistänyt sisäisen laskennan kehittämisen ministeriön arvion mukaan onnistuneesti.

Ministeriö viittaa Valtiontalouden tarkastusviraston kannanottoon, jonka mukaan Pelastusopiston tulee sisällyttää toimintakertomuksensa kustannusvastaavuuslaskelmiin vertailutiedot kertomusvuoden lisäksi kahdelta edelliseltä vuodelta ja lisäksi sisällyttää maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmaan erä ”muut yhteiskustannukset.”

Toimenpiteet ja kehittämissuositukset

Ministeriö korostaa, että Pelastusopisto seuraa tarkoin ammatillisen peruskoulutuksen tarpeita pelastuslaitoksissa ja huolehtii siitä, että alalle koulutetaan tarvetta vastaava määrä henkilöstöä. Tämän lisäksi keskeistä on, että alan koulutus vastaa yhä kasvaneita vaatimuksia. Edellä mainitut asiat ovat esillä vuosittain ministeriön kanssa käytävissä tulosneuvotteluissa.

Ministeriö katsoo, että keskeisimmät Pelastusopiston lähitulevaisuuden haasteet ovat uuden Pelastusopistosta annetun lain voimaantulon muutosvaikutusten arviointi ja tarvittavat toimenpiteet arvioinnin perusteella sekä siviilikrii-

sinhallinnan koulutuksen vaikutukset Pelastusopiston toimintaan myös kansainvälisellä tasolla.

Vaikka yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden katsotaankin kuuluvan ensisijaisesti ministeriön tavoitekokonaisuuteen, on pelastusopistolla luonteensa vuoksi niin merkittävä tehtäväalue, että ministeriö, tilintarkastajan näkemykseen yhtyen katsoo yhteiskunnallisen vaikuttavuuden kuvauksen olevan olennainen osa opiston toimintakertomusta.

Valtiontalouden tarkastusviraston vuosiyhteenveto ja tilintarkastuskertomus

Pelastusopiston tilintarkastajan 28.4.2006 päivätyssä vuosiyhteenvedossa on muun muassa, että opisto on toimintakertomuksessaan esittänyt kustannusvastaavuuslaskelmat vain kertomusvuodelta eikä ohjeen edellyttämältä kahdelta edelliseltä vuodelta. Tilintarkastaja toteaa lisäksi, että opiston hintatuettujen liiketaloudellisten suoritteiden kustannusvastaavuuslaskelmista ei ollut selvitettävissä suoritteiden hinnanmuodostuksen perusteita. Valtion talousarviosta hintatuettujen liiketaloudellisten suoritteiden laskelma ei sisällä lainkaan erää ”muut yhteiskustannukset”. Tällä puutteella on ministeriön mielestä varsin suuri vaikutus suoritteiden hinnoittelussa.

Vuosiyhteenvedossa korostetaan, että hankintatoimen osalta tulee toimia opiston taloussäännön mukaisesti. Tärkeitä on dokumentoida ja arkistoida hankintoja koskevat asiakirjat.

Vuosiyhteenvedossa todetaan myös, että opiston toimintakertomus ei sisällä kaikkea sitä tietoa, jota Valtiokonttorin ohjeistus edellyttää.

Pelastusopiston 28.4.2006 päivätyssä tilintarkastuskertomuksessa Nro226/53/05 todetaan seuraavaa:

Tilinpäätöslaskelmat ja liitetiedot

Tilinpäätöslaskelmat on laadittu säännösten mukaisesti ja tilinpäätöslaskelmen liitteenä esitettävät tiedot on esitetty talousarvioasetuksen mukaisesti.

Tuloksellisuuden kuvaus

Kustannusvastaavuuslaskelmina on esitetty hintatuetun ja muun liiketaloudellisesti hinnoiteltavan maksullisen toiminnan sekä julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuuslaskelmat. Koska yhteiskustannusten muodostamiseen ja kohdentumiseen hintatuetun ja muun liiketaloudellisen toiminnan kesken sisältyy olennaista arvionvaraisuutta, ei maksullisesta toiminnasta esitettyjä tietoja voida näiltä osin pitää oikeina ja riittävinä. Tuotoksesta ja laadunhallinnasta esitettyjä tietoja sen sijaan voidaan pitää oikeina ja riittävinä.

Sisäinen valvonta

Sisäisen valvonnan tarkastuksessa on tullut esiin polttoainetoimitusten ja ajoneuvohankintojen valvontaa koskevia puutteita, joiden osalta Pelastusopiston on syytä ryhtyä toimenpiteisiin.

Tilinpäätöskannanotto

Kannanottonaan sisäasiainministeriö, käytettävissään olleet tiedot huomioon ottaen toteaa, että Pelastusopisto on hyvin saavuttanut toiminnalliset tulostavoitteensa.

Valtiontalouden tarkastusviraston vuosiyhteenvedossa ja tilintarkastuskertomuksessaan esittämät havainnot tulee korjata.

Erityisen tärkeätä ministeriön mielestä on liiketaloudellisesti hinnoiteltavien suoritteiden kannattavuuden parantaminen. Julkisten markkinoiden toimivuus ja kilpailuneutraliteetti eivät kestä toimintaan liittyvää, jatkuvaa valtion talousarviosta rahoitettavaa hintatukea.

Sisäasiainministeriö pitää myönteisenä Pelastuskoulun toimia siviilikriisinhallinnan koulutuksen käynnistämisessä ja edellyttää, että Pelastusopisto jatkossakin tukee siviilikriisinhallinnan koulutuskeskuksen toimintaa kaikin tavoin.

Sisäasiainministeri

Kari Rajamäki

Kansliapäällikkö

Ritva Viljanen

TIEDOKSI

Valtiovarainministeriö
Valtiontilintarkastajat
Valtiontalouden tarkastusvirasto
Valtiokonttori
SM/ sisäasiainministeri Rajamäki
SM/ alue- ja kuntaministeri Manninen
SM/ kansliapäällikkö Viljanen
SM/valtiosihteeri Salmi
SM/valtiosihteeri Mykkänen
SM/erityisavustaja Kainulainen
SM/erityisavustaja Reina
SM/pelastusosasto

Palosuojelurahasto

SISÄASIAINMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖSKANNANOTTO PALOSUOJELURAHASTON TOIMINNASTA VUODELTA 2005

Kannanoton säädösperusta, jakelu ja julkisuus

Valtion talousarviosta annetun asetuksen (2004/254; jälj. talousarvioasetus) 66 i §:n mukaan ministeriön on annettava vuosittain viimeistään varainhoitovuotta seuraavan kesäkuun 15 päivänä perusteltu kannanotto hallinnonalansa tiliviraston ja valtion rahaston tilinpäätöksestä ja niistä toimenpiteistä, joihin tilinpäätös ja siitä annettu valtionalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomus ja muut tiliviraston tai talousarvion ulkopuolella olevan valtion rahaston toimintaa ja taloutta sekä tilinpäätöstä koskevat selvitykset ja lausunnot antavat aihetta.

Talousarvioasetuksessa on lisäksi seikkaperäisesti säädetty, mitä ministeriön on tilinpäätöskannanotossaan lausuttava sekä mitä on lausuttava virastosta, joka ei ole tilivirasto, mutta jolle ministeriö on asettanut tulostavoitteet.

Talousarvioasetuksessa on niin ikään säädetty, että ministeriön on lähetettävä kannanotonsa tiedoksi valtiovarainministeriölle, valtioneuvoston tilintarkastajille, valtionalouden tarkastusvirastolle ja valtiokonttorille. Kannanotot sijoitetaan valtiokonttorin ylläpitämään yleisessä tietoverkossa saatavilla olevaan tietopalveluun, jollei kannanoton joidenkin osien osalta julkisuuslaista muuta johdu.

Kannanoton valmistelu

Kutakin tilivirastoa koskeva ministeriön tilinpäätöskannanotto on valmisteltu sisäasiainministeriön asianomaisessa alaisten virastojen ohjauksesta vastaavassa osastossa ja valmistelu on perustunut talousarvioasetuksen velvoitteisiin, sen perusteella annettuun ohjeeseen, sen liitteenä olleeseen, lomakkeeseen, valtionalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomukseen sekä tarvittaessa muuhun aineistoon (sisäasiainministeriön päätös palosuojelurahaston tilinpäätöksen vahvistamisesta ja alijäämän kattamisesta 18.4.2006 Nro SM-2006-01384/Tu-394). Lopullinen kannanotto on valmisteltu talousyksikössä ao. osastoa kuullen.

Kannanoton valmistelussa huomioidut näkökohdat

Tilinpäätös ja toimintakertomus

Sisäasianministeriö viittaa Valtiontalouden tarkastusviraston Palosuojelurahastosta laatimaan 31.3.2006 päivättyyn tilintarkastuskertomukseen ja toteaa, että rahaston tilinpäätös sisältää olennaisilta osin oikeat ja riittävät tiedot.

Vaikka toimintakertomus on rakenteeltaan kohtuullisen selkeä, siitä on vaikea arvioida rahaston yhteiskunnallisia vaikuttavuustavoitteita ja toiminnallisia tulostavoitteita. Ministeriö edellyttääkin, että rahaston tavoitteet selvitetään nykyistä yksityiskohtaisemmin.

Tulostavoitteiden saavuttaminen

Palosuojelurahaston vuoden 2005 tavoitteet perustuvat saman vuoden tulossuunnitelmaan ja vuosien 2006-2009 toiminta- ja taloussuunnitelmaan. Palosuojelurahasto tukee omalla toiminnallaan pelastustoimen päämäärien saavuttamista, erityisesti onnettomuuksien ehkäisytyön, koulutuksen sekä tutkimus- ja kehittämistoiminnan osalta.

Ministeriö pitää myönteisenä, että avustusten painopistettä siirrettiin toiminnan ylläpitämisestä onnettomuuksien ehkäisyyn lisäämällä erityisavustusten määrää. Ministeriön näkemyksen mukaan tämä ratkaisu oli onnistunut. Myönteisenä ministeriö pitää sitä, että Palosuojelurahasto on kyennyt avustuksillaan vaikuttamaan pelastustoimen riskikohteiden saavutettavuuden parantumiseen, pelastuslaitosten työturvallisuuden kehittymiseen sekä sopimuspalokuntajärjestelmän säilymiseen nykyisellä tasolla. Rahasto on kehittänyt avustusten hakuja myöntämisprosesseja muun muassa internetiä hyväksikäyttäen. Myös avustusten vaikuttavuusarviota haku- ja myöntämisvaiheessa on terävöitetty. Avustuspoliittikan läpinäkyvyys on myös parantunut.

Ministeriö katsoo, että rahaston toiminnasta raportointia tulee kehittää kuten tavoitteiden asetantaakin siten, että se käsittäisi muutaman vertailukelpoisen vuoden ajanjakson.

Valtiontalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomus

Tilinpäätös ja liitetiedot

Valtiontalouden tarkastusviraston 31.3.2006päivätyssä Palosuojelurahaston tilintarkastuskertomuksessa Nro 321/53/05 todetaan seuraavaa:

Tilinpäätöslaskelmat, jotka koostuvat tuotto- ja kululaskelmasta, taseesta sekä rahoituslaskelmasta on laadittu säännösten mukaisesti. Tilinpäätöslaskelmien liitteenä esitetyt tiedot on esitetty talousarvioasetuksen edellyttämällä tavalla. Tilinpäätösanalyysi on esitetty talousarvioasetuksen mukaisesti.

Tuloksellisuuden kuvaus

Tarkastus ei ole koskenut yhteiskunnallisesta vaikuttavuudesta annettuja tietoja ja palvelukyvyyn osalta on tarkastettu vain tietojen riittävyyttä.

Toiminnan tuloksen ja tuloksellisuuden sekä taloudellisen aseman kuvauksissa esitetyt tiedot ovat riittäviä ja tarkastetuilta osin myös oikeita.

Sisäinen valvonta

Sisäisen valvonnan osalta ei tarkastuksessa ole tullut esiin olennaista huomautettavaa.

Rahaston hallintoa ja toimintaa koskevien säännösten ja määräysten noudattaminen

Palosuojelurahaston hallintoa on hoidettu ja toimintaa on hoidettu sitä koskevien keskeisten säännösten ja määräysten mukaisesti.

Tilinpäätöksen vahvistaminen ja tuloksen käsittely

Koska tilinpäätös on laadittu tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti ja se antaa oikeat ja riittävät tiedot rahaston tuloksesta ja tuloksellisuudesta sekä taloudellisesta asemasta, tilinpäätös voidaan vahvistaa.

Palosuojelurahaston 10§: 3 momentin mukaisesti rahaston hallitus on päättänyt esittää sisäasiainministeriölle, että vuoden 2005 alijäämä 5 940 916,37 katetaan rahaston varoista. Alijäämä on seurausta kirjauserusteen muutoksesta. Palosuojelurahaston tulos voidaan käsitellä rahaston hallituksen ehdottamalla tavalla.

Tilinpäätöskannanotto

Kannanottonaan sisäasiainministeriö, käytettävissään olleet tiedot huomioon ottaen toteaa myönteisenä näkökohtana, että Palosuojelurahaston jakamien avustusten myöntämiskriteerit ovat selvitteillä pitäen sisällään myös haettujen avustusten etukäteisen vaikuttavuusarvion. Myönteistä on myös avustuspolitiikan läpinäkyvyyden parantuminen lisäämällä tiedotustoimintaa ja julistamalla avustukset haettavaksi määräajoin. Ministeriö pitää myös perusteltuna avustusten painopisteen siirtoa ennaltaehkäisevään suuntaan lisäämällä erityisavustuksiin käytettävää määrärahaa.

Ministeriö edellyttää, että palosuojelurahaston toimintasuunnitelma kokonaisuudessaan, varsinkin suunniteltujen avustuspäätösten osalta esitellään ministerille vuosittain.

Palosuojelumaksukertymä on ollut nousussa vuodesta 2001 lähtien johtuen lähinnä yleisestä talouden toimeliaisuuden kasvusta ja vakuutusmaksujen kehityksestä. Vuoden 2005 voimakkaasta alijäämäisyydestä huolimatta rahaston tosiasiallinen maksuvalmius on säilynyt erittäin hyvänä.

Sisäasiainministeri

Kari Rajamäki

Kansliapäällikkö

Ritva Viljanen

TIEDOKSI

Valtiovarainministeriö
Valtiontilintarkastajat
Valtiontalouden tarkastusvirasto
Valtiokonttori
SM/ sisäasiainministeri Rajamäki
SM/ alue- ja kuntaministeri Manninen
SM/ kansliapäällikkö Viljanen
SM/valtiosihteeri Salmi
SM/valtiosihteeri Mykkänen
SM/erityisavustaja Kainulainen
SM/erityisavustaja Reina
SM/Pelastusosasto

Rajavartiolaitos

**SISÄASIAINMINISTERIÖN TILINPÄÄTÖSKANNANOTTO
RAJAVARTIOLAITOKSEN TOIMINNASTA VUODELTA 2005****Kannanoton säädösperusta, jakelu ja julkisuus**

Valtion talousarviosta annetun asetuksen (2004/254; jälj. talousarvioasetus) 66 i §:n mukaan ministeriön on annettava vuosittain viimeistään varainhoitovuotta seuraavan kesäkuun 15 päivänä perusteltu kannanotto hallinnonalansa tiliviraston ja valtion rahaston tilinpäätöksestä ja niistä toimenpiteistä, joihin tilinpäätös ja siitä annettu valtionalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomus ja muut tiliviraston tai talousarvion ulkopuolella olevan valtion rahaston toimintaa ja taloutta sekä tilinpäätöstä koskevat selvitykset ja lausunnot antavat aiheita.

Talousarvioasetuksessa on lisäksi seikkaperäisesti säädetty, mitä ministeriön on tilinpäätöskannanotossaan lausuttava sekä mitä on lausuttava virastosta, joka ei ole tilivirasto, mutta jolle ministeriö on asettanut tulostavoitteet.

Talousarvioasetuksessa on niin ikään säädetty, että ministeriön on lähetettävä kannanotonsa tiedoksi valtiovarainministeriölle, valtiontilintarkastajille, valtionalouden tarkastusvirastolle ja valtiokonttorille. Kannanotot sijoitetaan valtiokonttorin ylläpitämään yleisessä tietoverkossa saatavilla olevaan tietopalveluun, jollei kannanoton joidenkin osien osalta julkisuuslaista muuta johdu.

Kannanoton valmistelu

Kutakin tilivirastoa koskeva ministeriön tilinpäätöskannanotto on valmisteltu sisäasiainministeriön asianomaisessa alaisten virastojen ohjauksesta vastaavassa osastossa ja valmistelu on perustunut talousarvioasetuksen velvoitteisiin, sen perusteella annettuun ohjeeseen, sen liitteenä olleeseen, lomakkeeseen, valtionalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomukseen sekä tarvittaessa muuhun aineistoon (tilintarkastajan väliraportti vuoden 2005 tilinpäätöksen tarkastuksesta, tilintarkastajan vuosiyhteenveto rajavartiolaitoksen vuoden 2005 tarkastuksesta sekä rajavartiolaitoksen tilintarkastuskertomus vuodelta 2005). Lopullinen kannanotto on valmisteltu talousyksikössä ao. osastoa kuullen.

Kannanoton valmistelussa huomioidut näkökohdat

Tilinpäätös ja toimintakertomus

Sisäasiainministeriön arvion mukaan rajavartiolaitoksen tilinpäätöslaskelmat ja niiden liitteet on laadittu talousarvioasetuksen edellyttämällä tavalla. Tasetta varmentamaan on laadittu olennaisilta osiltaan riittävät tase-erittelyt.

Rajavartiolaitos on antanut vuoden 2005 alussa valtuuskirjanpidon järjestämisestä Valtiokonttorin määräykseen perustuvan oman täydentävän sisäisen määräyksensä. Valtuuskirjanpidon arvioidaan olevan asianmukaisesti järjestetty.

Rajavartiolaitoksen toimintakertomus on laadittu noudattaen Valtiokonttorin ohjetta toimintakertomuksesta valtion virastoille. Toimintakertomuksessa on toiminnan tuloksellisuuden kuvaus jaettu toiminnan vaikuttavuuden sekä tulosalueittain toiminnallisen tuloksellisuuden esittelyyn. Vaikka kuvauksessa on käytetty laajasti indeksoituja mittareita, toimintakertomus on ministeriön mielestä rakenteeltaan looginen ja selkeä. Ministeriön mielestä kuitenkin tuloksellisuuden sanallisessa kuvauksessa jonkin muuttujan muutoksen kuvauksessa on täsmällisesti määriteltävä, käytetäänkö muutoksen kuvaajana prosenttia vai prosenttiyksikköä.

Toimintakertomuksessa on esitetty kustannusvastaavuuslaskelmat palvelusuhdeasuntojen sekä sairaankuljetuksen tuotoista ja kustannuksista. Ministeriö katsoo, että tuloksellisuuden kuvauksen ja kustannusvastaavuuslaskelmien perustana olevaa laskentatointia voidaan pitää asianmukaisesti järjestettynä ja luotettavana.

Tulostavoitteiden saavuttaminen

Sisäasiainministeriö arvioi, että rajavartiolaitos on hyvin saavuttanut asetetut tulostavoitteet. Esimerkkinä yhteiskunnallisen vaikuttavuustavoitteen ”Rajavartiolaitos huolehtii siitä, että Suomessa on Euroopan turvallisimmat ulkorajat ja Suomen meripelastustoimi on Euroopan paras” toteutumisesta voidaan todeta, että vuoden 2005 aikana Suomen rajaturvallisuusjärjestelmä oli ulkopuolisen Schengen- arvioinnin kohteena. Tämän arvioinnin mukaan Suomen rajaturvallisuusjärjestelmä voi hyvin toimia mallina muiden maiden rajajärjestelmän kehittämisessä.

Vuonna 2005 rajavartiolaitosta koskeva lainsäädäntö uudistettiin kokonaisuudessaan. Rajavartiolaitoksesta annetun lainsäädännön kokonaisuudistuksen toimeenpanoa on jatkettu ja lainsäädännön toimivuutta seurataan.

Rajavartiolaitoksen rajaturvallisuutta toteuttamaan laaditun strategian taustalla on perusteellinen analyysi rajavartiolaitoksen nykytilasta ja siihen johtaneesta kehityksestä. Rajavartiolaitoksen strategian 2015 mukaiset kehittämistoimet on käynnistetty.

Kehittämistarpeet

Rajavartiolaitoksessa otettiin käyttöön uusi palkkausjärjestelmä vaiheittain. Palkkausjärjestelmän käyttöönottoon liittyy kolmen vuoden siirtymäkausi, jonka aikana riski palkanlaskennassa syntyviin virheisiin saattaa olla tavanomaista suurempi. Ministeriö pitää tarpeellisena, että rajavartiolaitoksen esikunta seuraa uuden palkkausjärjestelmän toimivuutta erityisesti järjestelmään sisältyvien laskentasääntöjen ja maksettujen palkkojen oikeellisuuden kannalta.

Toimintakertomukseen sisältyvässä sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausumassa todetaan yhdeksi kehittämiskohteeksi riskienhallinnan kehittäminen osana tulosoajasta siten, että tavoitteita uhkaavat riskit tunnistetaan ja arvioidaan kattavasti ja systemaattisesti.

Ministeriö korostaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuuden välttämättömyyttä ja toteaa myönteisenä seikkana, että kehitystyö tältä osin onkin jo käynnistetty. Ministeriö toteaa vielä, että rajavartiolaitoksessa on myös valmisteilla ohjeistus sisäisen valvonnan arvioinnille siten, että se on käytössä laadittaessa vuoden 2006 tilinpäätöstä.

*Valtiontalouden tarkastusviraston väliraportit ja tilintarkastuskertomus**Kirjanpito ja palkkalaskenta*

Tilintarkastajan 9.5.2006 päivätyn vuosiyhteenvedon mukaan kirjanpidon osalta ei tarkastuksissa ilmennyt varsinaista huomauttamista.

Yllä mainitun vuosiyhteenvedon mukaan palkkalaskennassa on uuteen palkkausjärjestelmään siirtyminen joitakin virheitä ja korjaustarpeita, jotka on oikaistu. Joissakin tapauksissa palkanlaskentatietojen oikaiseminen johti virheellisesti maksettujen palkkojen takaisinperintään.

Tilinpäätös ja liitetiedot

Rajavartiolaitoksen 9.5.2006 päivätyn tilintarkastuskertomuksen Nro 227/53/05 mukaan tilinpäätöslaskelmat on laadittu säännösten mukaisesti. Tilinpäätöslaskelmien liitteenä esitettävät tiedot on esitetty talousarvioasetuksen mukaisesti.

Tuloksellisuuden kuvaus

Toiminnallista tehokkuutta koskevat tiedot on tarkastuksessa todettu kokonaisuutena oikeiksi ja riittäviksi samoin kuin tuotoksesta ja laadunhallinnasta esitetyt tiedot.

Sisäinen valvonta

Sisäisen valvonnan osalta ei tarkastuksessa ole tullut esiin olennaista huomautettavaa.

Talousarvion ja sitä koskevien keskeisten säännösten noudattaminen

Tarkastuksen perusteella voidaan lausua, että talousarviota ja sitä koskevia keskeisiä säännöksiä on noudatettu.

Tilinpäätöskannanotto

*Kannanottonaan sisäasiainministeriö, käytettävissään olleet tiedot huomioon ottaen toteaa, että rajavartiolaitos on hyvin saavuttanut tulostavoitteen-
sa.*

Ministeriö pitää hyvänä, että lainsäädännön kokonaisuudistuksen johdosta rajavartiolaitos on käynnistänyt rajavartiolaitoksen tuloksellisuutta tukevan laskentajärjestelmän tarkistamisen. Ministeriö pitää tärkeänä, että tarkistettu laskentajärjestelmä ja siihen liittyvät tulostulokset kattavat riittävän laajasti rajavartiolaitoksen uuden lain mukaisten tehtävien hoidon ja antavat luotettavan kuvan toiminnan onnistuneisuudesta ja toiminnallisesta tuloksellisuudesta.

Ministeriö korostaa sitä, että itärajalta tapahtuvien partiointien ja valvontojen määrän aleneminen ei saa vaarantaa Suomen rajaturvallisuutta. Ministeriö pitää tärkeänä, että Suomen rajat ylittävä ihmiskauppa saadaan tehokkaasti torjutuksi. Lisäksi ihmiskaupan torjuntaan liittyvää osaamista tulee kehittää ja siihen liittyvää toimintapolitiikkaa lujittaa.

Ministeriö pitää tärkeänä, että rajavartiolaitos kehittää edelleen yhteistyötä henkilöstöjärjestöjen kanssa.

Ministeriö pitää vielä tarpeellisena, että rajavartiolaitos tarkentaa ohjeistustaan alaiselleen hallinnolle niin, että pitkäaikaista hanketta saadaan pitää keskeneräisten hankintojen tilillä vain hankkeen käyttöönottoon saakka.

Sisäasiainministeri

Kari Rajamäki

Kansliapäällikkö

Ritva Viljanen

TIEDOKSI

Valtiovarainministeriö
Valtiontilintarkastajat
Valtiontalouden tarkastusvirasto
Valtiokonttori
SM/ sisäasiainministeri Rajamäki
SM/ alue- ja kuntaministeri Manninen
SM/ kansliapäällikkö Viljanen
SM/valtiosihteeri Salmi
SM/valtiosihteeri Mykkänen
SM/erityisavustaja Kainulainen
SM/erityisavustaja Reina
SM/rajavartio-osasto